

EUROBAROMETER 70

VEREJNÁ MIENKA V EURÓPSKEJ ÚNII

JESEŇ 2008

NÁRODNÁ SPRÁVA

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Tento výskum bol objednaný a koordinovaný Generálnym riaditeľstvom pre komunikáciu.

Táto správa bola vypracovaná pre Zastúpenie Európskej komisie v Slovenskej republike.

Tento dokument nereprezentuje stanovisko Európskej komisie.

Interpretácie a názory obsiahnuté v tejto správe reprezentujú výhradne pohľad autora.

Obsah

Úvod.....	3
1. Náklady obyvateľstva	
1.1. Hodnotenie súčasnej situácie.....	4
1.2. Očakávania na najbližších 12 mesiacov.....	11
1.3. Problémy ktorým musí Slovensko čeliť.....	17
2. Dôvera	
2.1. Dôvera k domácim inštitúciám.....	21
2.2. Dôvera k zahraničným inštitúciám.....	24
2.3. Dôvera k inštitúciám Európskej únie.....	26
3. Pohľad na Európsku úniu	
3.1. Slovensko v Európskej únii.....	29
3.2. Prospech z členstva v Európskej únii.....	31
3.3. Vnímanie Európskej únie.....	33
3.4. Hlas Slovenska a záujmy Slovenska v Európskej únii.....	36
3.5. Vedomosti o Európskej únii.....	38
3.6. Rozhodovanie v Európskej únii.....	40
3.7. Euro.....	45
4. Rozpočet Európskej únie.....	46
5. Priority európskeho integračného procesu v najbližších rokoch.....	50
Záver.....	54
Špecifikácia výberovej vzorky.....	56
Dotazník.....	59

*Národnú správu o výsledkoch prieskumu verejnej mienky Eurobarometer č. 70
pre Zastúpenie Európskej komisie v Slovenskej republike vypracoval Ivan Kuhn*

Úvod

Prieskum verejnej mienky Eurobarometer sa v členských krajinách Európskej únie organizuje od roku 1973. Dvakrát ročne sa realizuje tzv. Štandardný Eurobarometer, ktorý sa týka širokého spektra otázok súvisiacich s európskou integráciou. Okrem neho sa realizujú aj špeciálne Eurobarometre, venujúce sa špecifickým témam a tzv. flešové Eurobarometre, ktoré sa venujú vysoko aktuálnym témam európskeho integračného procesu.

Štandardný Eurobarometer č. 70 bol deviaty v poradí od vstupu Slovenska do Európskej únie. Odpovede respondentov na otázky v prieskume Eurobarometer č. 70 boli, alebo mohli byť ovplyvnené takými udalosťami ako svetová finančná kríza a jej dopady na európsku a slovenskú ekonomiku a tiež blížiaci sa prechod na spoločnú menu euro.

Zber dát v rámci dvadsiatich siedmich členských krajín Európskej únie a troch kandidátskych krajín (Chorvátsko, Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko a Turecko) sa realizoval v období od 6. októbra do 6. novembra 2008. Zabezpečovalo ho konzorcium TNS Opinion & Social pozostávajúce z firiem Taylor Nelson Sofres and EOS Gallup Europe. Prieskum sa realizoval na reprezentatívnych vzorkách obyvateľov starších ako 15 rokov. Na Slovensku prieskum uskutočnila v období od 9. do 26. októbra 2008 spoločnosť TNS AISA Slovensko na vzorke 1006 respondentov.

V texte a grafoch sú použité nasledujúce skratky:

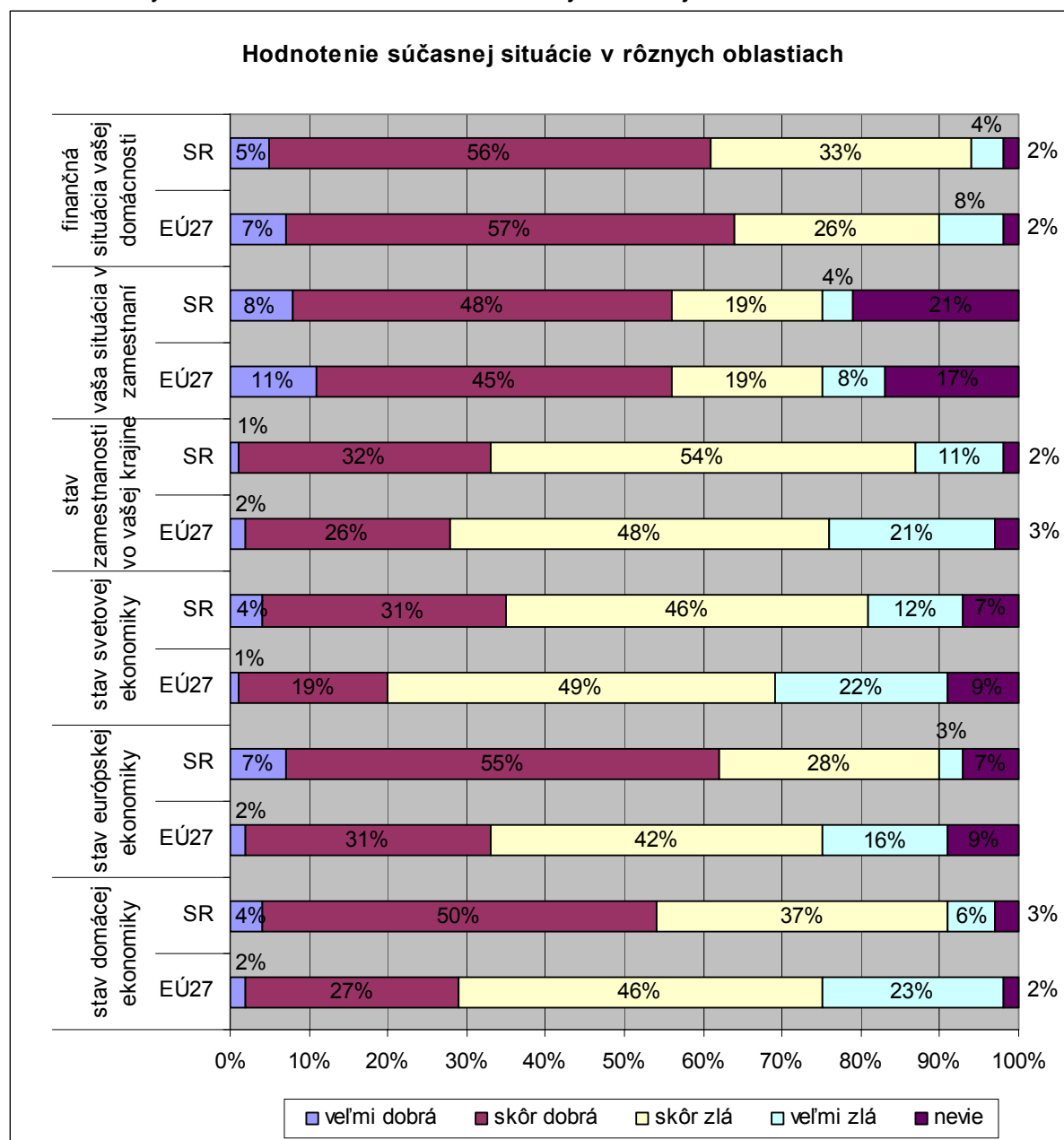
EÚ	Európska únia
EÚ27	označuje skupinu 27 krajín, ktoré boli v čase realizácie prieskumu členskými krajinami Európskej únie
SR	Slovenská republika
EK	Európska komisia
EP	Európsky parlament
ECB	Európska centrálna banka
EMÚ	Európska menová únia
FM	Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko
CY (tcc)	Turecká komunita na Cypre (Turkish Cypriot Community) – územie Cyperskej republiky, ktoré nie je pod kontrolou vlády Cyperskej republiky
HDP	Hrubý domáci produkt

1. Nálady obyvateľstva

1.1. Hodnotenie súčasnej situácie

Napriek prebiehajúcej celosvetovej finančnej kríze Slováci hodnotia stav domácej a európskej ekonomiky prevažne pozitívne. Až 54% občanov Slovenskej republiky si myslí, že stav domácej ekonomiky je veľmi dobrý alebo skôr dobrý. V EÚ27 si to myslí iba 29% občanov. Ešte viac Slovákov má takýto pozitívny pohľad na stav európskej ekonomiky. Za veľmi dobrý alebo skôr dobrý ho považuje až 62% občanov SR, kým v celoeurópskom priemere má takýto pohľad iba 33% občanov. Stav svetovej ekonomiky za veľmi dobrý alebo skôr dobrý však považuje iba 35% občanov SR (20% občanov EÚ27). Slovenskí občania sú teda pri hodnotení stavu domácej, európskej i svetovej ekonomiky optimistickejší ako je priemer krajín EÚ27.

Otázka: Ako by ste hodnotili súčasnú situáciu v každej z nasledujúcich oblastí?

Optimizmus a pozitívne hodnotenie domácej ekonomiky vyplýva zrejme predovšetkým zo skutočnosti, že slovenská ekonomika v uplynulých rokoch zaznamenávala mimoriadne vysoký rast, ako aj zo skutočnosti, že na jeseň 2008 sa dopady svetovej finančnej krízy na Slovensku ešte výraznejšie neprejavili.

Napriek pozitívnemu hodnoteniu stavu domácej ekonomiky Slováci hodnotia negatívne stav zamestnanosti vo svojej krajine. Až 65% občanov si myslí, že stav zamestnanosti na Slovensku je skôr zlý alebo veľmi zlý. Aj v tomto ukazovateli sú však obyvatelia Slovenska naladení pozitívnejšie v porovnaní s celoeurópskym priemerom, keďže v rámci EÚ27 stav zamestnanosti vo svojej krajine počuje za skôr zlý a veľmi zlý až 69% obyvateľov.

Oveľa pozitívnejšie hodnotia občania Slovenskej republiky aj Európskej únie svoju osobnú situáciu v zamestnaní, ktorú považuje za veľmi dobrú alebo skôr dobrú až 56% respondentov ako na Slovensku tak aj v celoeurópskom priemere.

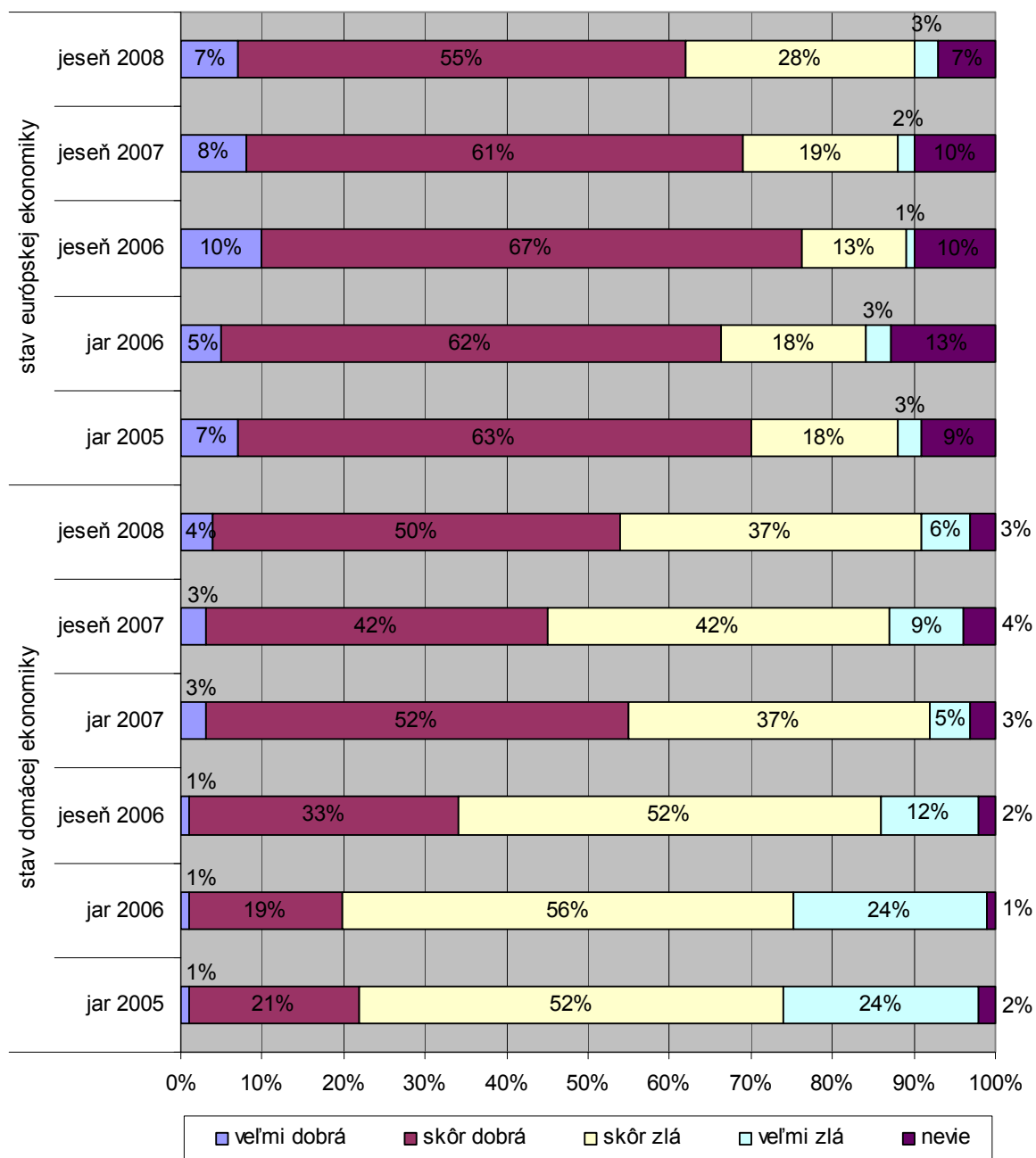
Pozitívne hodnotia Slováci aj súčasnú finančnú situáciu svojich domácností. Za veľmi dobrú a skôr dobrú ju považuje 61% občanov, čo je iba o 3 percentuálne body menej ako je priemer EÚ27.

Celkovo teda na Slovensku na jeseň 2008 vládli skôr pozitívne nálady.

Z hľadiska trendov môžeme po období výrazného nárastu pozitívneho hodnotenia stavu domácej ekonomiky, keď na jar 2006 považovalo stav slovenskej ekonomiky za dobrý (súčet odpovedí veľmi dobrý a skôr dobrý) iba 20% občanov, na jeseň 2006 už 34% a na jar 2007 až 55% občanov, pozorovať kolísanie názorov. Na jeseň 2007 hodnotilo stav slovenskej ekonomiky ako dobrý 45% občanov a na jeseň 2008 opäť až 54% občanov. Je zaujímavé, že napriek svetovej finančnej kríze sa dôvera v slovenskú ekonomiku tak výrazne zvýšila.

Pokiaľ ide o pohľad slovenských občanov na stav európskej ekonomiky, môžeme od jesene 2006, keď stav európskej ekonomiky považovalo za dobrý 77% občanov, pozorovať stály pokles. Na jeseň 2007 hodnotilo stav európskej ekonomiky pozitívne 69% Slovákov a na jeseň 2008 iba 62% Slovákov. Z tohto pohľadu je ešte zaujímavejší nárast dôvery v slovenskú ekonomiku.

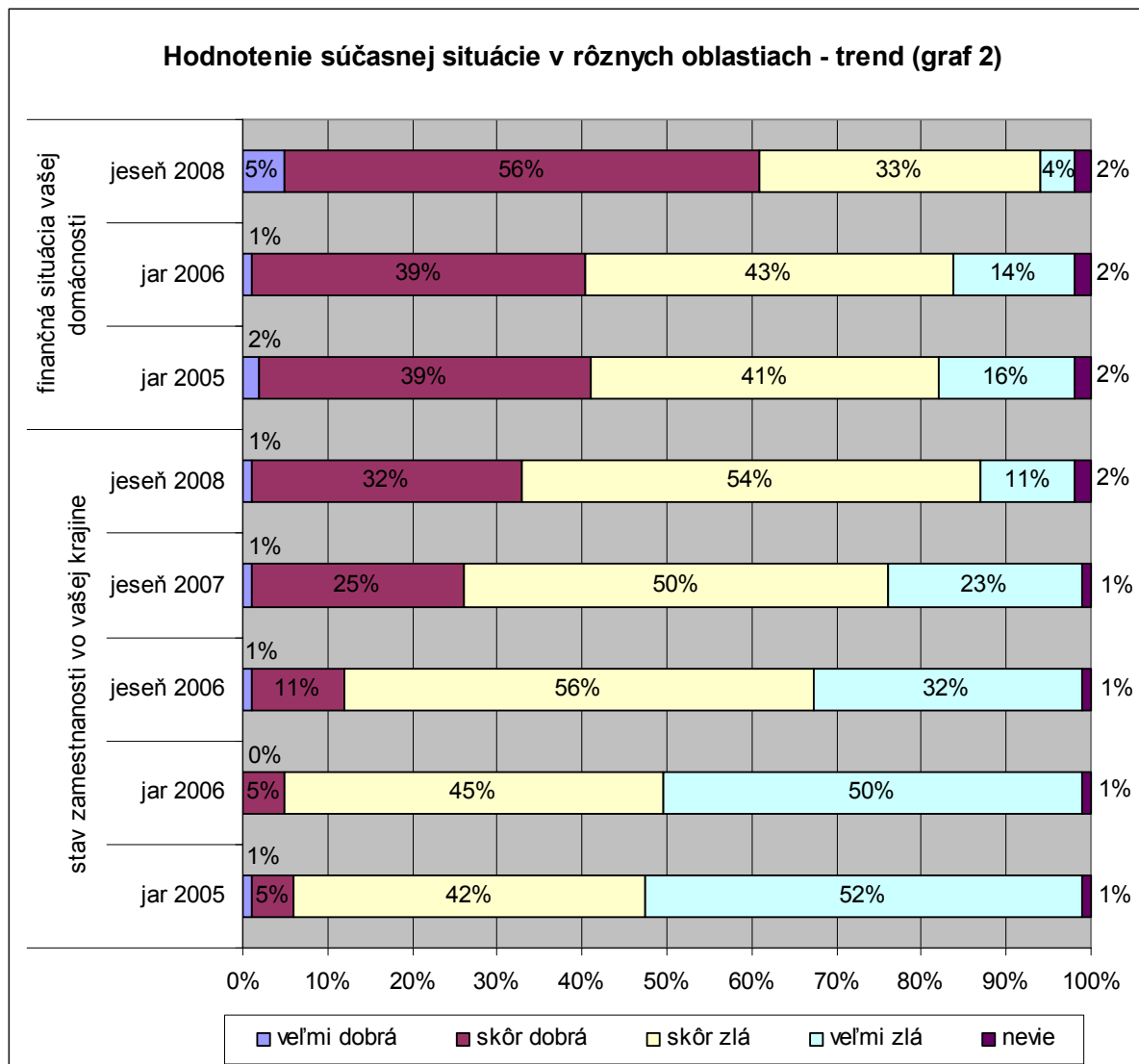
Hodnotenie súčasnej situácie v rôznych oblastiach - trend (graf 1)

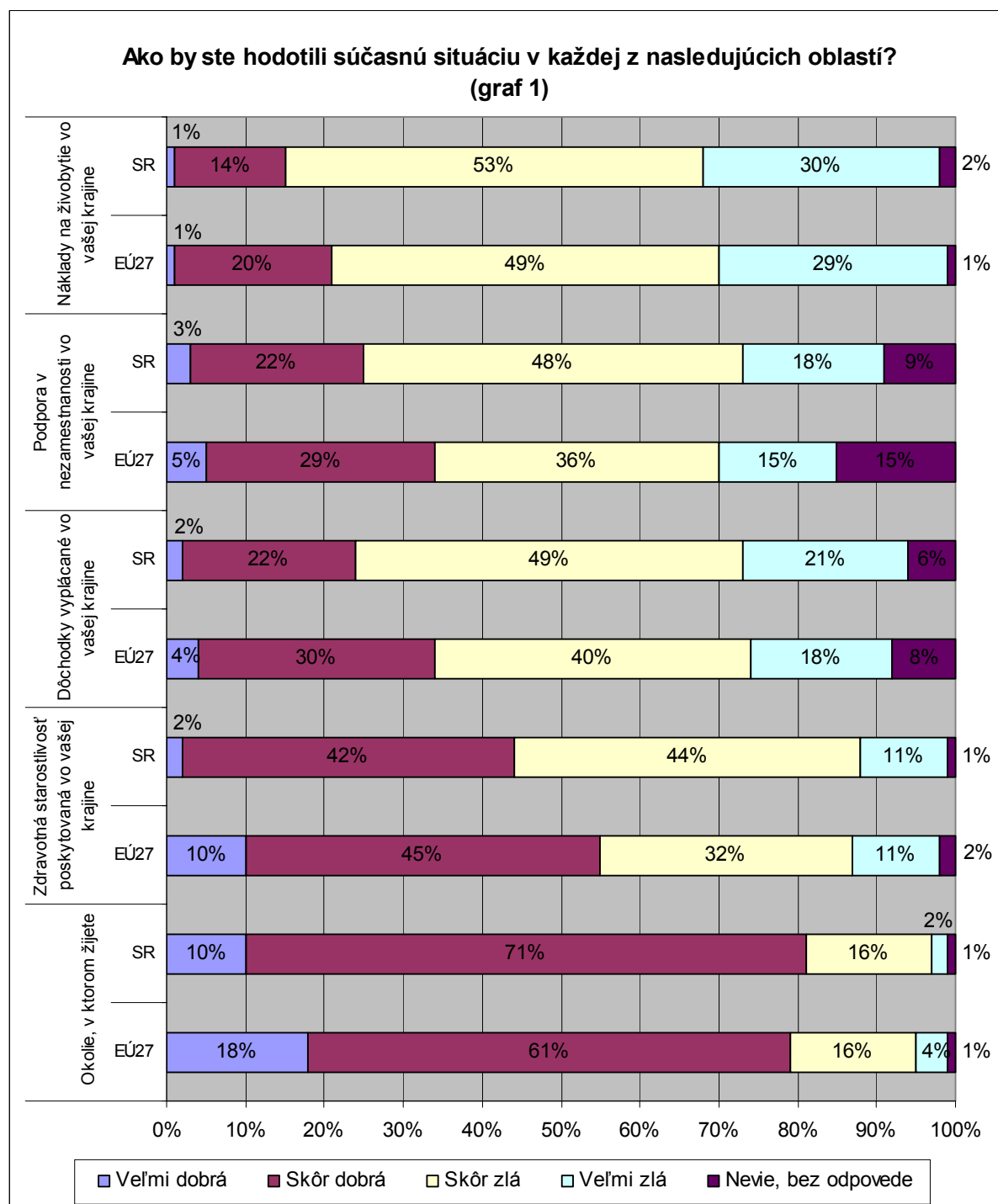
V prípade stavu zamestnanosti na Slovensku môžeme pozorovať postupný rast pozitívneho hodnotenia, aj keď v tomto prípade ide o veľmi nízke percentá. Na jar 2006 hodnotilo stav zamestnanosti na Slovensku ako dobrý iba 5% občanov, na jeseň 2006 12% občanov, na jeseň 2007 už 26% a na jeseň 2008 dokonca až 33% slovenských občanov.

V porovnaní s jarou 2006 tiež výrazne stúpol počet Slovákov, ktorí pozitívne hodnotia finančnú situáciu svojej domácnosti. Kým na jar 2006 považovalo finančnú situáciu svojej domácnosti za dobrú 40% slovenských občanov na jeseň 2008 to bolo až 61% Slovákov.

Aj z pohľadu trendov teda môžeme v posledných mesiacoch u slovenských občanov pozorovať prevládajúce pozitívne nálady.

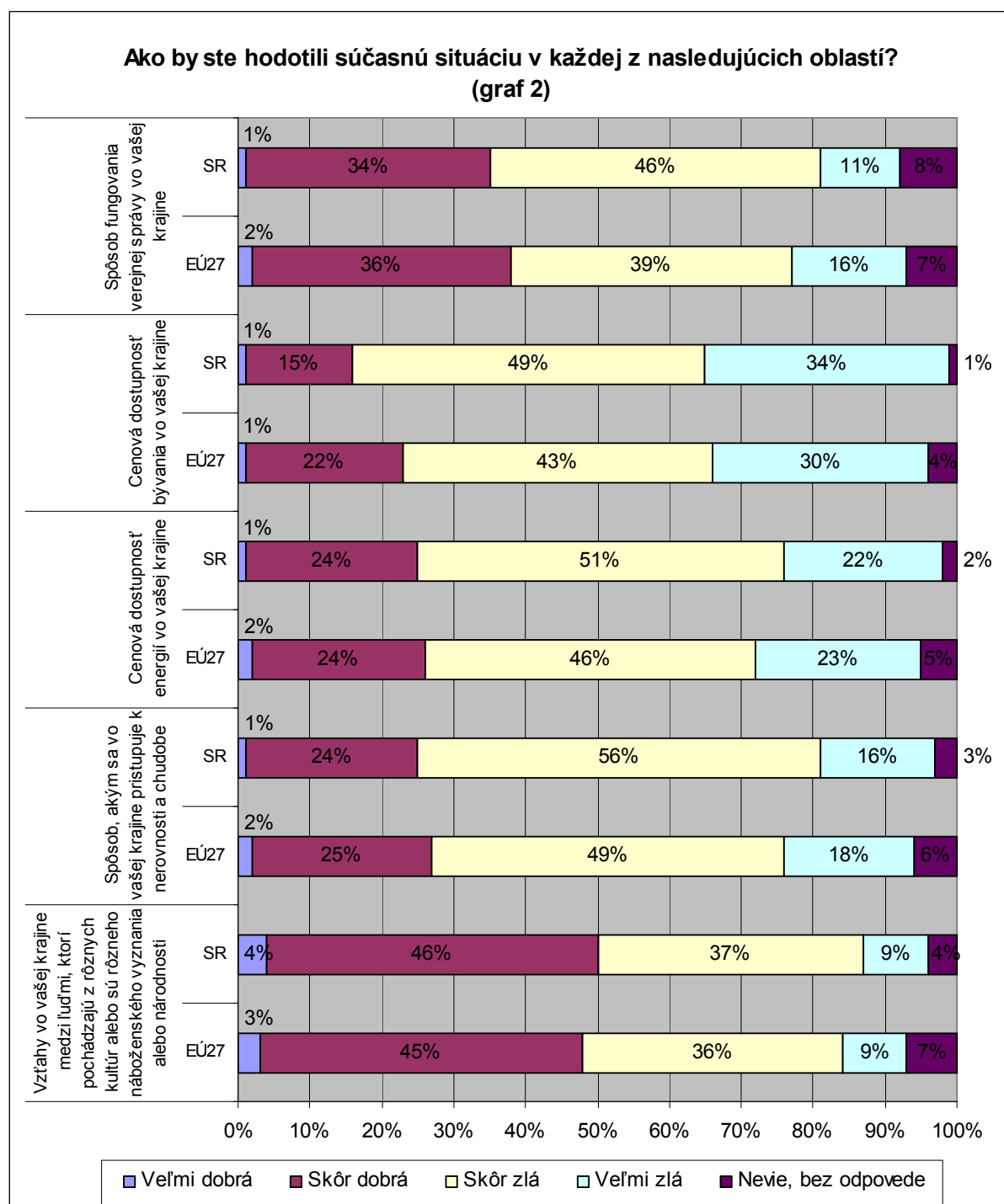

Podrobnejšie skúmanie názorov občanov na rôzne oblasti ich ekonomického a sociálneho života však odhalilo, že slovenskí občania nie sú až tak spokojní, ako naznačovalo ich hodnotenie stavu slovenskej ekonomiky, ich osobnej situácie ohľadne zamestnania a finančnej situácie ich domácnosti. Z ďalších skúmaných oblastí totiž väčšina Slovákov prejavila spokojnosť iba s okolím v ktorom žije. Situáciu ako veľmi dobrú alebo skôr dobrú v tomto prípade hodnotí 81% občanov na Slovensku (79% v EÚ27).

Pokiaľ ide o náklady na živobytie vo svojej krajine, 83% Slovákov považuje situáciu za skôr zlú a veľmi zlú. V EÚ27 má takýto názor 78% občanov. Situácia v podpore v nezamestnanosti je zlá podľa 66% slovenských občanov (o 15 percentuálnych bodov viac ako v EÚ27). Situácia v dôchodkoch vyplácaných v ich krajine je zlá podľa 70% Slovákov (o 12 percentuálnych bodov viac ako v EÚ27).

Situácia so zdravotnou starostlivosťou poskytovanou v ich krajine je skôr zlá a veľmi zlá podľa 55% slovenských občanov, zatiaľ čo v EÚ27 55% občanov hodnotí situáciu v tejto oblasti ako veľmi dobrú a skôr dobrú.

72% Slovákov si myslí, že spôsob akým sa v našej krajine pristupuje k nerovnosti a chudobe je zlý. V EÚ27 tento názor zastáva 67% občanov. Situácia v cenovej dostupnosti bývania v našej krajine je zlá podľa 83% slovenských občanov (o 10 percentuálnych bodov viac ako v EÚ27). Cenová dostupnosť energií je v našej krajine zlá podľa 73% občanov (o 4 percentuálne body viac ako v EÚ27). A situácia vo fungovaní verejnej správy je zlá podľa 57% občanov SR (55% v EÚ27).

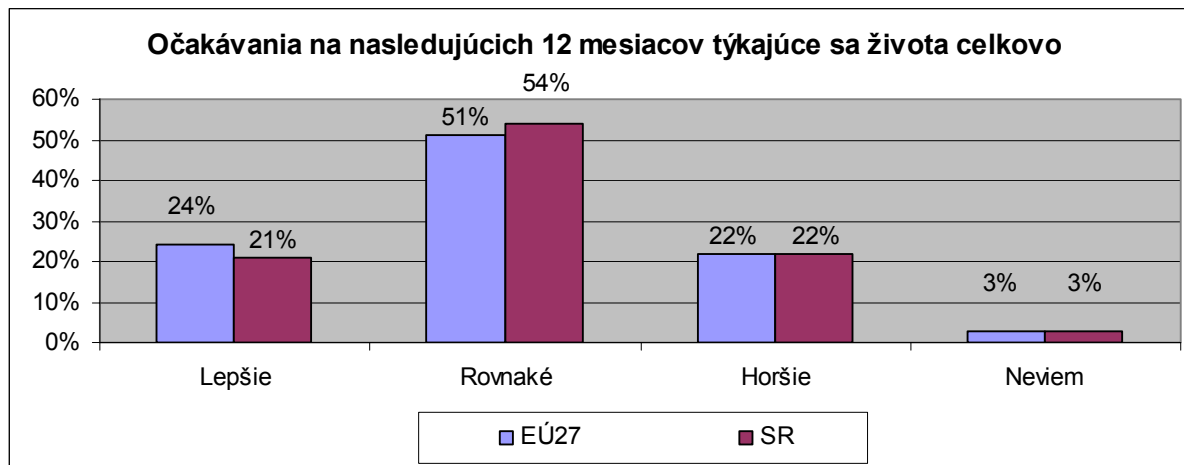
Ak nepočítame už spomínanú spokojnosť s okolím v ktorom žijú, slovenskí občania sú relatívne spokojní iba so vzťahmi v našej krajine medzi ľuďmi ktorí pochádzajú z rôznych kultúr alebo sú rôzneho náboženského vyznania alebo národnosti. 50% občanov Slovenskej republiky považuje tieto vzťahy za veľmi dobré alebo skôr dobré (48% v EÚ27), kým 46% ich považuje za skôr zlé alebo veľmi zlé (45% v EÚ27).

Nespokojnosť, ktorú Slováci prejavili s rôznymi oblasťami ekonomického a sociálneho života na Slovensku sa odzrkadlila aj v ich názoroch na iné otázky, položené v rámci prieskumu Eurobarometer č. 70, ktorým sa táto správa venuje v ďalších kapitolách.

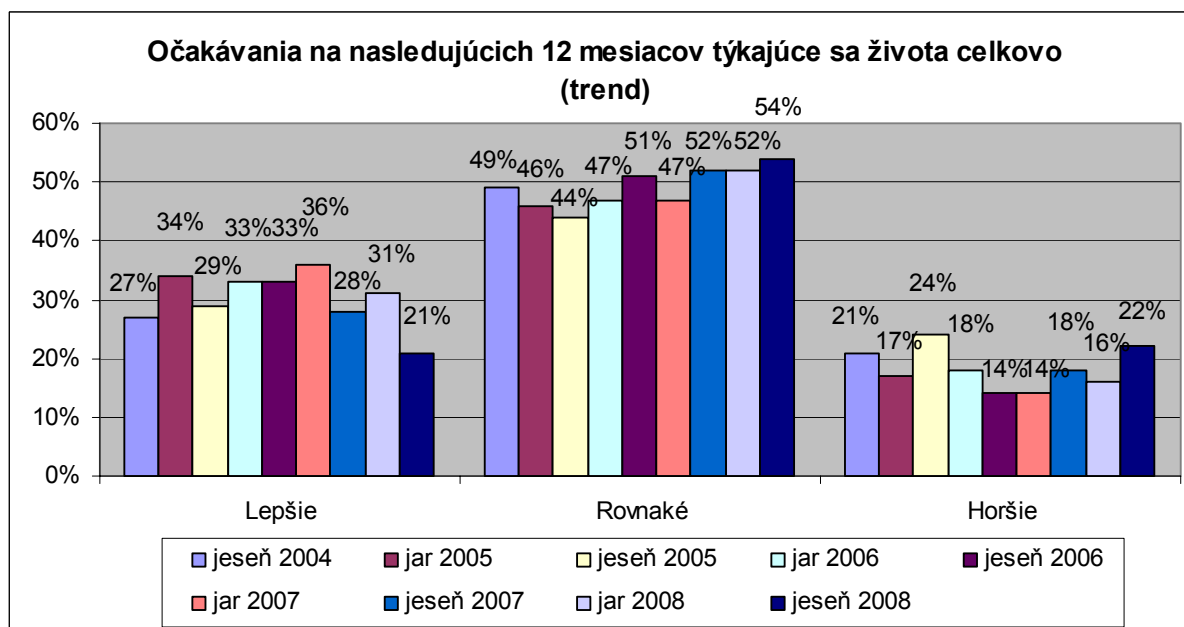
1.2. Očakávania na najbližších 12 mesiacov

Väčšina Slovákov (54%) neočakáva v nasledujúcich dvanástich mesiacoch žiadnu zmenu týkajúcu sa ich života celkovo. Zhruba rovnaký počet očakáva zlepšenie (21%), resp. zhoršenie (22%) týkajúce sa života celkovo. Slováci sú v tomto smere iba o málo menej optimistickí ako občania EÚ27.

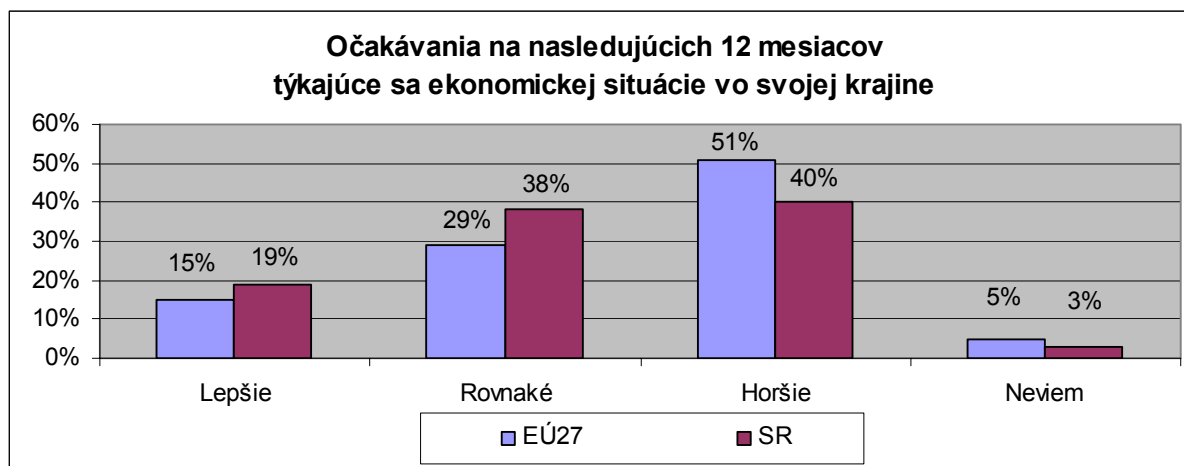
Otázka: Aké sú Vaše očakávania pre nasledujúcich 12 mesiacov: bude nasledujúcich 12 mesiacov lepších, horších alebo rovnakých, čo sa týka...?

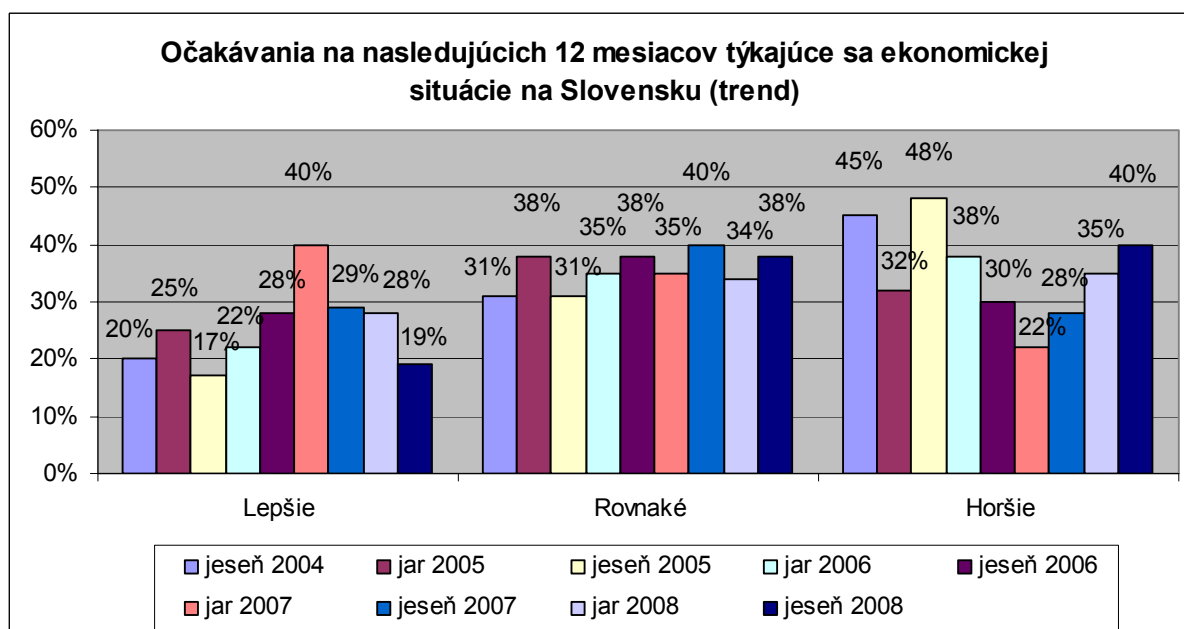
Z hľadiska trendov však od jari 2007 môžeme s určitým zakolísaním pozorovať pokles počtu slovenských občanov, ktorí očakávali v nasledujúcich dvanástich mesiacoch zlepšenie týkajúce sa života celkovo a to z 36% na 21%. Na druhej strane v uvedenom období stúpol ako počet tých, ktorí neočakávali žiadnu zmenu (zo 47% na 54%), tak aj tých, ktorí očakávali zhoršenie (zo 14% na 22%)

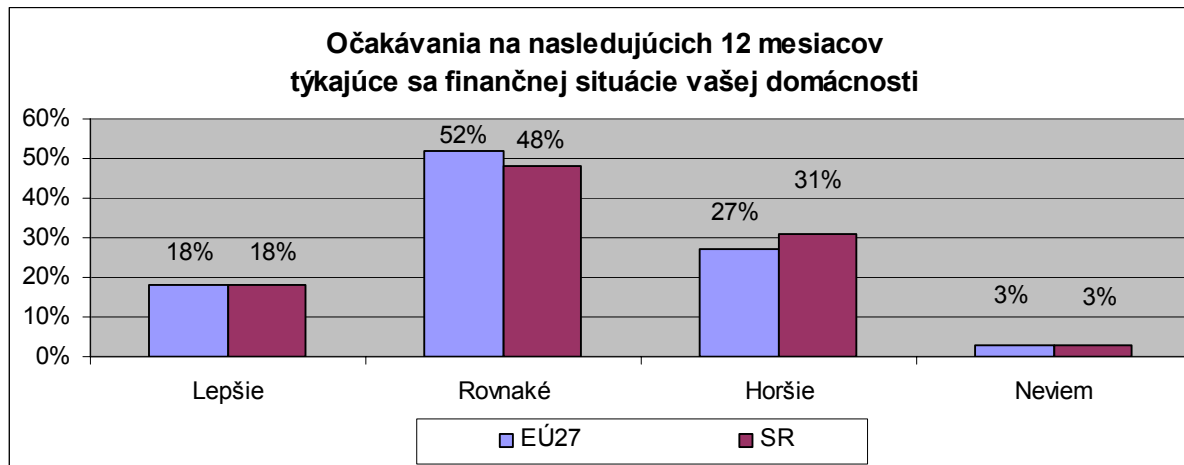
Oveľa pesimistickejšie sú však Slováci naladení, pokiaľ ide o ich očakávania týkajúce sa vývoja ekonomickej situácie vo svojej krajine v nasledujúcich dvanástich mesiacoch. Až 40% slovenských občanov očakáva zhoršenie situácie. Slováci sú však v porovnaní s celoeurópskym priemerom ešte optimisti, pretože v EÚ27 očakáva zhoršenie ekonomickej situácie vo svojej krajine až 51% občanov. Zlepšenie ekonomickej situácie vo svojej krajine očakáva iba 19% slovenských občanov, čo je však o 4 percentuálne body viac ako je priemer EÚ27.

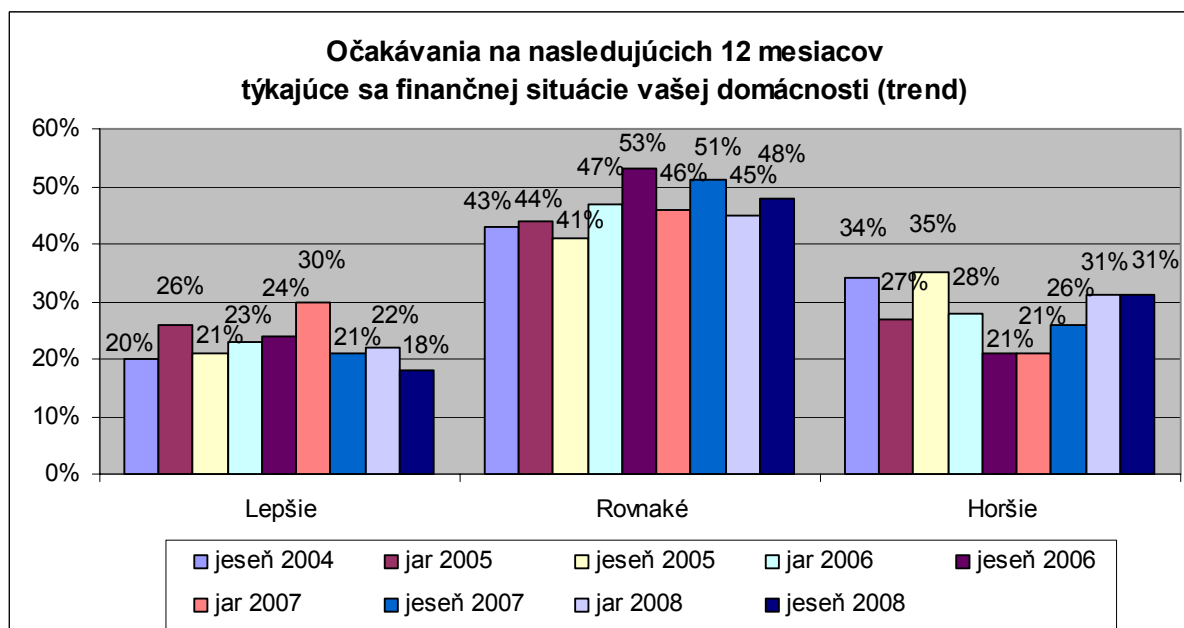
Z hľadiska trendov je v prípade očakávaní týkajúcich sa vývoja ekonomiky na Slovensku podobná situácia ako v prípade očakávaní týkajúcich sa života celkovo. Od jari 2007 klesá počet občanov očakávajúcich zlepšenie situácie a to zo 40% na 19%. V tomto prípade však rovnako prudko narástol počet občanov očakávajúcich zhoršenie situácie a to z 22% na 40%.

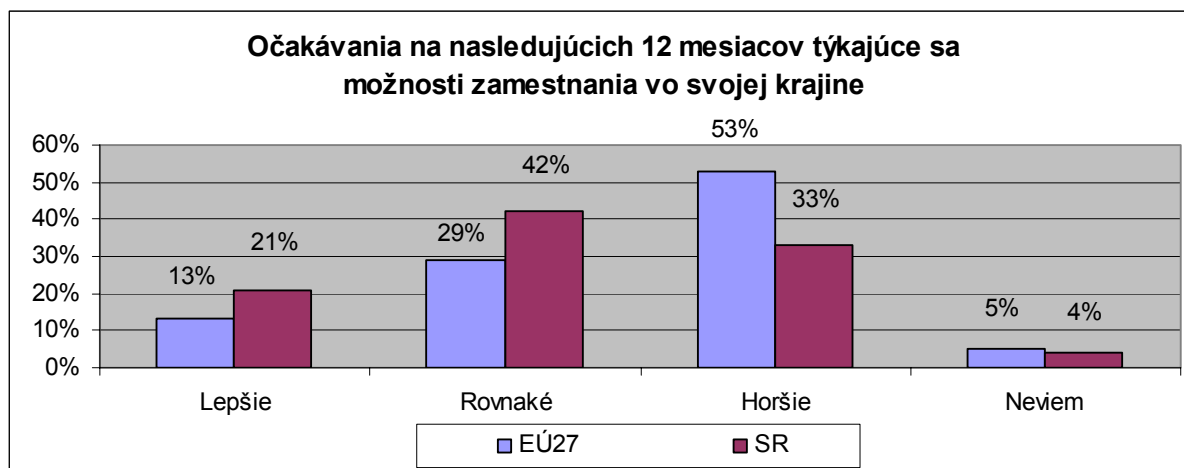
Pokiaľ ide o očakávania týkajúce sa vývoja finančnej situácie domácností v nasledujúcich dvanástich mesiacoch, Slováci nie sú až takí pesimisti, aj keď viac občanov očakáva zhoršenie (31%) ako zlepšenie (18%). Najviac Slovákov (48%) však v nasledujúcich dvanástich mesiacoch v tomto smere neočakáva žiadnu zmenu. Slováci sa v tomto hodnotení výrazne neodlišujú od európskeho priemeru.

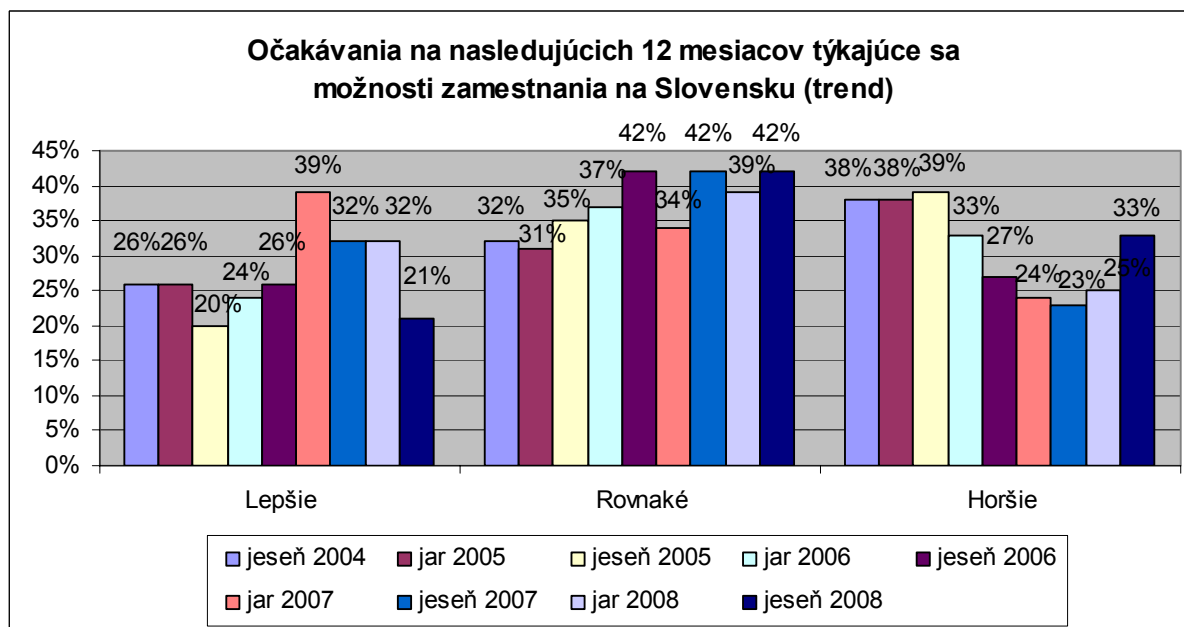
Aj v tomto prípade je trend v posledných osemnástich mesiacoch negatívny, aj keď nie tak dramaticky ako v prípade očakávaní týkajúcich sa ekonomickej situácie na Slovensku. Od jari 2007 do jesene 2008 klesol počet Slovákov, ktorí očakávali zlepšenie finančnej situácie svojej domácnosti z 30% na 18% a súčasne vzrástol počet tých, ktorí očakávali jej zhoršenie z 21% na 31%.

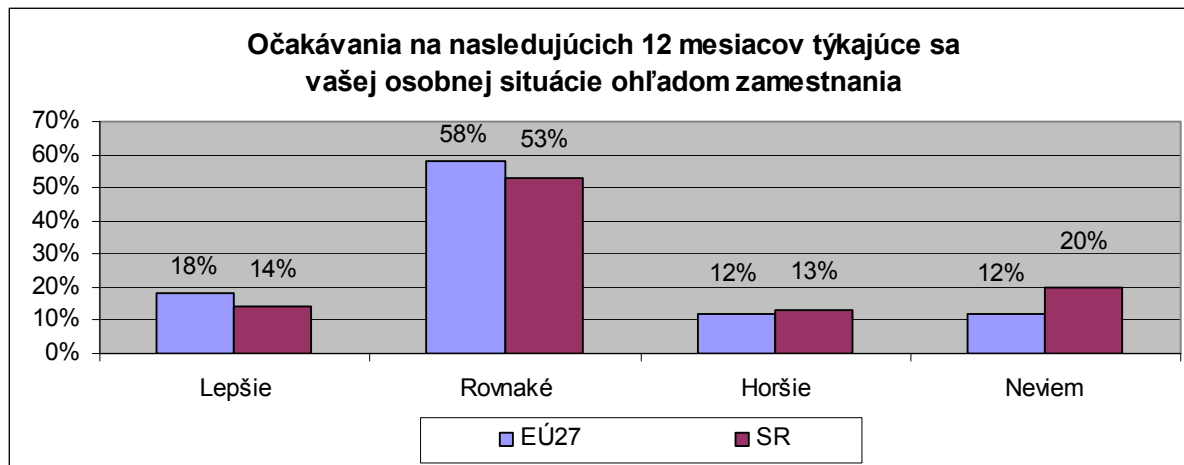
Slováci sú v porovnaní s celoeurópskym priemerom menej pesimistickí, pokiaľ ide o ich očakávania týkajúce sa možnosti zamestnania v ich krajine v nasledujúcich dvanástich mesiacoch. Kým zhoršenie situácie očakáva väčšina občanov EÚ27 (53%) na Slovensku je to iba jedna tretina (33%). Najviac Slovákov (42%) očakáva, že situácia v tejto oblasti sa v nasledujúcich dvanástich mesiacoch nezmení (o 13 percentuálnych bodov viac ako v EÚ27) a 21% občanov (o 8 percentuálnych bodov viac v EÚ27) očakáva dokonca zlepšenie.

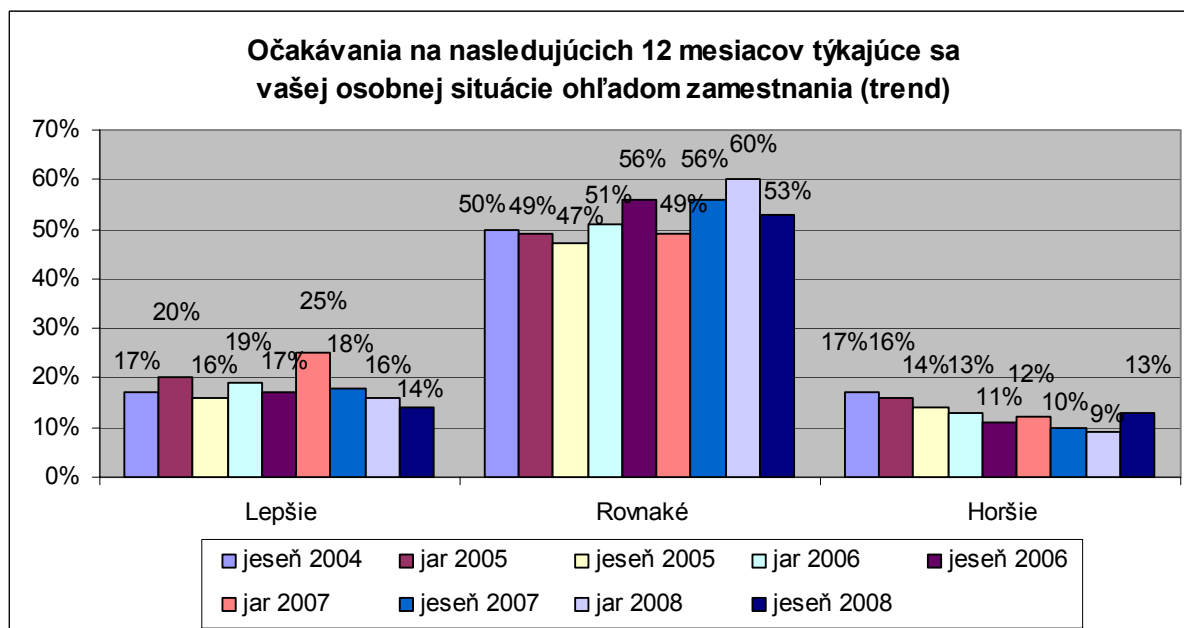
Pokiaľ ide o očakávania na nasledujúcich dvanásť mesiacov týkajúce sa možnosti zamestnania na Slovensku, za posledný polrok došlo k dramatickému poklesu pozitívnych nálad a nárastu negatívnych očakávaní. Kým na jar 2008 očakávalo v nasledujúcich dvanástich mesiacoch zlepšenie možnosti zamestnania na Slovensku 32% občanov, na jeseň 2008 malo takéto optimistické očakávania iba 21% občanov, naopak zhoršenie situácie očakávalo na jar 25% občanov, na jeseň už 33% slovenských občanov.

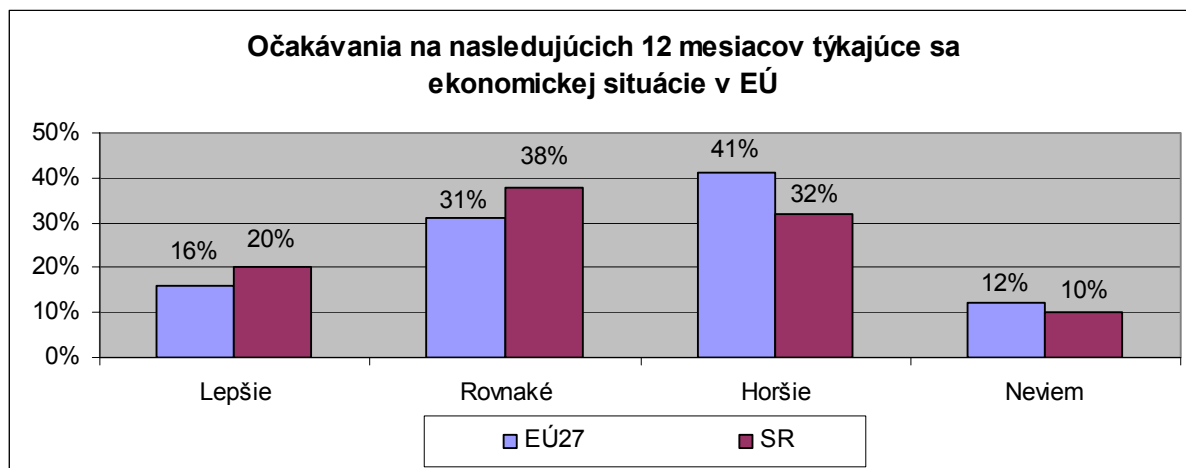
Pokiaľ však ide o očakávania týkajúce sa osobnej situácie ohľadom zamestnania v nasledujúcich dvanástich mesiacoch, nie sú ani Slováci ani občania EÚ27 ani veľkí pesimisti ani veľkí optimisti. Väčšina občanov (53% na Slovensku a 58% v EÚ27) neočakáva žiadnu zmenu. Iba 13% Slovákov a 12% občanov EÚ27 očakáva zhoršenie a 14% Slovákov a 18% občanov EÚ27 očakáva zlepšenie. V tomto prípade však až 20% Slovákov (o 8 percentuálnych bodov viac ako je celoeurópsky priemer) nevedelo na položenú otázku odpovedať, čo je oveľa vyššie percento ako pri otázkach zameraných na očakávania týkajúce sa života celkovo, ekonomickej situácie na Slovensku, finančnej situácie domácností a možností zamestnania na Slovensku, čo naznačuje, že značná časť Slovákov žije v tomto smere v neistote.

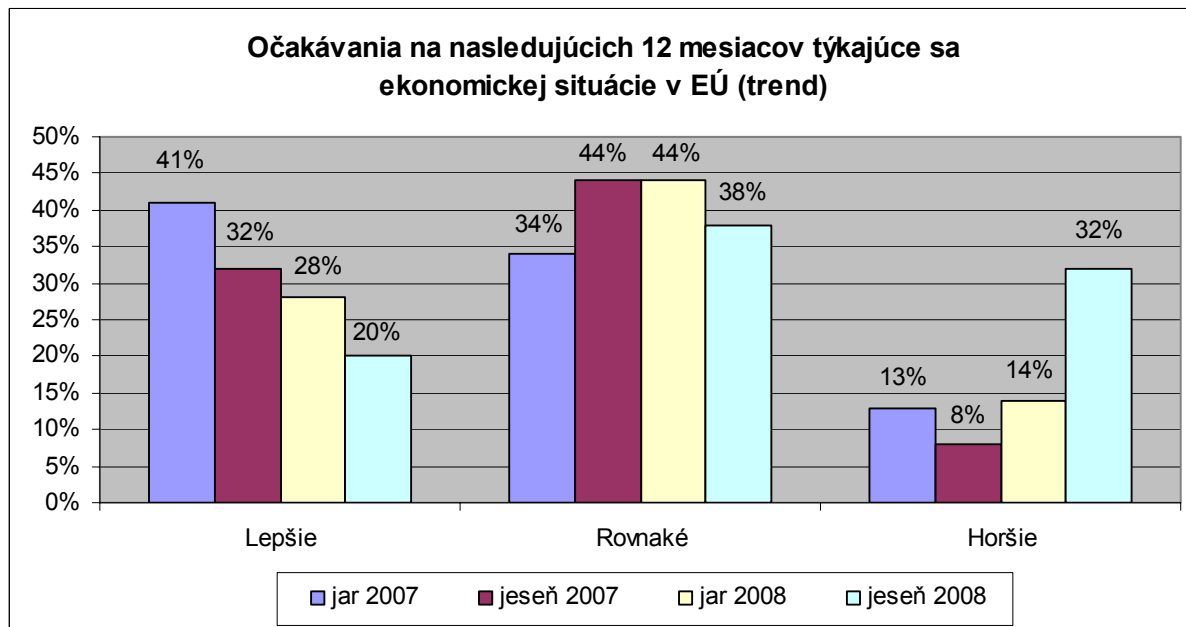
Z hľadiska trendov tiež môžeme pozorovať od jari 2007 pokles počtu slovenských občanov, ktorí očakávali zlepšenie svojej osobnej situácie ohľadom zamestnania z 25% na 14% a taktiež v porovnaní s predchádzajúcim prieskumom, ktorý bol uskutočnený na jar 2008, poklesol počet Slovákov, ktorí neočakávali žiadnu zmenu a vzrástol ako počet Slovákov ktorí očakávali zhoršenie svojej osobnej situácie ohľadom zamestnania, alebo sa nevedeli k tejto otázke vyjadriť.

Hoci Slováci hodnotia veľmi pozitívne súčasný stav európskej ekonomiky, jej vyhliadky na nasledujúcich dvanásť mesiacov už nevidia tak rúžovo. Takmer tretina slovenských občanov (32%) očakáva, že sa stav európskej ekonomiky v nasledujúcich dvanástich mesiacoch zhorší, pričom v EÚ27 má takéto očakávania až 41% občanov. Iba 20% Slovákov (o 4 percentuálne body viac ako v celoeurópskom priemere) očakáva zlepšenie stavu európskej ekonomiky.

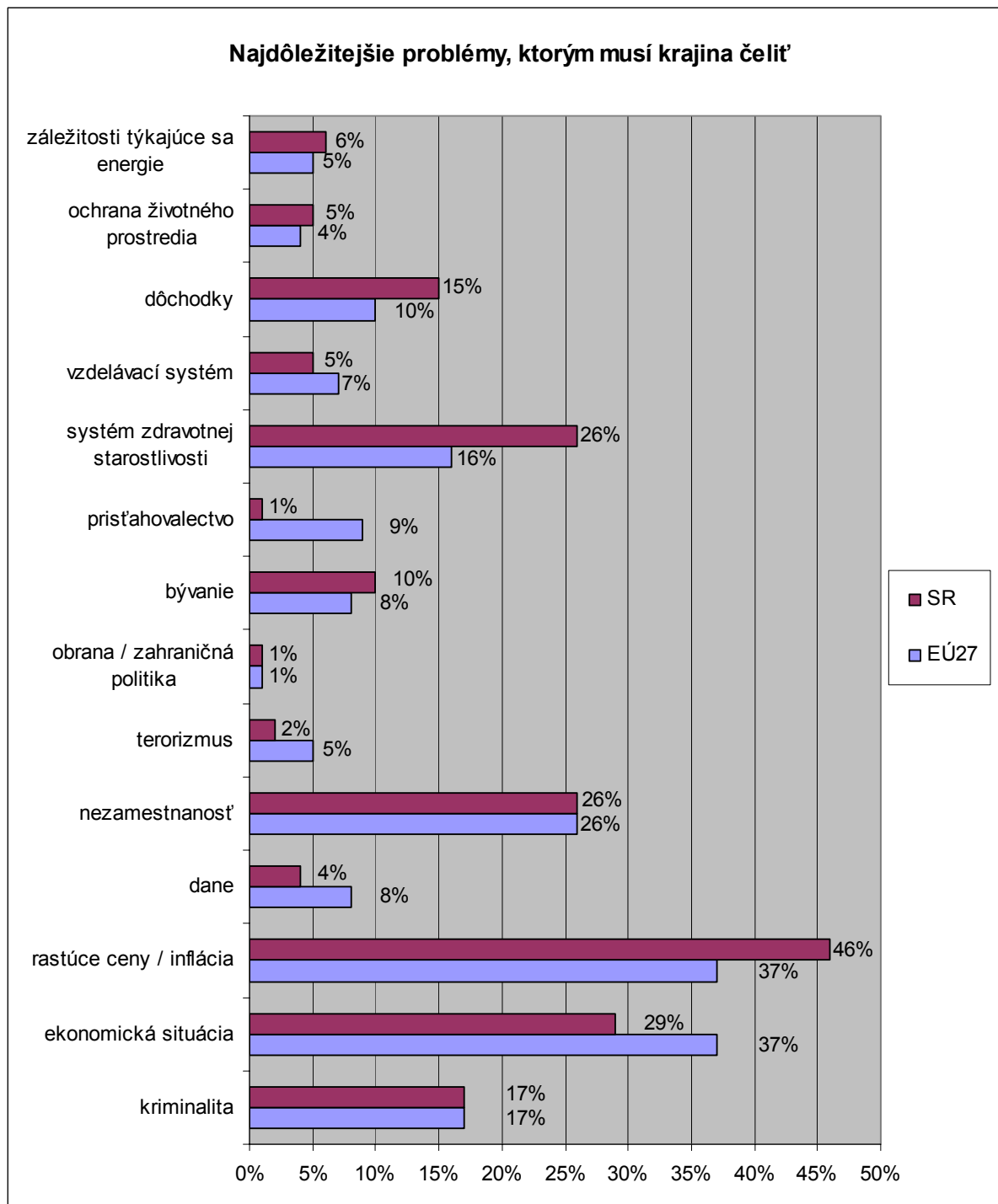
Z pohľadu trendov je vývoj očakávaní slovenských občanov týkajúcich sa vývoja ekonomickej situácie v EÚ v nasledujúcich dvanástich mesiacoch dramatický. Od jari 2007 klesol počet Slovákov, ktorí očakávali zlepšenie ekonomickej situácie v EÚ zo 41% na 20% a počet tých, ktorí očakávali zhoršenie sa dokonca v porovnaní s prieskumom uskutočneným na jar 2008 zvýšil zo 14% na 32%.

1.3. Problémy ktorým musí Slovensko čeliť

Najdôležitejším problémom, ktorému musí ich krajina čeliť, sú podľa Slovákov rastúce ceny/inflácia. Za jeden z dvoch najdôležitejších problémov ho považuje 46% občanov Slovenska, čo je o 9 percentuálnych bodov viac ako je celoeurópsky priemer. Druhým najdôležitejším problémom je s výrazným odstupom ekonomická situácia, ktorú považuje za závažný problém 29% Slovákov. V rámci EÚ27 považuje za dva najväčšie problémy rastúce ceny/infláciu a ekonomickú situáciu zhodne 37% občanov.

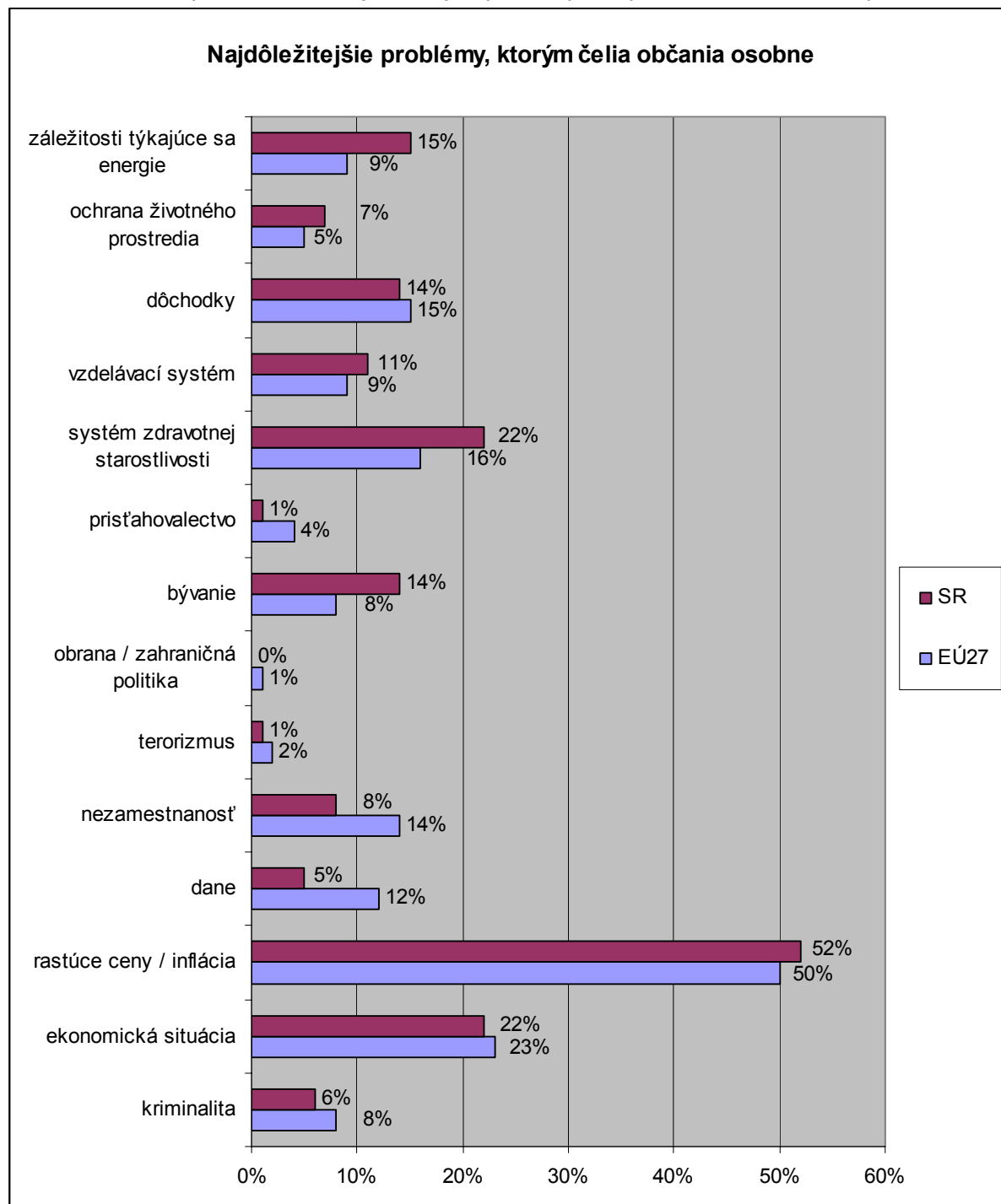
Otázka: Čo si myslíte, ktoré sú dva najdôležitejšie problémy, ktorým musí Slovensko v súčasnosti čeliť?

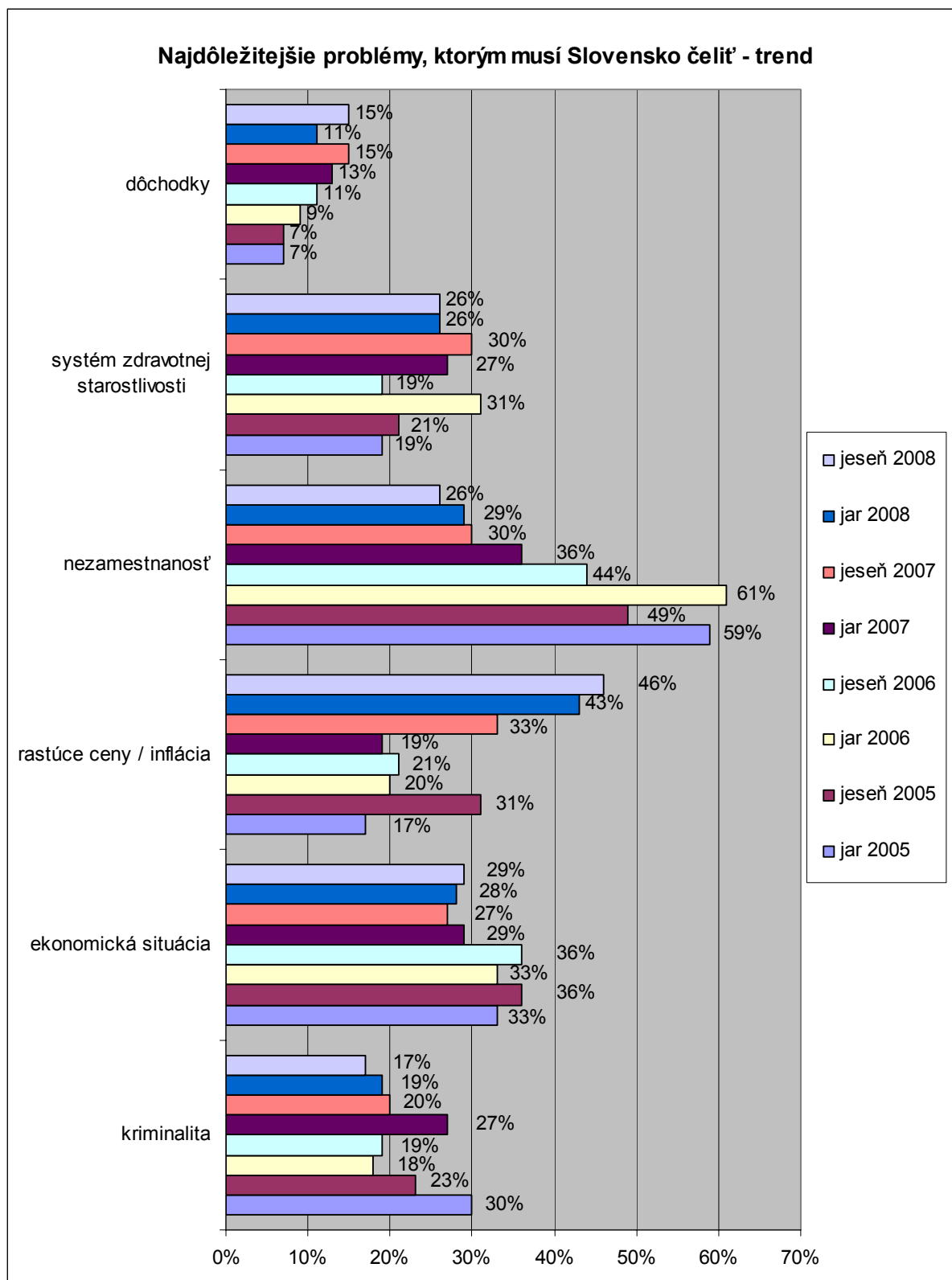
Na tretie miesto v rebríčku najdôležitejších problémov zaradilo 26% Slovákov nezamestnanosť (v EÚ27 tiež 26%) a systém zdravotnej starostlivosti (v EÚ27 iba 16%).

Pri podobne formulovanej otázke, v ktorej respondenti mali povedať, ktoré sú dva najdôležitejšie problémy, ktorým v súčasnosti čelia oni osobne, sa ešte vypuklejšie prejavil problém rastúcich cien/inflácie, ktorý sa osobne dotýka až 52% slovenských občanov (o 2 percentuálne body viac ako je celoeurópsky priemer). Na druhej strane ekonomická situácia nie je takým závažným problémom. Ako osobný problém ju vníma iba 22% občanov. Rovnaké percento občanov vníma ako vážny problém, ktorému čelia osobne, systém zdravotnej starostlivosti.

Otázka: A ktoré sú podľa vás dva najdôležitejšie problémy, ktorým v súčasnosti čelíte vy osobne?

Nezamestnanosť za vážny problém, ktorému v súčasnosti čelí osobne, označilo iba 8% slovenských občanov. Oveľa vážnejším problémom ako nezamestnanosť sú pre občanov záležitosti týkajúce sa energie, bývanie a dôchodky.

Z hľadiska trendov môžeme pozorovať pokračovanie nárastu počtu slovenských občanov, ktorí za jeden z dvoch najdôležitejších problémov, ktorým musí Slovensko čeliť, považujú rastúce ceny/infláciu. V porovnaní s predchádzajúcim prieskumom došlo síce iba k miernemu nárastu o 3 percentuálne body a teda k spomaleniu rastu obáv zo zdražovania v porovnaní s predchádzajúcim rokom, ale od jari 2007 počet Slovákov, ktorí považujú rastúce ceny/infláciu za vážny problém vzrástol z 19% až na 46%.

Na druhej strane pokračuje trend poklesu obáv z nezamestnanosti. V porovnaní s prieskumom uskutočneným na jar 2008 počet Slovákov, ktorí za jeden z najdôležitejších problémov, ktorým musí Slovensko čeliť označili nezamestnanosť, klesol o 3 percentuálne body. Od jari 2006 však počet slovenských občanov, ktorí považujú nezamestnanosť za dôležitý problém v ich krajine klesol z 61% na 26%.

Kým od jari 2005 do jari 2007 bola podľa Slovákov nezamestnanosť najväčším problémom na Slovensku, na jeseň 2007 a na jar 2008 bola druhým najväčším problémom (po rastúcich cenách/inflácii), na jeseň 2008 už klesla na tretie miesto za rastúce ceny/infláciu a ekonomickú situáciu.

Tento vývoj je v súlade s postupným rastom pozitívneho hodnotenia stavu zamestnanosti na Slovensku (*pozri kapitolu 1.1. Hodnotenie súčasnej situácie*). Z pohľadu očakávaní na nasledujúcich dvanásť mesiacov (*pozri kapitolu 1.2. Očakávania na najbližších 12 mesiacov*) však tento vývoj odráža skôr očakávania týkajúce sa osobnej situácie ohľadom zamestnania než očakávania týkajúce sa možnosti zamestnania na Slovensku v prípade ktorých došlo za posledný polrok k dramatickému poklesu pozitívnych nálad a nárastu negatívnych očakávaní.

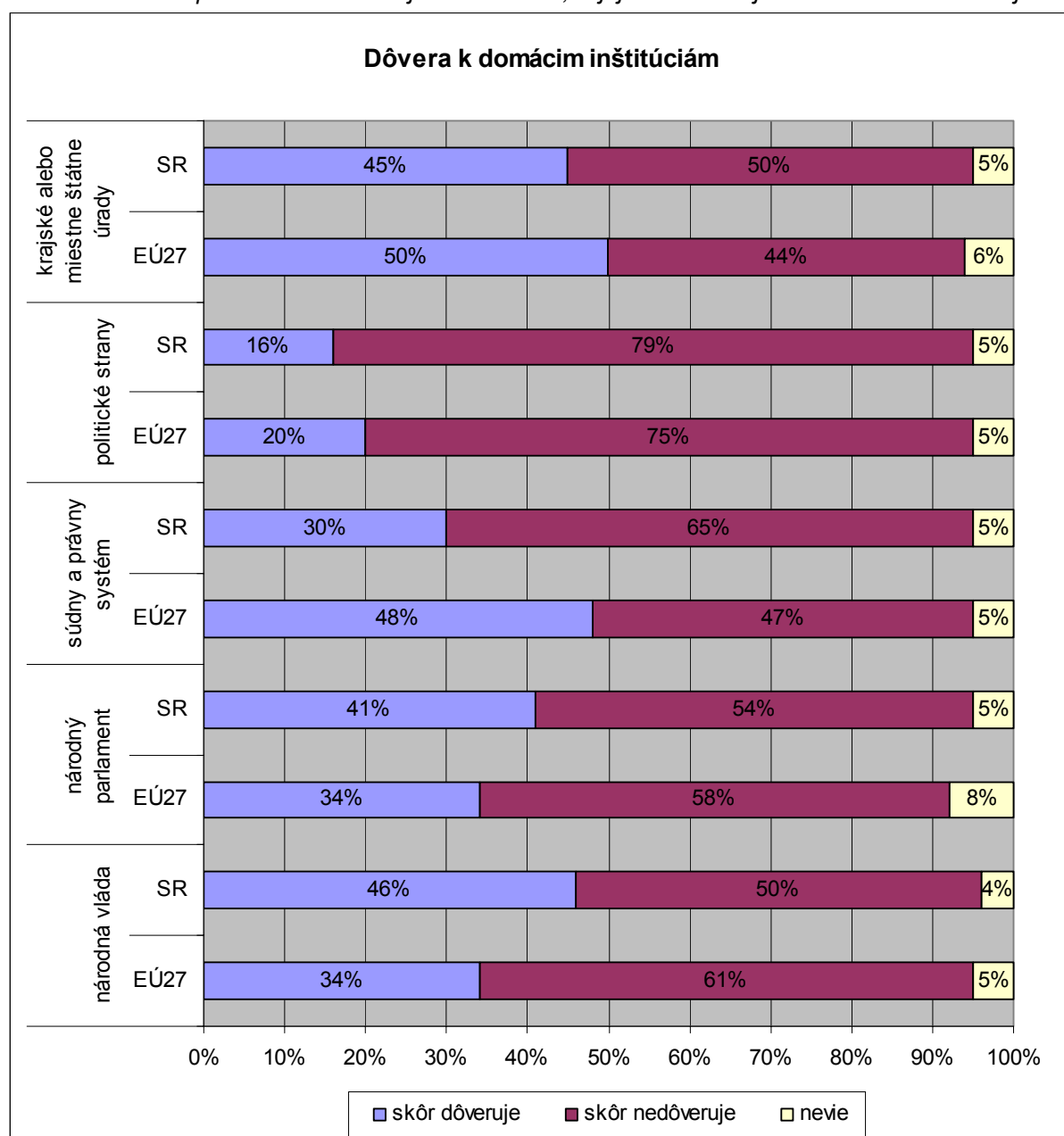
Z prieskumu nemožno jednoznačne identifikovať, čo je dôvodom rastu obáv z rastu cien/inflácie. Môžeme iba predpokladať, že sa na ňom podieľa viacero faktorov. Okrem už niekoľkokrát spomínanej svetovej finančnej krízy to môžu byť nedávne pohyby cien niektorých komodít (potraviny, ropa) na svetových trhoch a ich premietnutie sa do spotrebiteľských cien a tiež obavy zo zvyšovania cien v súvislosti s prechodom na spoločnú menu euro.

2. Dôvera

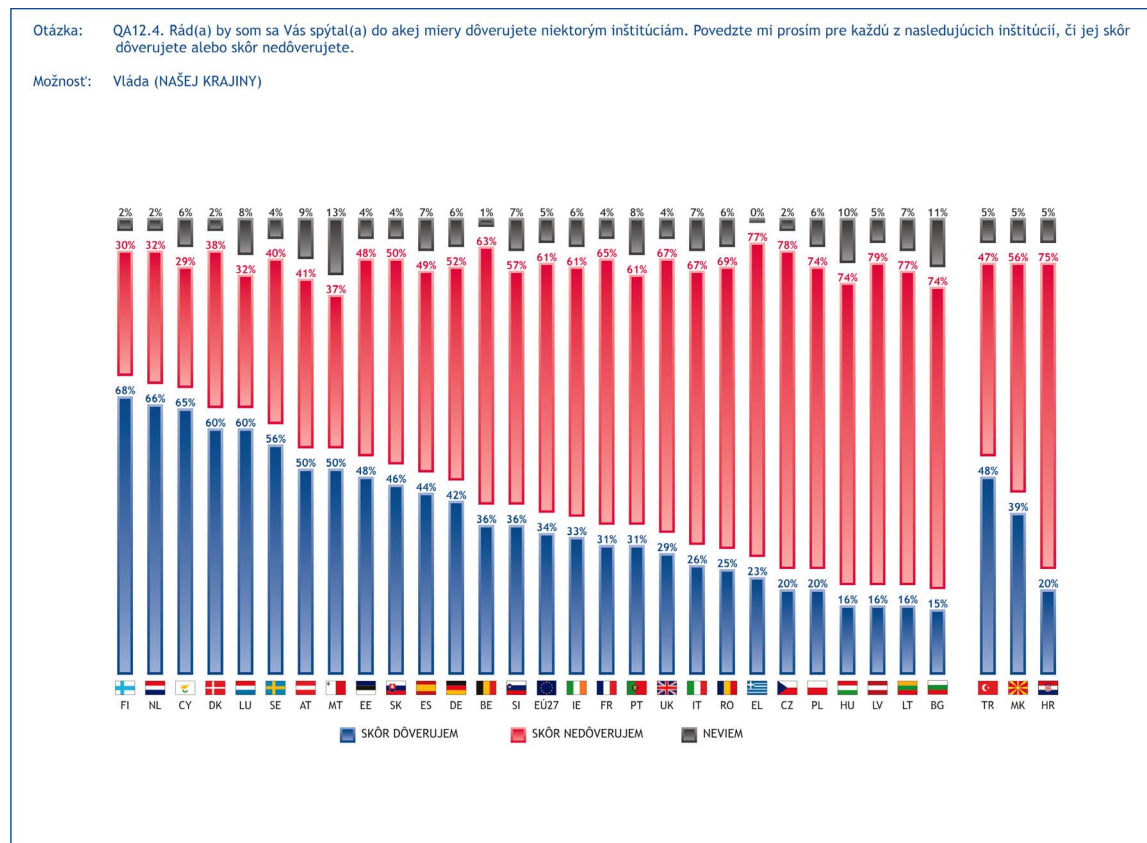
2.1. Dôvera k domácim inštitúciám

Dôvera k domácim inštitúciám je na Slovensku výrazne nižšia ako dôvera k inštitúciám Európskej únie (*viac v kapitole 2.3. Dôvera k inštitúciám Európskej únie*), napriek tomu je dôvera k domácej vláde na Slovensku o 12 percentuálnych bodov vyššia, než je priemer EÚ27. Vláde Slovenskej republiky dôveruje 46% občanov, zatiaľ čo presná polovica slovenských občanov súčasnej vláde nedôveruje. Z krajín strednej a východnej Európy panuje vyššia dôvera k domácej vláde iba v Estónsku. V porovnaní s priemerom EÚ27 je na Slovensku vyššia dôvera aj k národnému parlamentu. Národnej rade Slovenskej republiky dôveruje 41% občanov, čo je o 7 percentuálnych bodov viac ako je európsky priemer dôvery k národným parlamentom, zatiaľ čo 54% občanov NR SR nedôveruje.

Otázka: Povedzte pre každú z nasledujúcich inštitúcií, či jej skôr dôverujete alebo skôr nedôverujete.

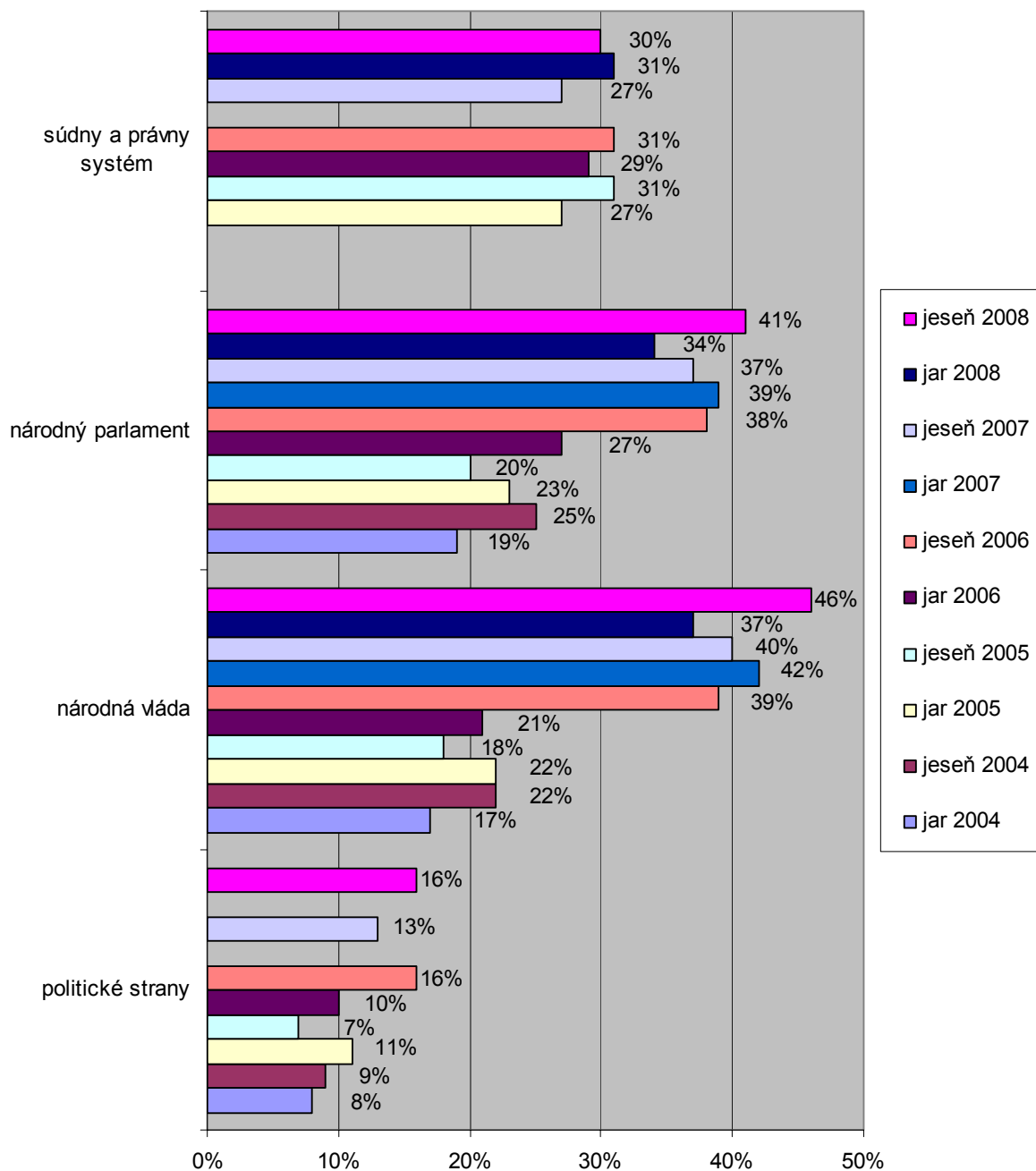
V porovnaní s priemerom EÚ27 však Slováci oveľa menej dôverujú súdnemu a právnomu systému vo svojej krajine. Kým v celoeurópskom priemere súdnemu a právnomu systému vo svojej krajine dôveruje 48% občanov a nedôveruje 47% občanov, na Slovensku súdnictvu dôveruje iba 30% občanov, kým takmer dve tretiny (65%) mu nedôverujú. Na Slovensku tiež panuje nízka dôvera k politickým stranám, v čom sa však Slováci veľmi neodlišujú od priemeru EÚ27.

Z hľadiska trendov môžeme konštatovať, že nízka dôvera k súdnemu a právnomu systému má na Slovensku dlhodobý charakter, keď v sledovanom období od jari 2005 do jesene 2008 sa dôvera k slovenskému súdnictvu pohybovala v rozmedzí od 27% do 31%.

V prípade dôvery k národnej vláde a národnému parlamentu môžeme po poklese dôvery pozorovať opätovný nárast dôvery. Kým od jari 2007 do jari 2008 klesla dôvera k slovenskej vláde z 42% na 37%, na jeseň 2008 stúpila až na 46%. Dôvera k NR SR klesla od jari 2007 do jari 2008 z 39% na 34%, ale na jeseň stúpila na 41%.

Dôvera k domácim inštitúciám - skôr dôveruje (trend)

2.2. Dôvera k zahraničným inštitúciám

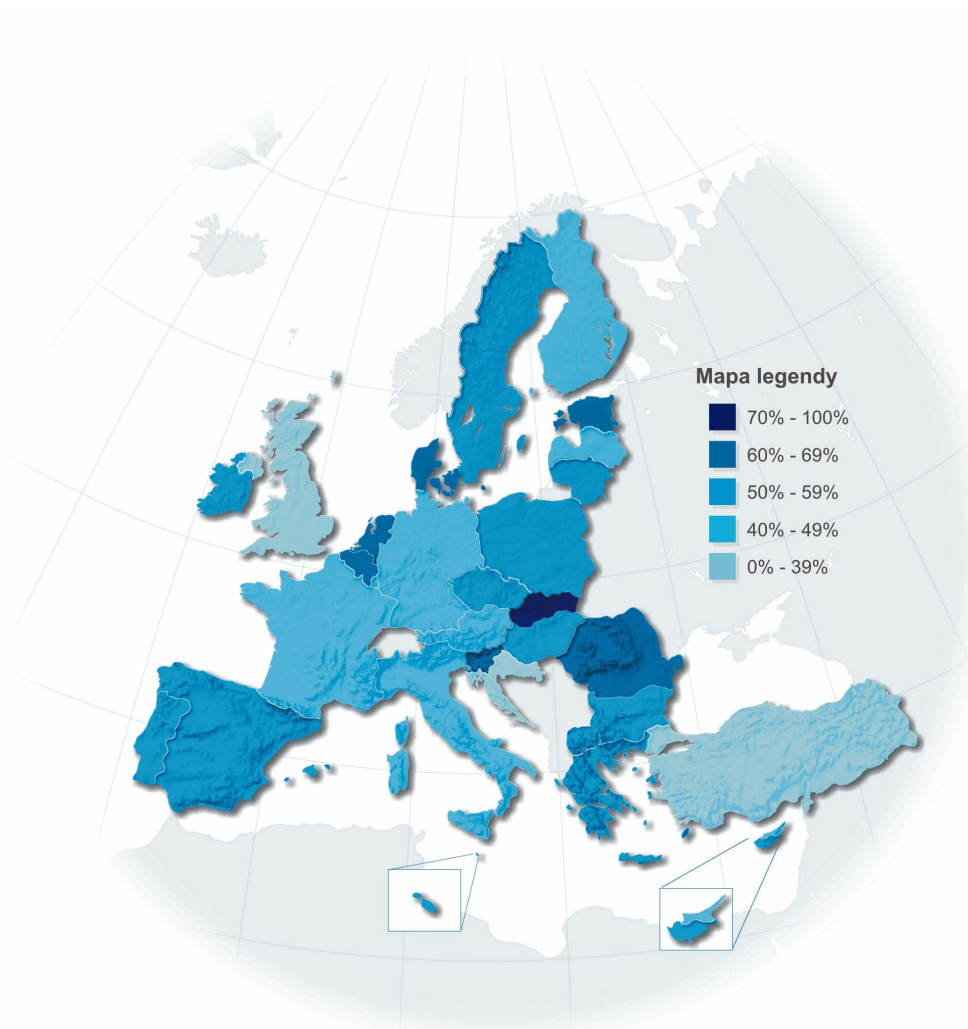
Slovensko je krajinou s najvyššou dôverou občanov k Európskej únii spomedzi všetkých dvadsať sedem členských krajín EÚ. Európskej únii skôr dôveruje až 70% občanov SR, čo je o 23 percentuálnych bodov viac ako je celoeurópsky priemer a o 3 percentuálne body viac ako v Estónsku resp. o 6 percentuálnych bodov viac ako v Holandsku, ktoré sa v tomto rebríčku ocitli na druhom a treťom mieste.

Otázka: QA12.6. Rád(a) by som sa Vás spýtal(a) do akej miery dôverujete niektorým inštitúciám. Povedzte mi prosím pre každú z nasledujúcich inštitúcií, či jej skôr dôverujete alebo skôr nedôverujete.

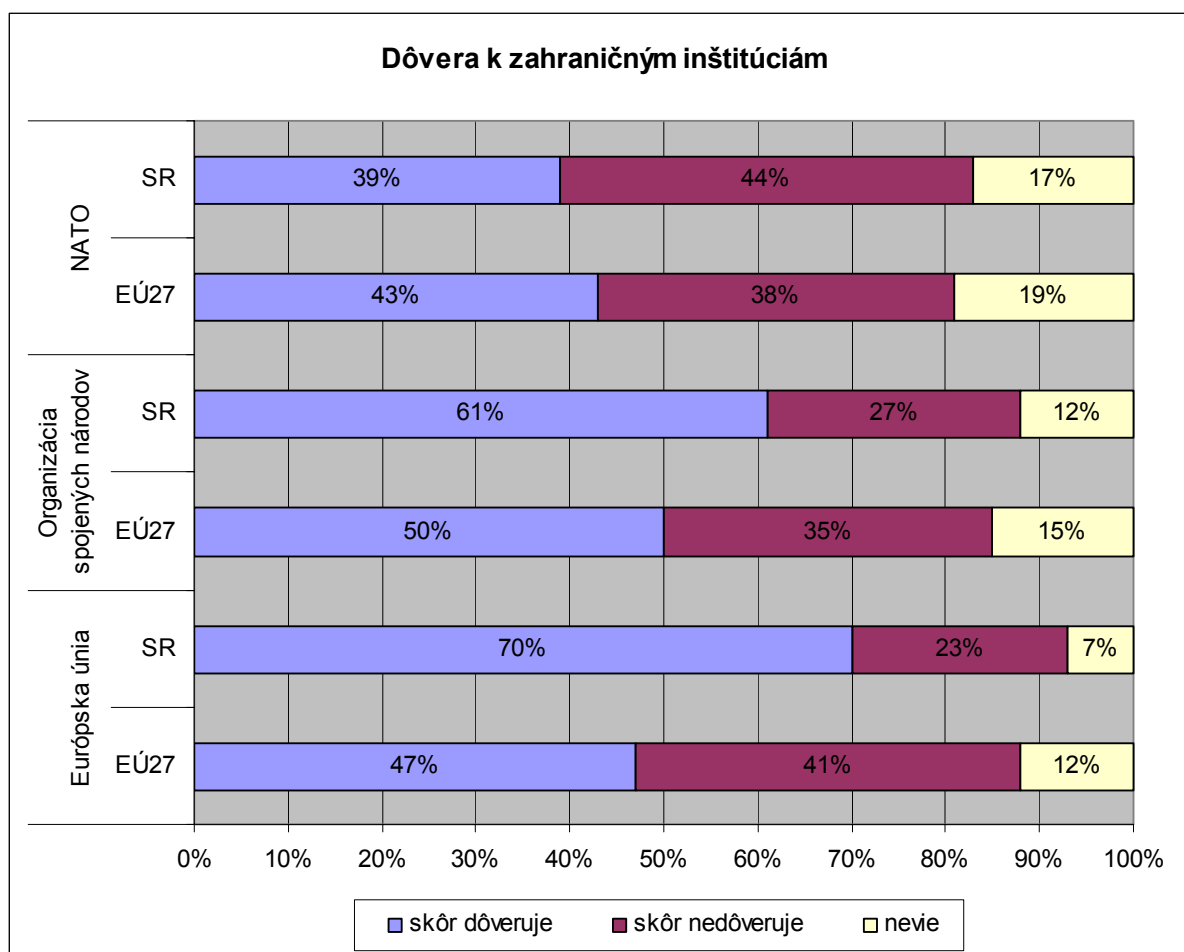
Možnosť: Európska únia

Odpovede: SKÔR DÔVERUJEM

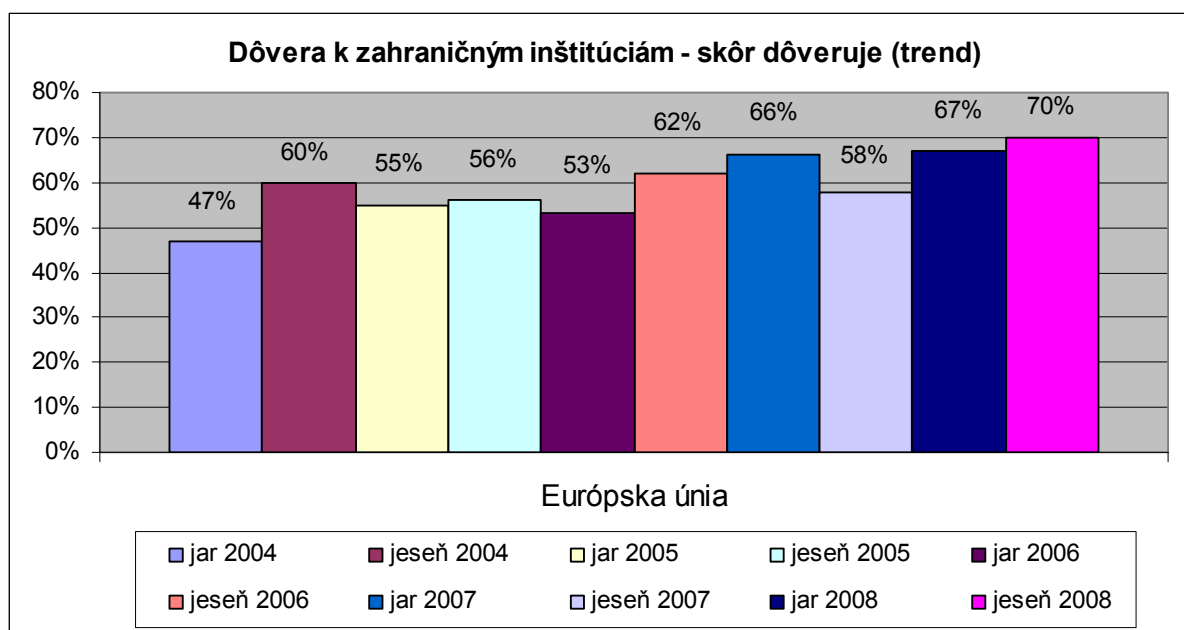
	SK	70%
	EE	67%
	NL	64%
	RO	63%
	BE	61%
	DK	60%
	SI	60%
	CY*	59%
	MT	59%
	EL	58%
	CZ	58%
	BG	58%
	ES	55%
	LT	55%
	PL	55%
	HU	51%
	IE	50%
	PT	50%
	SE	50%
	FI	49%
	EÚ27	47%
	LU	47%
	FR	46%
	LV	44%
	DE	43%
	AT	42%
	IT	41%
	UK	25%
* CY(tcc) = 47%		
	MK	51%
	HR	32%
	TR	27%

Nižšiu dôveru než k Európskej únii majú Slováci k Organizácii spojených národov a k NATO. OSN dôveruje 61% slovenských občanov, čo je o 11 percentuálnych bodov viac ako je priemer EÚ27. NATO dôveruje iba 39% občanov Slovenskej republiky, kým až 44% občanov Severoatlantickej aliancie nedôveruje. V celoeurópskom priemere panuje k NATO väčšia dôvera, keď aliancii dôveruje 43% občanov EÚ27 a nedôveruje 38%.

Vysoká dôvera občanov Slovenskej republiky k Európskej únii má dlhodobý charakter pričom na jeseň 2008 sme zaznamenali najvyššiu úroveň dôvery od vstupu Slovenska do EÚ.

2.3. Dôvera k inštitúciám Európskej únie

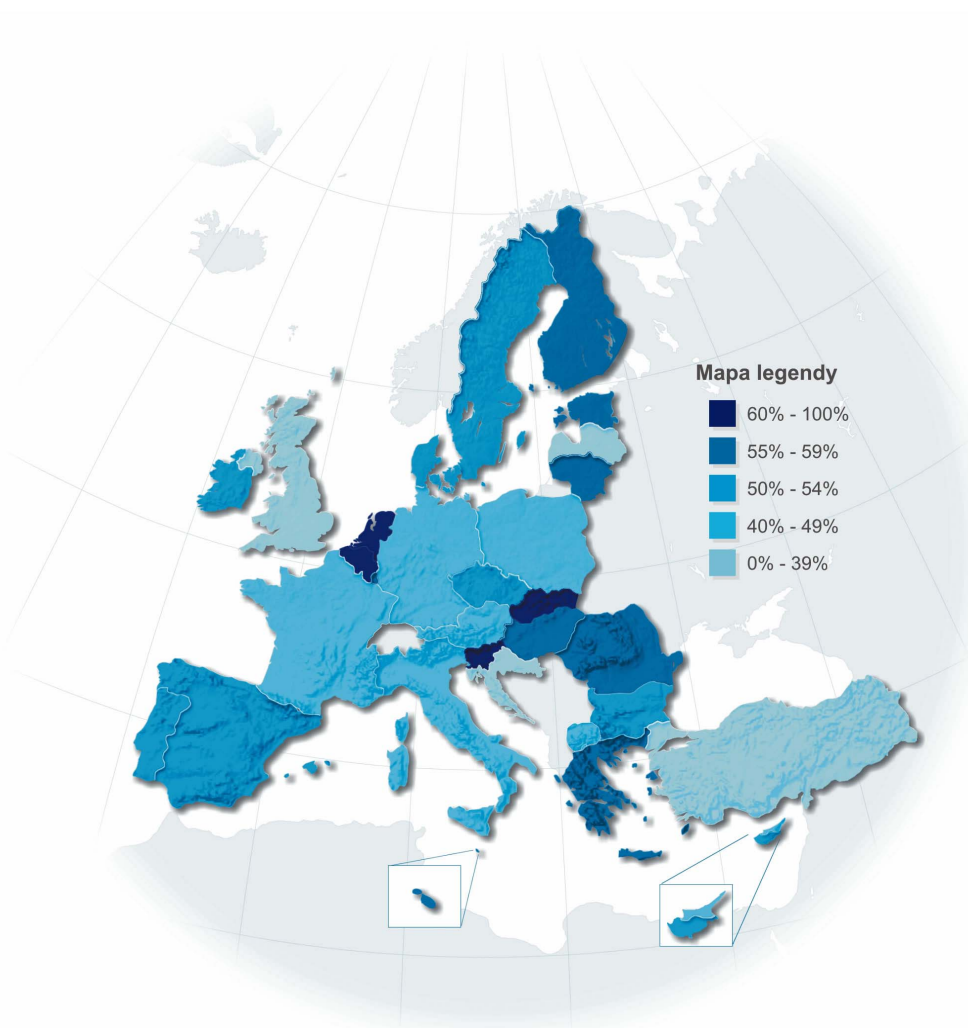
Dôvera slovenských občanov k Európskej únii ako celku sa premieta aj do dôvery k jej jednotlivým inštitúciám. Európskej komisii dôveruje 63% občanov, čo je o 16 percentuálnych bodov viac ako je celoeurópsky priemer a iba o 1 percentuálny bod menej ako v Belgicku, v ktorom je dôvera k EK najvyššia v celej EÚ.

Otázka: QA18.2. Povedzte mi prosím ku každej inštitúcii, či jej skôr dôverujete alebo skôr nedôverujete?

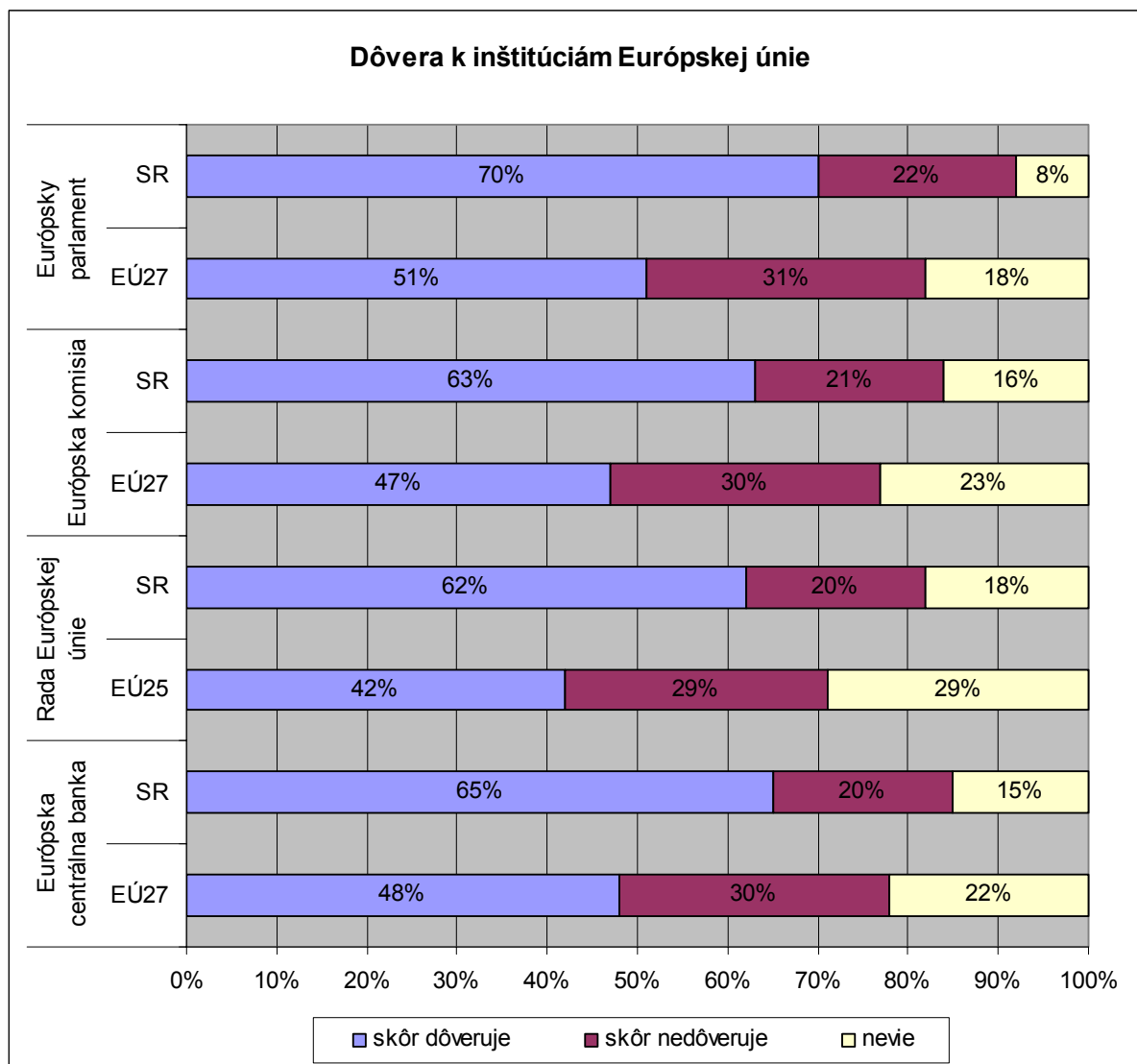
Možnosť: Európska komisia

Odpovede: SKÔR DÔVERUJE

	BE	64%
	SK	63%
	NL	62%
	SI	61%
	MT	59%
	EE	58%
	LU	57%
	FI	57%
	EL	56%
	HU	56%
	LT	55%
	RO	55%
	CZ	54%
	DK	53%
	PT	53%
	CY*	53%
	ES	52%
	SE	52%
	BG	51%
	IE	50%
	IT	49%
	EÚ27	47%
	PL	47%
	FR	45%
	AT	44%
	DE	43%
	LV	38%
	UK	27%
* CY(tcc) = 42%		
	MK	45%
	HR	37%
	TR	19%

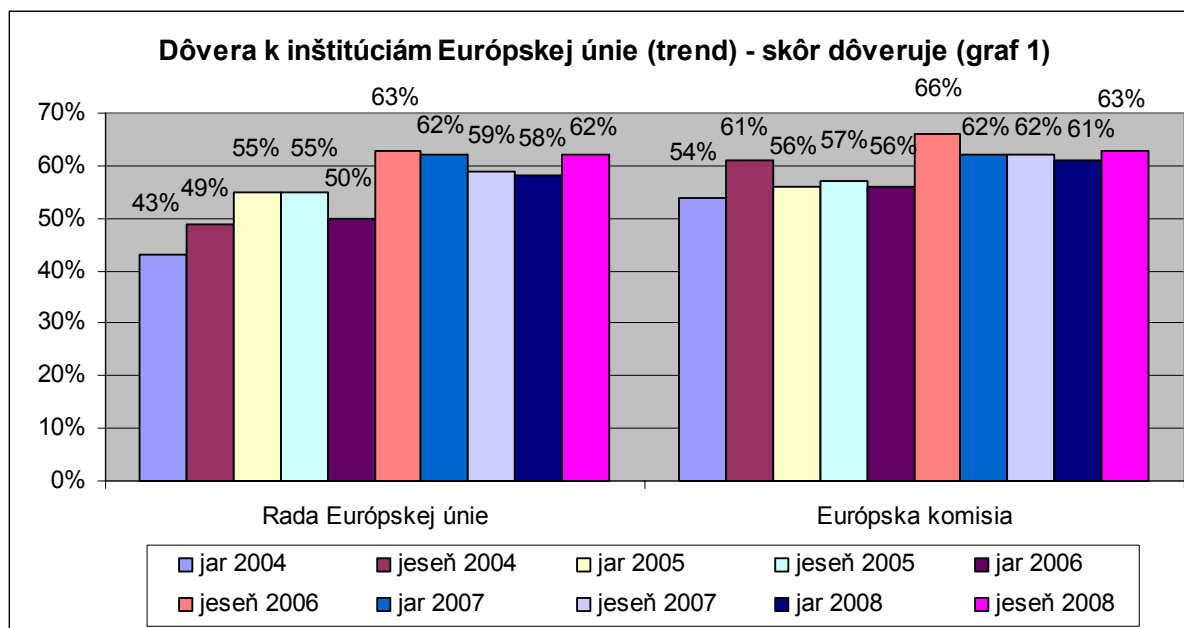
Ešte vyššiu dôveru majú Slováci k EP. Európskemu parlamentu dôveruje až 70% slovenských občanov, čo je najvyšší podiel spomedzi všetkých členských štátov Európskej únie (a 19 percentuálnych bodov nad priemerom EÚ27). V tejto súvislosti bude zaujímavé sledovať, či sa vysoká dôvera k EP prejaví aj vo zvýšenej účasti slovenských občanov v nadchádzajúcich voľbách do Európskeho parlamentu, ktoré budú v júni 2009. V prvých voľbách do EP na ktorých sa v roku 1994 zúčastnili aj občania Slovenskej republiky bola totiž na Slovensku zaznamenaná historicky rekordne nízka účasť voličov spomedzi všetkých členských krajín EÚ (16,96%).

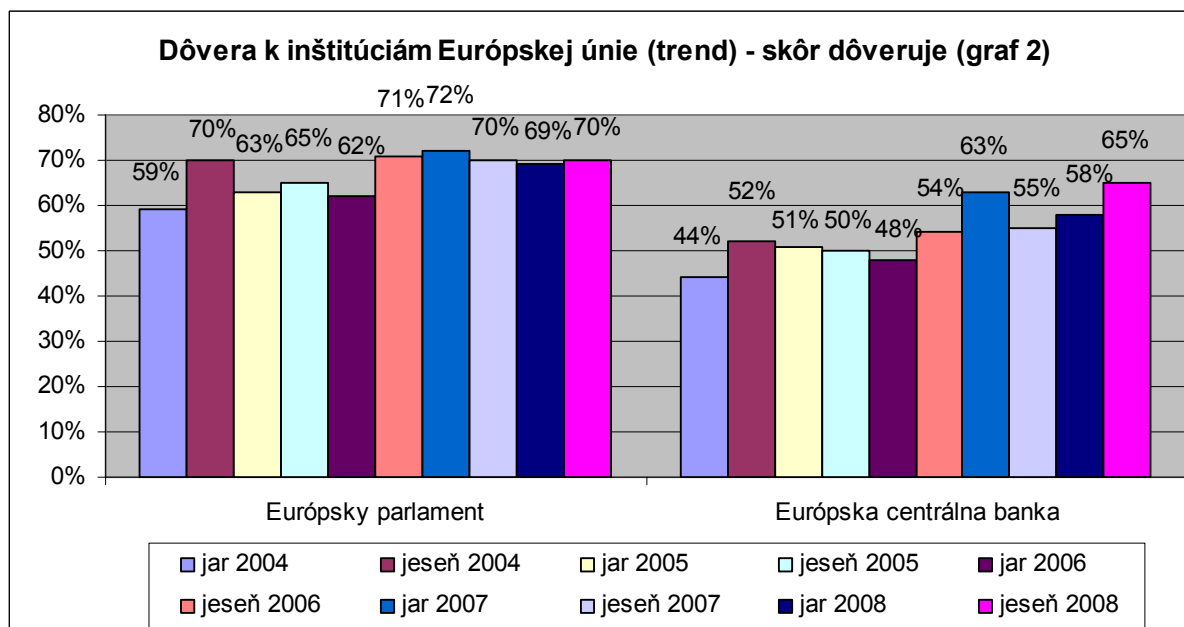
Aj dôvera k Rade Európskej únie je na Slovensku vyššia ako je priemer EÚ27. Rade EÚ dôveruje 62% slovenských občanov, čo je o 20 percentuálnych bodov viac ako je celoeurópsky priemer.

Vzhľadom na to, že Slovenská republika vstúpila 1. januára 2009 do eurozóny, môže nás viac ako v minulosti zaujímať dôvera Slovákov k Európskej centrálnej banke. Aj k tejto inštitúcii Európskej únie majú slovenskí občania vyššiu dôveru než je priemer EÚ27. ECB dôveruje na Slovensku 65% občanov, čo je o 17 percentuálnych bodov viac než je celoeurópsky priemer.

Z hľadiska trendov môžeme konštatovať, že dôvera k Rade Európskej únie, k Európskej komisii a k Európskemu parlamentu sa od jesene 2006 drží vysokej úrovni len s malými výkyvmi.

V prípade Európskej centrálnej banky došlo od jari 2006 k výraznejším výkyvom, za posledný rok však dôvera výrazne stúpila z 55% na 65% a na jeseň 2008 tak dosiahla najvyššiu hodnotu od vstupu Slovenska do Európskej únie.

3. Pohľad na Európsku úniu

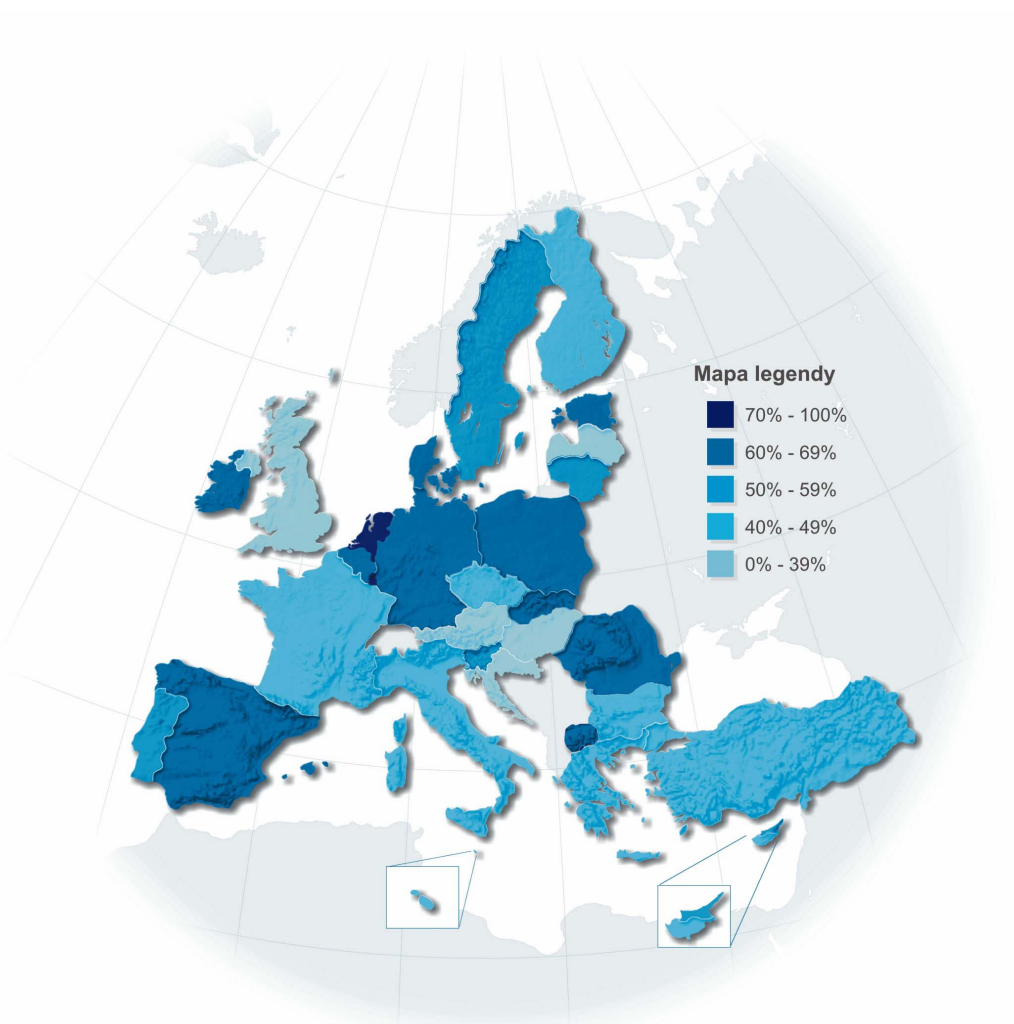
3.1. Slovensko v Európskej únii

Slovensko patrí k tým krajinám Európskej únie, v ktorých väčšina občanov hodnotí členstvo svojej vlasti v EÚ pozitívne. Až 62% Slovákov si myslí, že členstvo Slovenskej republiky v únii je dobrá vec. Z nových členských krajín sa takto pozitívne na adresu EÚ vyjadrilo viac respondentov iba v Rumunsku a Poľsku. Vyššie percento respondentov ako na Slovensku však členstvo svojej krajiny v Európskej únii za dobrú vec označilo aj v Írsku, v ktorom však občania v referende odmietli Lisabonskú zmluvu. Zaujímavé tiež je, že v ďalších troch členských štátoch EÚ, ktoré susedia so Slovenskom, považuje členstvo svojej krajiny v EÚ za dobrú vec menej ako polovica občanov. V Českej republike 46%, v Rakúsku 39% a v Maďarsku dokonca iba 31% občanov.

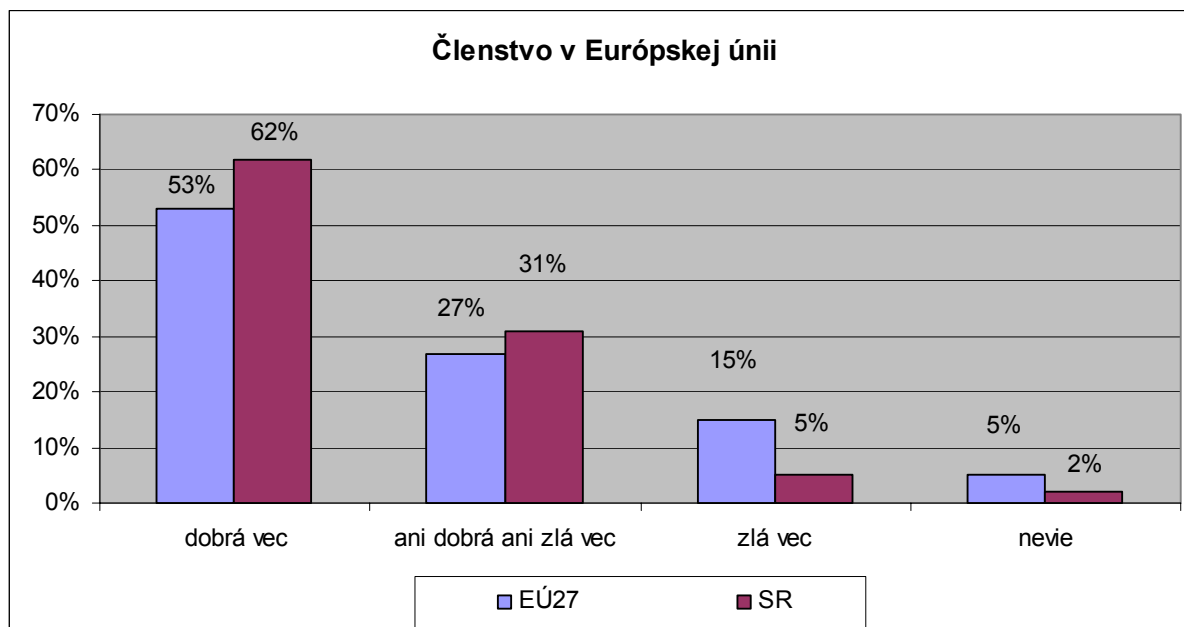
Otázka: QA9a. Vo všeobecnosti si myslíte, že členstvo (NAŠEJ KRAJINY) v Európskej únii je...?

Odpovede: dobrá vec

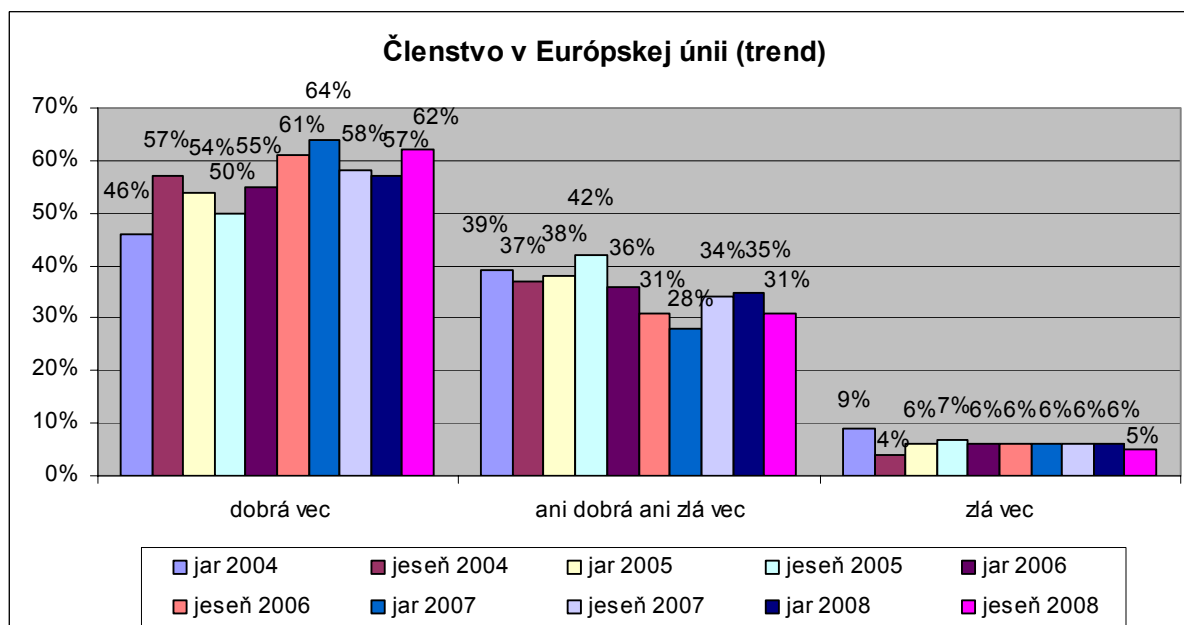
	NL	80%
	LU	71%
	IE	67%
	RO	66%
	BE	65%
	PL	65%
	DK	64%
	DE	64%
	ES	62%
	SK	62%
	EE	61%
	SE	59%
	SI	59%
	LT	55%
	EÚ27	53%
	PT	50%
	FR	49%
	FI	48%
	BG	48%
	CZ	46%
	MT	46%
	EL	45%
	IT	40%
	CY*	40%
	AT	39%
	UK	32%
	HU	31%
	LV	27%
* CY(tcc) = 53%		
	MK	62%
	TR	42%
	HR	23%

Okrem už spomínaných 62% občanov SR, ktorí členstvo v Európskej únii považujú za dobrú vec (o 9 percentuálnych bodov viac ako je priemer EÚ27) si 31% Slovákov myslí, že členstvo v EÚ nie je ani dobrá ani zlá vec (o 4 percentuálne body viac ako je priemer EÚ27). Iba 5% slovenských občanov si myslí, že členstvo ich krajiny v únii je zlá vec, čo je o 10 percentuálnych bodov menej ako je priemer EÚ27.

Vysoké percento občanov považujúcich členstvo Slovenska v Európskej únii za dobrú vec a naopak veľmi nízke percento občanov, ktorí členstvo svojej krajiny v EÚ považujú za zlú vec je na Slovensku dlhodobým trendom, ktorý sa s menšími výkyvmi udržiava od jesene 2006.

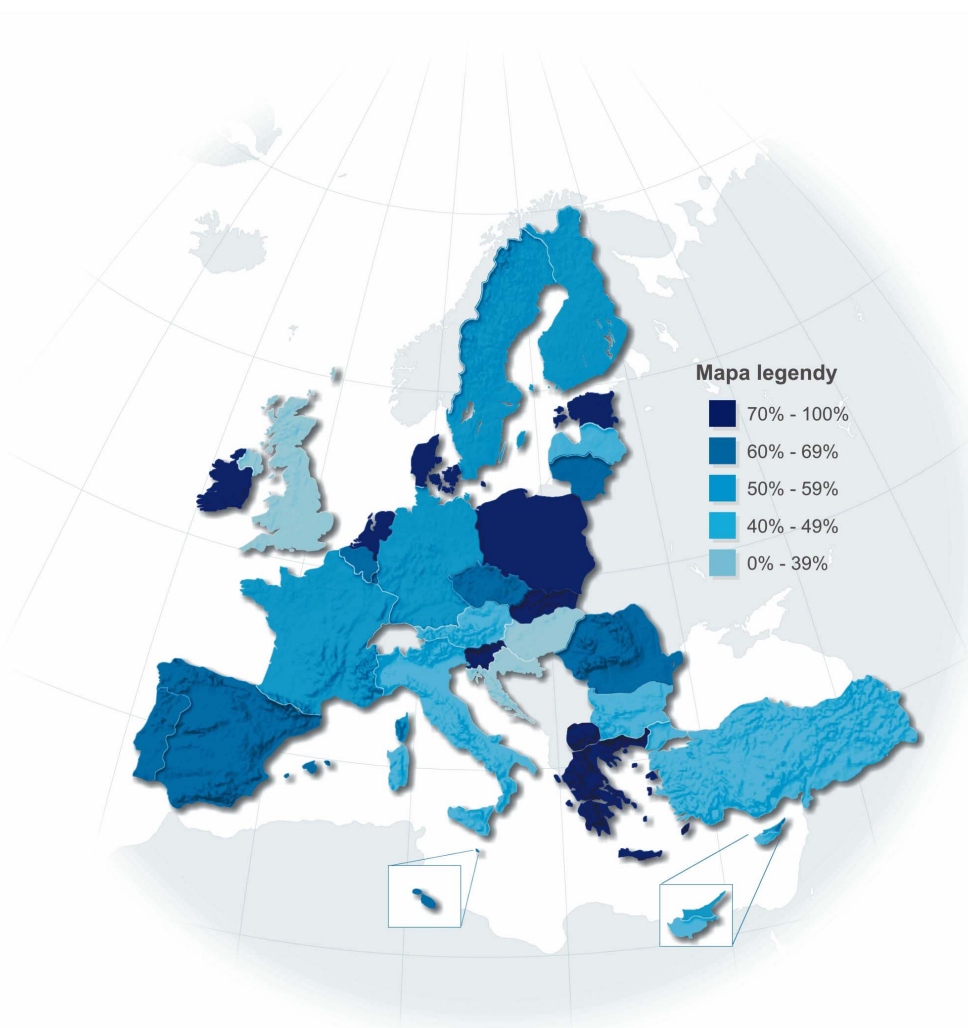
3.2. Prospech z členstva v Európskej únii

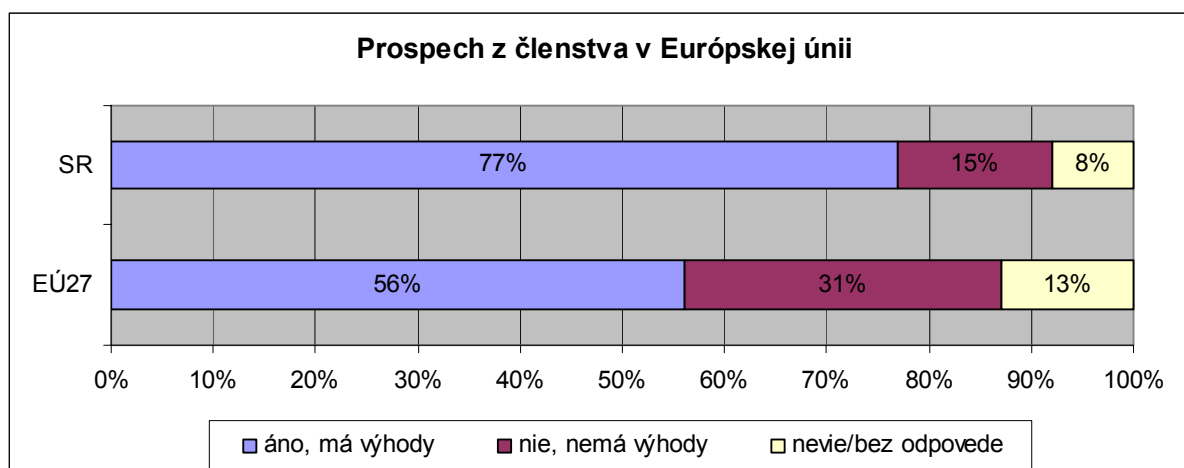
Ešte viac Slovákov, až 77%, sa domnieva, že ich krajina má prospech a výhody zo vstupu do Európskej únie. Slovensko sa v tomto hodnotení ocitlo v rebríčku členských krajín EÚ na treťom mieste. Iba v Írsku a Estónsku je vyšší podiel občanov, ktorí si myslia, že ich krajina má výhody zo vstupu do Európskej únie.

Otázka: QA10a. Ak zvažíte všetky okolnosti, povedali by ste, že (NAŠA KRAJINA) má alebo nemá prospech a výhody zo vstupu do Európskej únie?

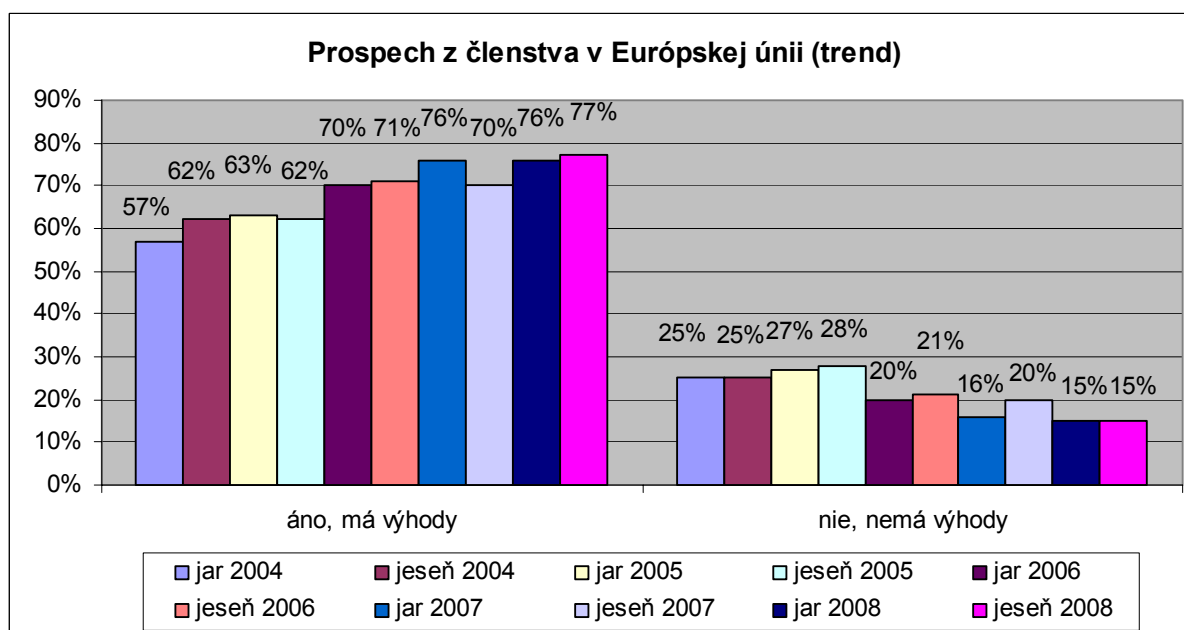
Odpovede: áno, má výhody

	IE	79%
	EE	78%
	SK	77%
	DK	76%
	NL	76%
	PL	73%
	SI	71%
	EL	70%
	LT	69%
	RO	69%
	BE	68%
	LU	68%
	ES	63%
	CZ	62%
	PT	60%
	MT	60%
	DE	58%
	FI	57%
	EÚ27	56%
	SE	53%
	FR	51%
	LV	48%
	AT	47%
	CY*	43%
	BG	43%
	IT	41%
	UK	39%
	HU	39%
* CY(tcc) = 58%		
	MK	74%
	TR	48%
	HR	33%

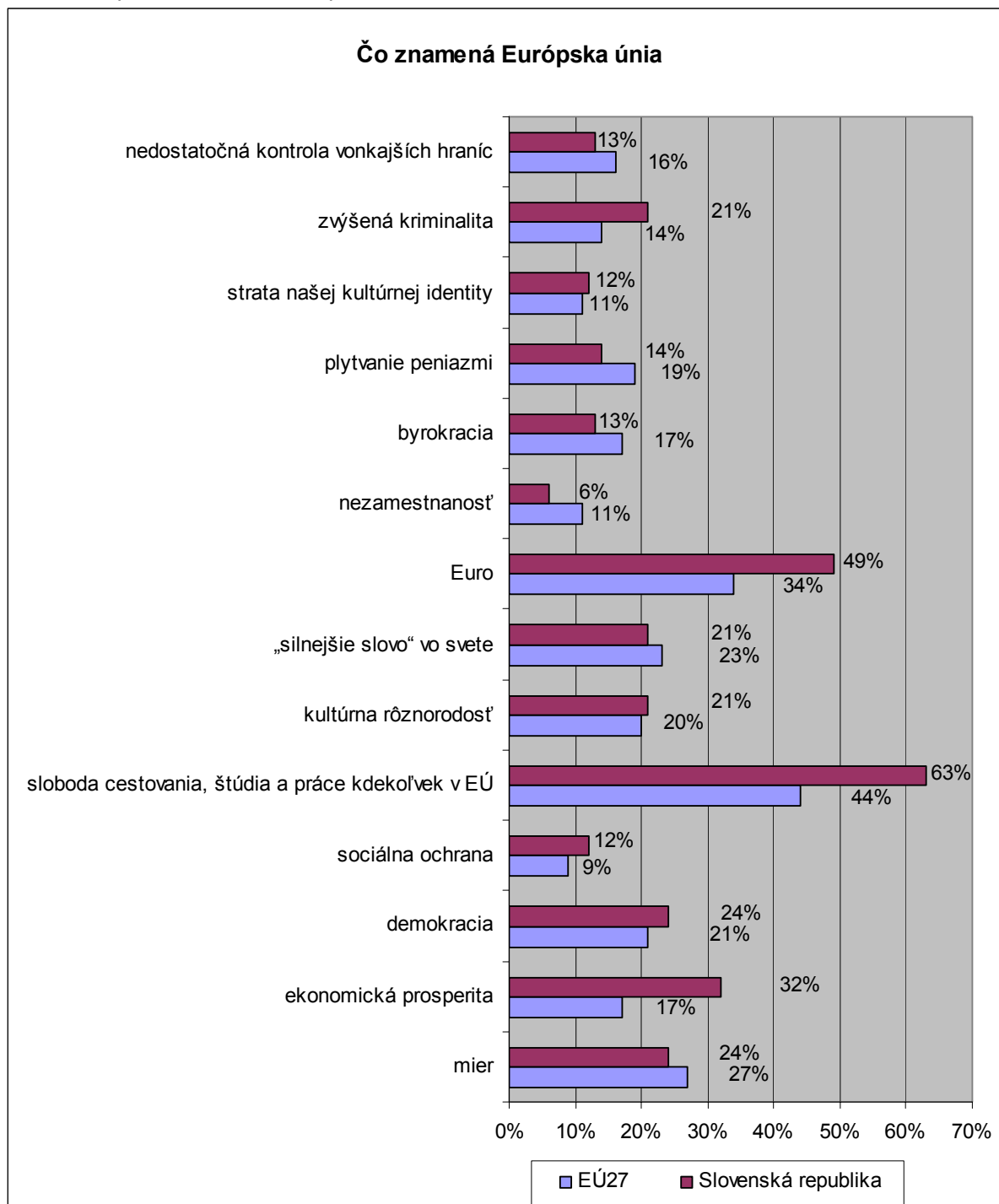
Aj v prípade pohľadu občanov na to, či Slovenská republika má alebo nemá prospech a výhody z členstva v Európskej únii môžeme od jari 2006 pozorovať určitú stabilizáciu názorov s menšími výkyvmi, pričom práve na jeseň 2008 sme na Slovensku zaznamenali najvyššie percento slovenských občanov, ktorí si myslia, že ich krajina má prospech a výhody z členstva v EÚ, od vstupu do únie.

3.3. Vnímanie Európskej únie

Pre väčšinu Slovákov Európska únia znamená predovšetkým slobodu cestovať, študovať a pracovať kdekoľvek v EÚ. Až 63% slovenských respondentov si z viacerých možností vybralo práve túto. Aj v celoeurópskom priemere si občania najčastejšie vybrali práve túto možnosť, aj keď si ju vybrala menej ako polovica respondentov (44%). Európska únia pre slovenských občanov tiež znamená euro (49%, o 15 percentuálnych bodov viac ako v EÚ27), ekonomickú prosperitu (32%, o 15 percentuálnych bodov viac ako v EÚ27), demokraciu (24%, o 3 percentuálne body viac ako v EÚ27) a mier (24%, o 3 percentuálne body menej ako v EÚ27).

Otázka: Čo pre Vás osobne Európska únia znamená?

Z hľadiska trendov však môžeme pozorovať, že za obdobie posledného roka došlo k poklesu počtu Slovákov, ktorí si Európsku úniu spájajú predovšetkým so slobodou cestovať, študovať a pracovať kdekoľvek v EÚ a to až o 10 percentuálnych bodov od jesene 2007 (73%) do jesene 2008 (63%), z toho o 7 percentuálnych bodov od posledného prieskumu, ktorý sa uskutočnil na jar 2008. Dôvodom tohto poklesu môže byť svetová finančná kríza a odchod časti Slovákov pracujúcich v iných členských krajinách EÚ, predovšetkým vo Veľkej Británii, naspäť domov. Ďalším dôvodom môže byť skutočnosť, že niektoré, pre slovenských občanov zaujímavé krajiny, ako Rakúsko a Nemecko, stále neotvorili svoj pracovný trh pre občanov Slovenskej republiky. Posledným dôvodom môže byť skutočnosť, že sloboda cestovať, študovať a pracovať kdekoľvek v EÚ prestáva byť 4 a pol roka po vstupe do únie pre mnohých Slovákov čosi výnimočné a Európsku úniu si stotožňujú skôr s inými aspektmi.

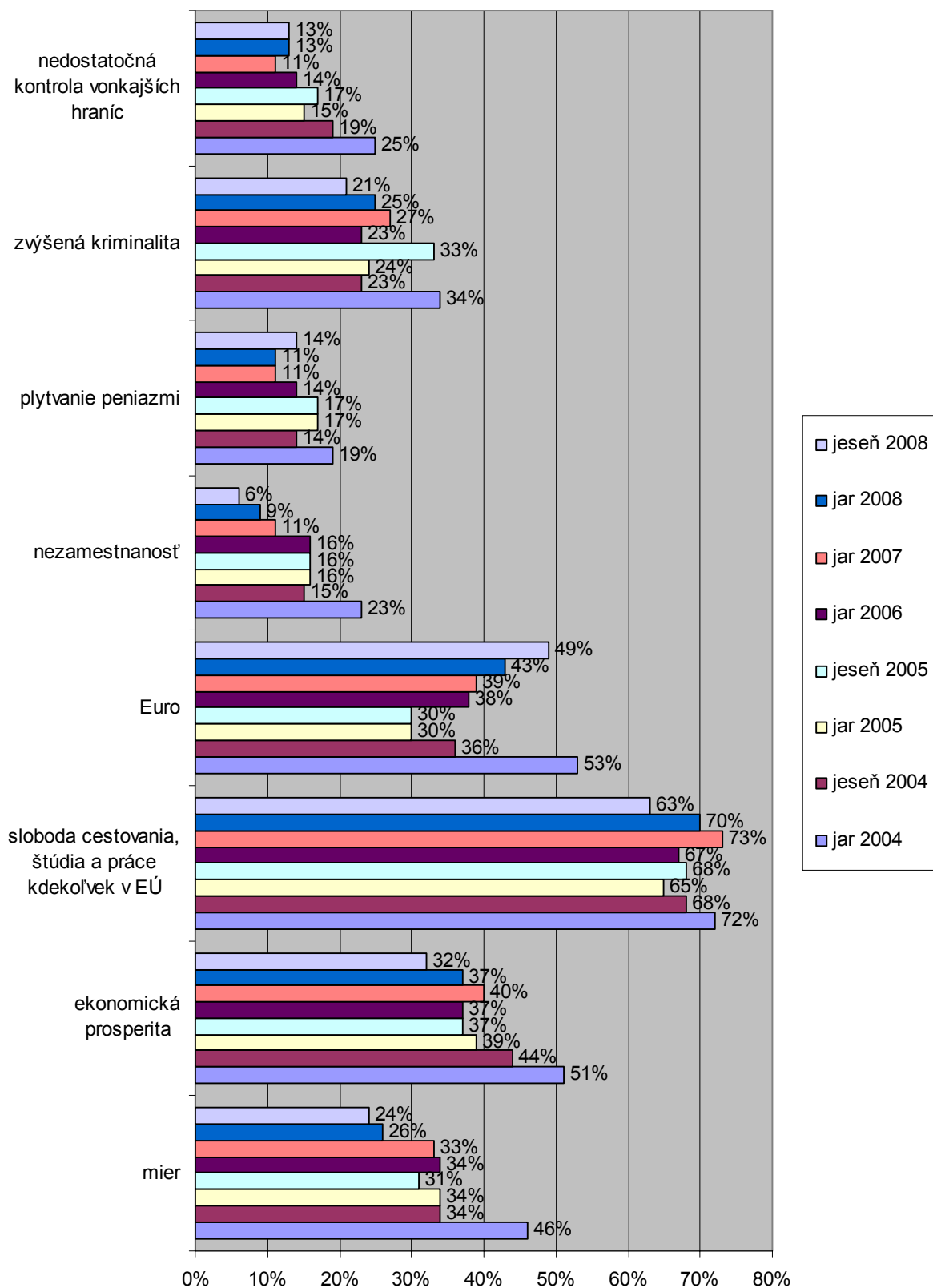
Túto možnosť by mohla potvrdzovať aj skutočnosť, že v posledných troch rokoch si stále viac Slovákov spája Európsku úniu so spoločnou menou euro. Kým na jar 2005 si EÚ s eurom spájalo 30% občanov Slovenska, na jar 2006 to bolo 38%, na jar 2007 39% a na jar 2008 43% slovenských občanov. Do jesene ich počet stúpol ešte o ďalších 6 percentuálnych bodov. Toto je vcelku prirodzený vývoj súvisiaci s rozhodnutím vlády SR prijať euro od 1. januára 2009.

Na druhej strane Slováci si čoraz menej spájajú Európsku úniu s ekonomickou prosperitou, mierom, ale tiež s negatívnymi aspektmi ako je nezamestnanosť a zvýšená kriminalita.

To, že si slovenskí občania čoraz menej spájajú EÚ s ekonomickou prosperitou súvisí zrejme s klesajúcim pozitívnym hodnotením stavu európskej ekonomiky (*pozri kapitolu 1.1. Hodnotenie súčasnej situácie*) ako aj s pesimistickými očakávaniami vývoja európskej ekonomiky v blízkej budúcnosti (*kapitola 1.2. Očakávania na najbližších 12 mesiacov*).

V súvislosti so vstupom Slovenska do schengenského priestoru na prelome rokov 2007-2008 tiež môžeme skonštatovať, že sa takmer nezmenil počet ľudí, ktorí si spájajú Európsku úniu s nedostatočnou kontrolou vonkajších hraníc.

Čo znamená Európska únia (trend)

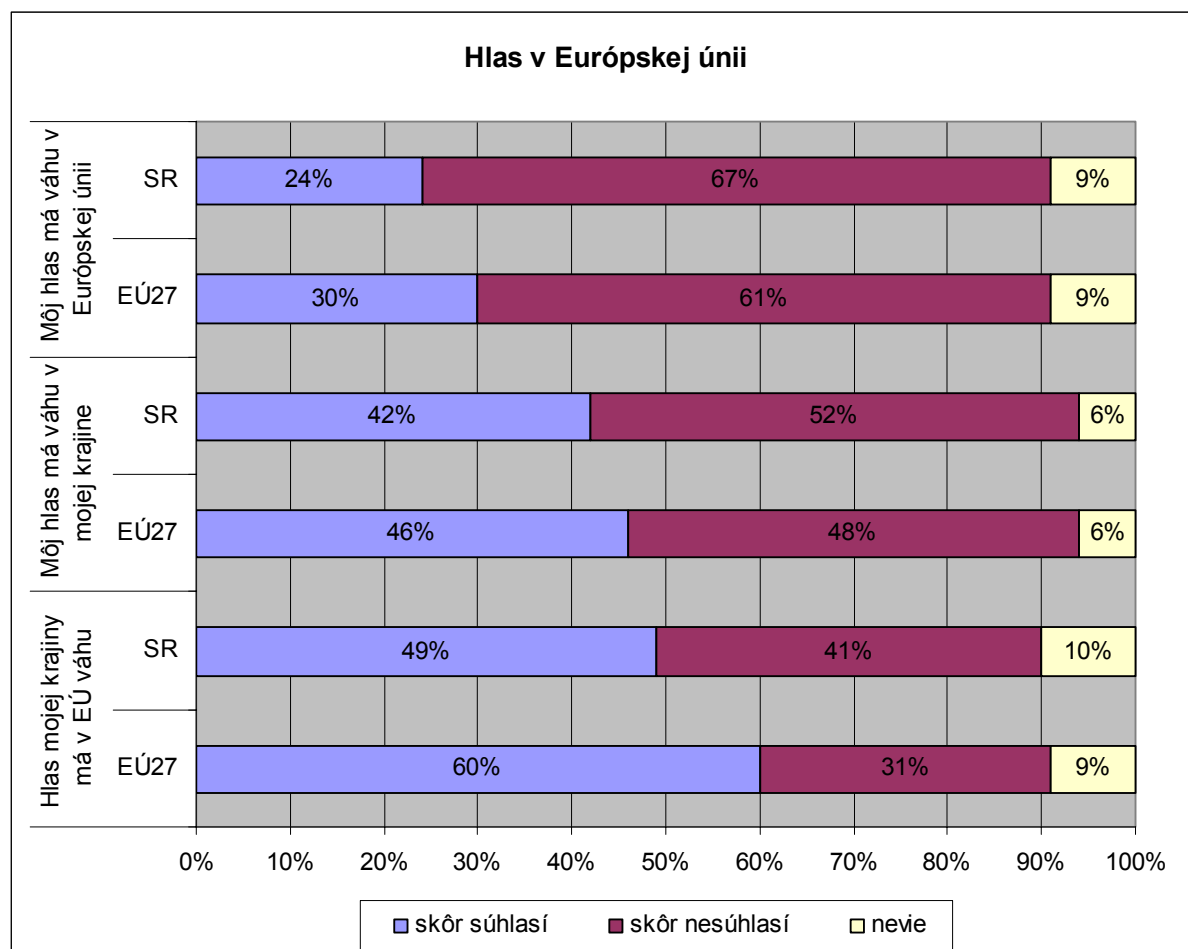

3.4. Hlas Slovenska a záujmy Slovenska v Európskej únii

Zatiaľ čo v otázkach dôvery v Európsku úniu a európske inštitúcie ako aj v otázkach výhodnosti členstva svojej krajiny v únii sú Slováci nadpriemerne „europozitívne“ naladení, v otázkach svojho vplyvu, resp. vplyvu svojej krajiny na chod EÚ sú Slováci skôr skeptickí (čo nevyhnutne neznamená „euroskeptickí“). Iba 24% občanov Slovenskej republiky (o 6 percentuálnych bodov menej ako v EÚ27) si myslí, že ich hlas má váhu v Európskej únii, kým viac ako dve tretiny (67%) si to nemyslia. Slováci sú však skeptickejší ako je priemer EÚ27 aj pokiaľ ide o ich vplyv na chod ich vlastnej krajiny. Iba 42% občanov si myslí, že ich hlas má váhu v ich vlastnej krajine (o 4 percentuálne body menej ako je priemer EÚ27), kým väčšina (52%) si to nemyslí.

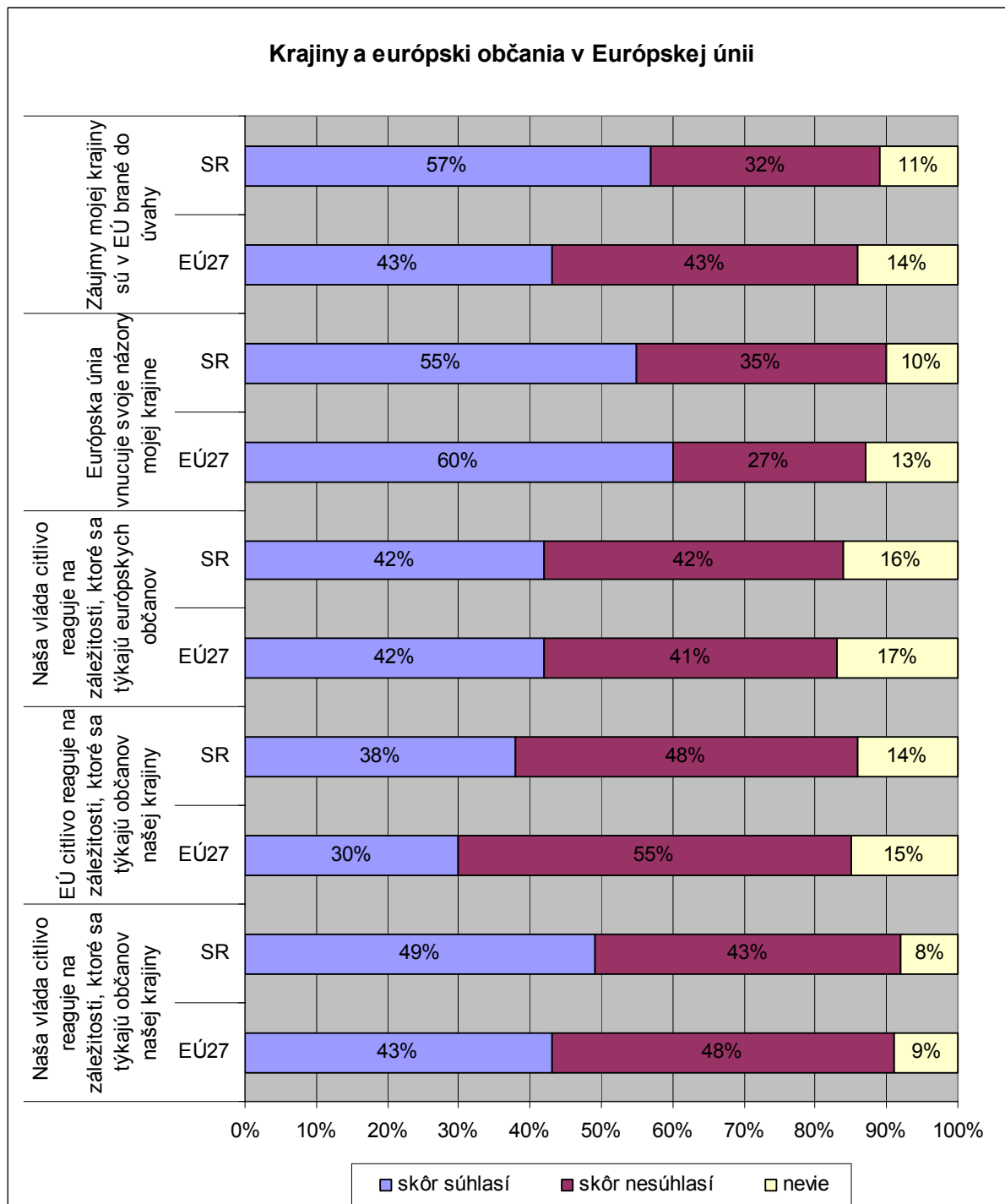
Na druhej strane, Slováci sú o niečo pozitívnejšie naladení pokiaľ ide o vplyv Slovenskej republiky na dianie v Európskej únii. To, že hlas ich krajiny má v EÚ váhu si síce myslí menej ako polovica slovenských občanov (49%), kým v celoeurópskom priemere je to až 60% občanov, je ich však viac ako tých, ktorí si myslia, že hlas ich krajiny nemá v EÚ váhu (41%). Zaujímavé však je, že napriek tomu, že iba menej ako polovica slovenských občanov si myslí, že hlas ich krajiny má v EÚ váhu, až 57% Slovákov si myslí, že záujmy ich krajiny sú v EÚ brané do úvahy. Zároveň si však až 55% občanov Slovenska myslí, že Európska únia vnucuje svoje názory ich krajine.

Otázka: Povedzte mi, prosím, pre každý z nasledujúcich výrokov, či s ním skôr súhlasíte alebo skôr nesúhlasíte?

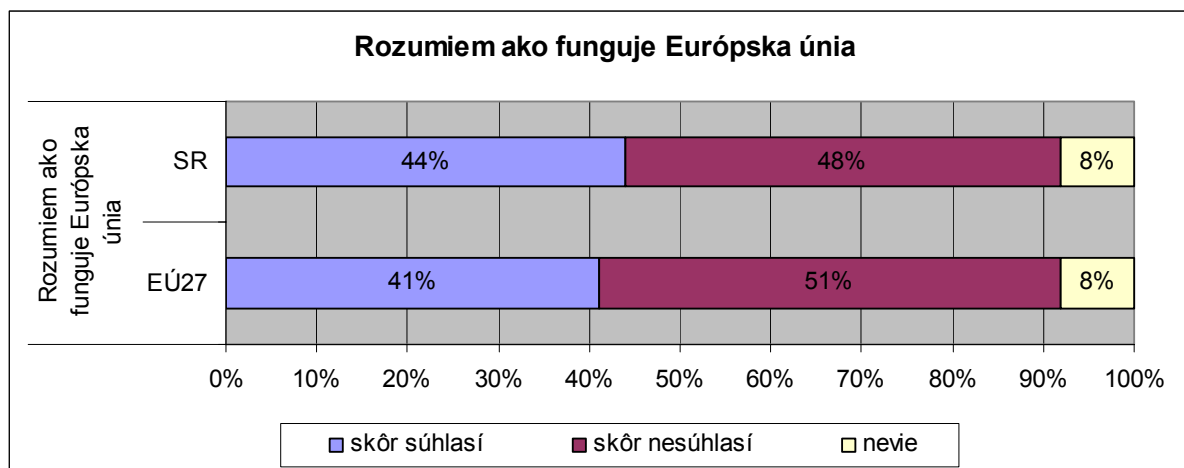
Zaujímavé boli aj odpovede slovenských respondentov na ďalšie tri otázky. Podľa prieskumu iba 38% slovenských občanov súhlasí s názorom, že EÚ citlivo reaguje na záležitosti, ktoré sa týkajú slovenských občanov, kým 48% občanov s týmto názorom nesúhlasí. S názorom, že slovenská vláda citlivo reaguje na záležitosti, ktoré sa týkajú slovenských občanov naopak súhlasí 49% občanov, kým nesúhlasí iba 43% občanov. A dokonca 42% slovenských občanov si myslí, že naša vláda citlivo reaguje na záležitosti, ktoré sa týkajú európskych občanov.

Tieto údaje naznačujú, že dôvera slovenských občanov k Európskej únii nie je až taká pevná, ako ukazovali odpovede Slovákov na otázky o dôvere k EÚ a jej inštitúciám (pozri kapitolu 2. Dôvera).

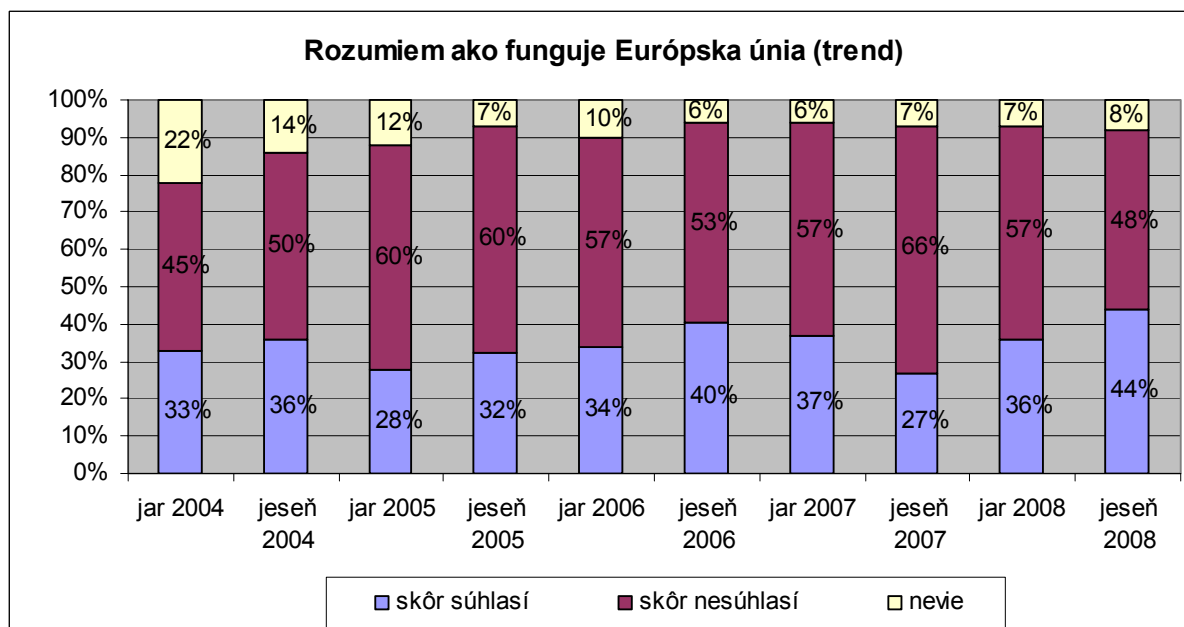

3.5 Vedomosti o Európskej únii

V situácii, keď si iba 44% Slovákov myslí, že rozumie tomu ako funguje Európska únia, zatiaľ čo 48% Slovákov si to nemyslí, si však musíme položiť otázku, do akej miery sú odpovede slovenských respondentov na predchádzajúce otázky založené na vedomostiach o EÚ a do akej miery sú založené iba na pocitoch. A na tom nemení nič ani to, že v priemere EÚ27 je percento občanov, ktorí si myslia, že rozumejú ako funguje Európska únia, ešte nižšie ako na Slovensku.

Pozitívnu informáciou je pohľad na vývoj za posledný rok, keď sa výrazne zvýšil počet Slovákov, ktorí si myslia, že rozumejú ako funguje Európska únia a to z 27% na jeseň 2007 na 44%, čo znamená, že na jeseň 2008 sa s názorom, že rozumejú ako funguje EÚ stotožnilo najviac občanov Slovenska od vstupu krajiny do únie. V každom prípade ani tieto čísla by nemali byť pre nikoho (ani pre zástancov, ani pre odporcov ďalšej európskej integrácie) uspokojujúce.

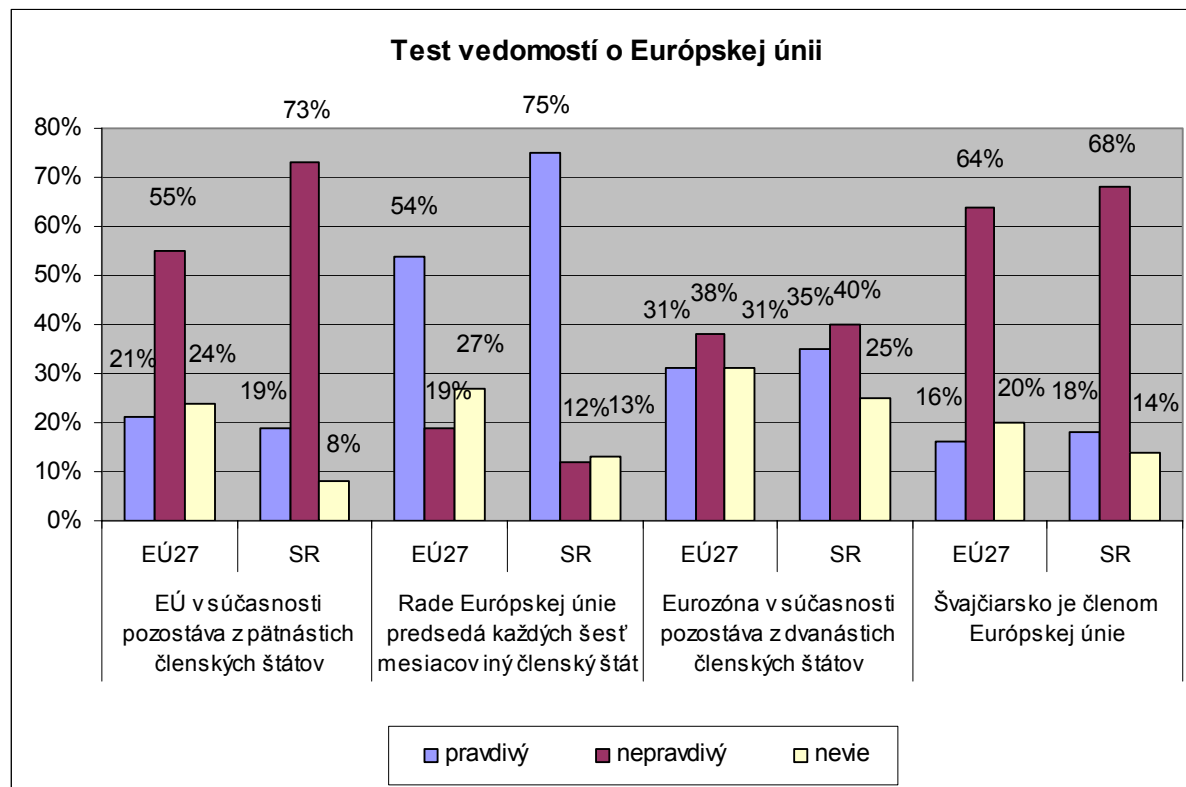

Naviac, ak sa dá skôr predpokladať, že Slováci (ale aj občania všetkých členských krajín EÚ) svoje vedomosti o fungovaní Európskej únie skôr preceňujú ako podceňujú. Naznačil to aj vedomostný mini test, ktorému sa respondenti v prieskume podrobili.

Podľa tohto testu si napríklad 19% občanov SR (a 21% občanov EÚ27) myslí, že Európska únia stále pozostáva z 15 krajín. Pritom rozšírenie z 15 na 25 členských krajín sa udialo už v roku 2004 a rozšírenie z 25 na 27 členov v roku 2007. 18% Slovákov si pritom myslí, že členom EÚ je aj Švajčiarsko.

Kým to, že Rade Európskej únie predsedá každých šesť mesiacov iný členský štát vie až 75% Slovákov, čo je o 21 percentuálnych bodov viac ako je priemer EÚ27, 40% Slovákov si myslí, že eurozóna na jeseň roku 2008 pozostávala z dvanástich členských štátov (v skutočnosti ich pred vstupom Slovenska do eurozóny bolo 15). Ďalších 25% Slovákov nevedelo s určitosťou povedať, či tvrdenie o tom, že eurozóna má dvanásť členských štátov, je pravdivé alebo nepravdivé.

Otázka: Mohli by ste povedať, či sú nasledujúce výroky o Európskej únii podľa Vás pravdivé alebo nepravdivé?

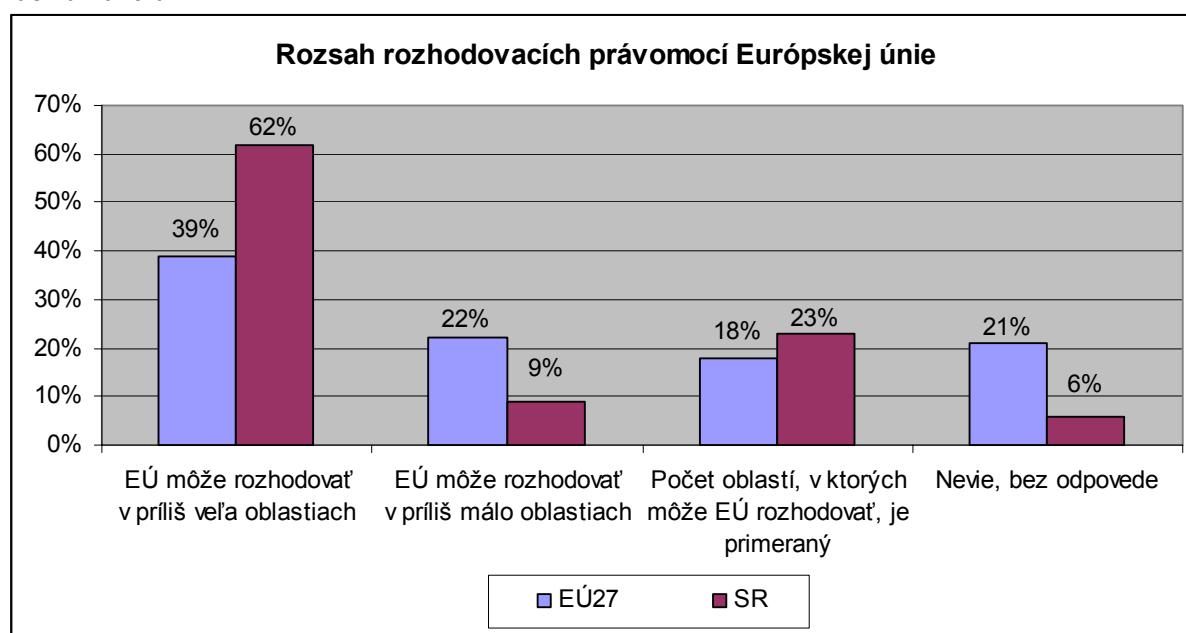

Na základe týchto odpovedí nemožno očakávať, že by významnejšia časť občanov skutočne vedela ako funguje rozhodovanie v EÚ, ako prebieha legislatívny proces v EÚ, aké sú kompetencie jednotlivých inštitúcií, ku ktorým majú takú vysokú mieru dôvery a aké je rozdelenie kompetencií medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi. Toto potvrdzujú aj ďalšie zistenia prieskumu Eurobarometer č. 70 (pozri kapitolu 4. Rozpočet Európskej únie).

3.6. Rozhodovanie v Európskej únii

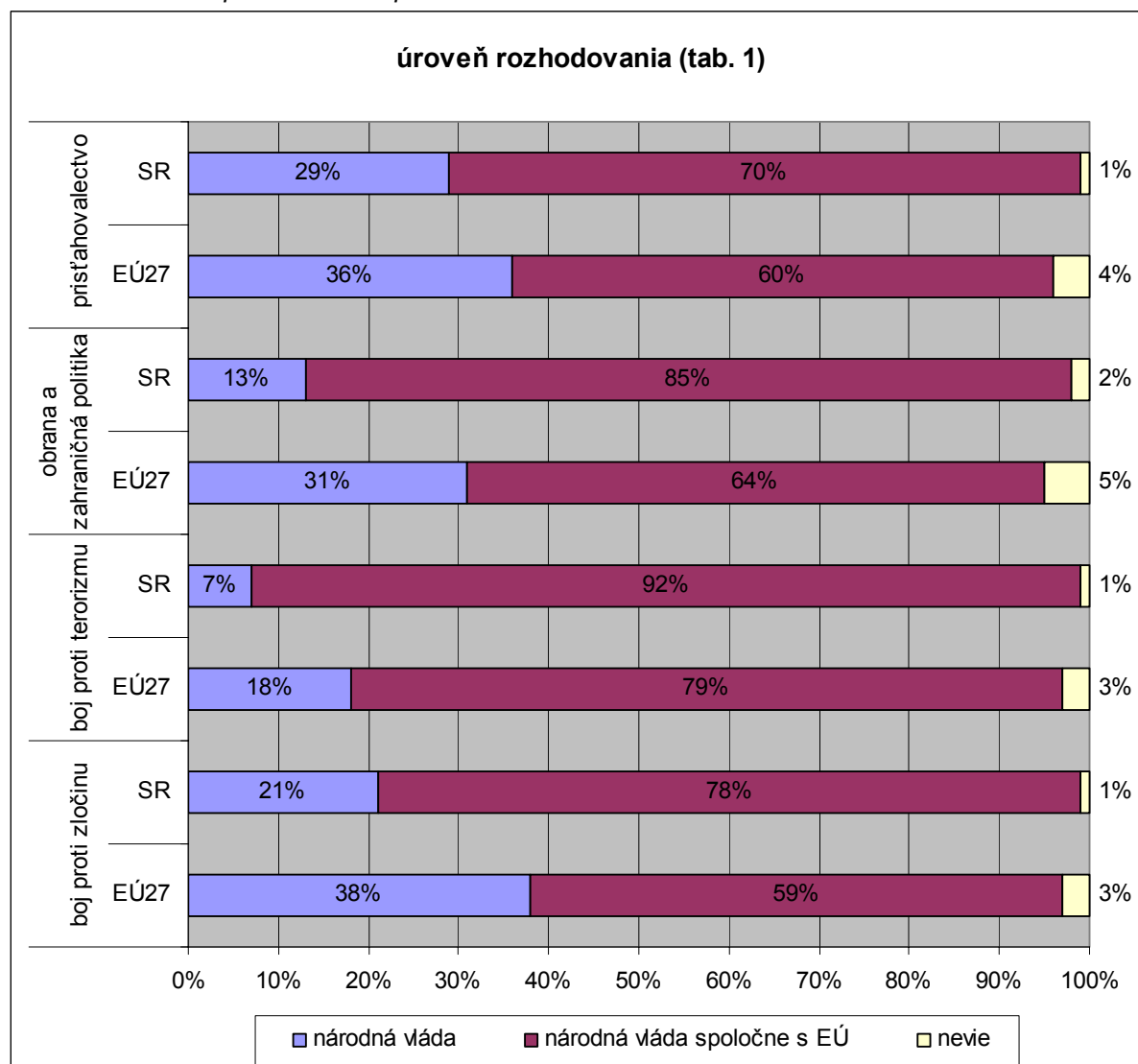
Napriek tomu, že z odpovedí slovenských respondentov na otázky týkajúce sa hodnotenia členstva Slovenska v Európskej únii a profitovania z členstva by sa dalo usudzovať, že slovenskí občania sú nadmieru spokojní so súčasným fungovaním EÚ, odpovede na viacero iných otázok naznačujú, že táto spokojnosť má svoje hranice. Výrazná väčšina Slovákov si napríklad myslí, že okruh rozhodovacích právomocí Európskej únie je príliš široký a iba malá časť z nich je so súčasným rozsahom rozhodovacích právomocí EÚ spokojná resp. by privítala jeho rozšírenie. Až 62% slovenských občanov (o 23 percentuálnych bodov viac ako je priemer EÚ27) si myslí, že EÚ môže rozhodovať v príliš veľa oblastiach, 23% občanov (o 5 percentuálnych bodov menej ako je priemer EÚ27) považuje počet oblastí, v ktorých môže EÚ rozhodovať za primeraný a iba 9% slovenských občanov (o 13 percentuálnych bodov menej ako je priemer EÚ27) si myslí, že EÚ môže rozhodovať v príliš málo oblastiach.

Otázka: Ktorý z nasledujúcich výrokov, ktoré sa týkajú oblastí rozhodovania Európskej únie, je bližšie vášmu názoru?

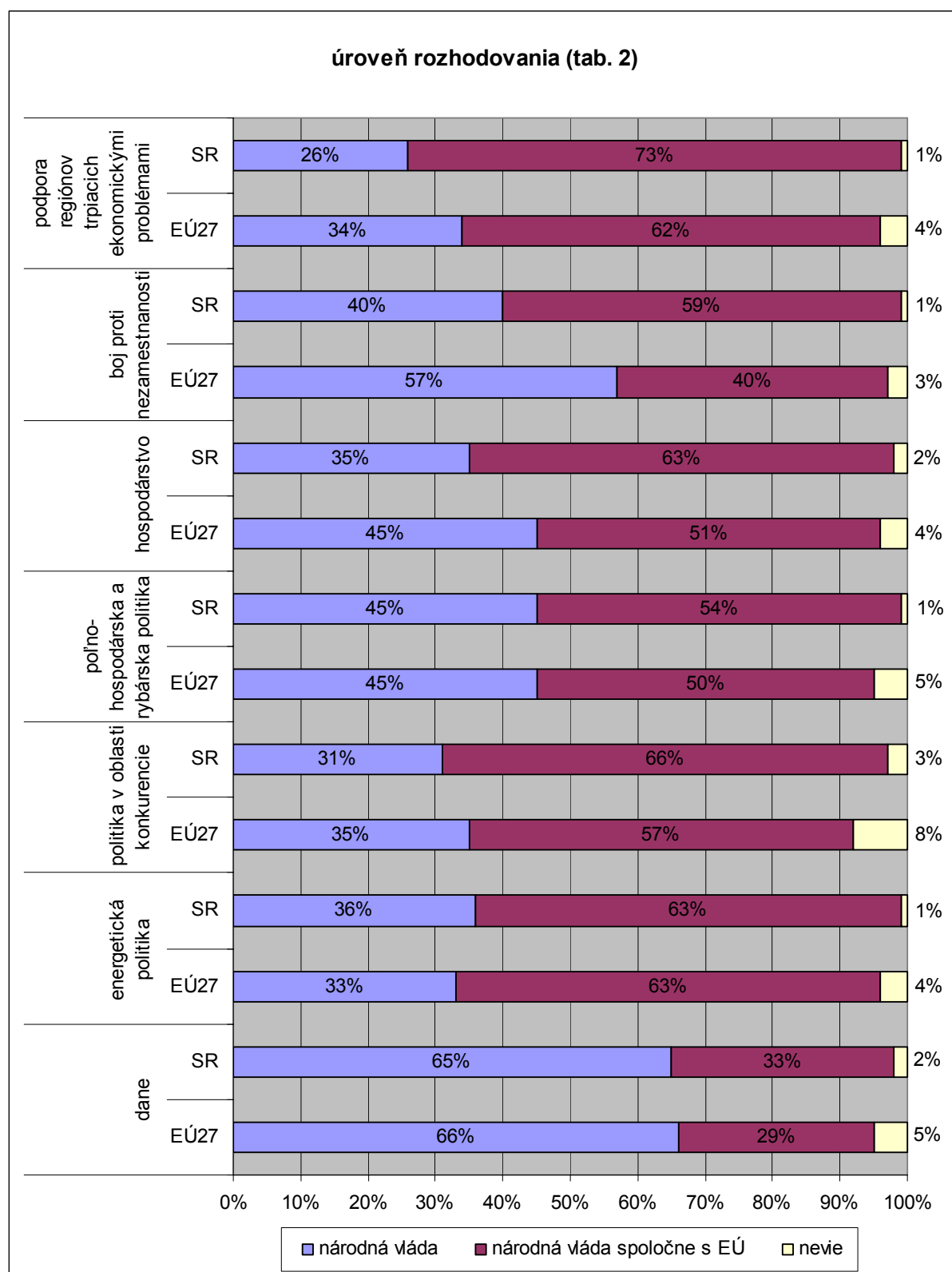
Presnejší obraz o predstavách slovenských občanov týkajúcich sa optimálneho rozdelenia kompetencií medzi Európsku úniu a členské štáty dáva ďalšia skupina otázok. Väčšina Slovákov sa prikláňa k tomu, aby národné vlády členských štátov (a teda aj slovenská vláda) nerozhodovali samostatne ale spoločne s EÚ v takých oblastiach ako sú boj proti terorizmu (92%, v EÚ27 79%), obrana a zahraničná politika (85%, v EÚ27 64%), boj proti zločinu (78%, v EÚ27 59%) a prisťahovalectvo (70%, v EÚ27 60%).

Otázka: Pre každú z nasledujúcich oblastí myslíte si, že by mala slovenská vláda rozhodovať samostatne alebo spoločne s Európskou úniou?

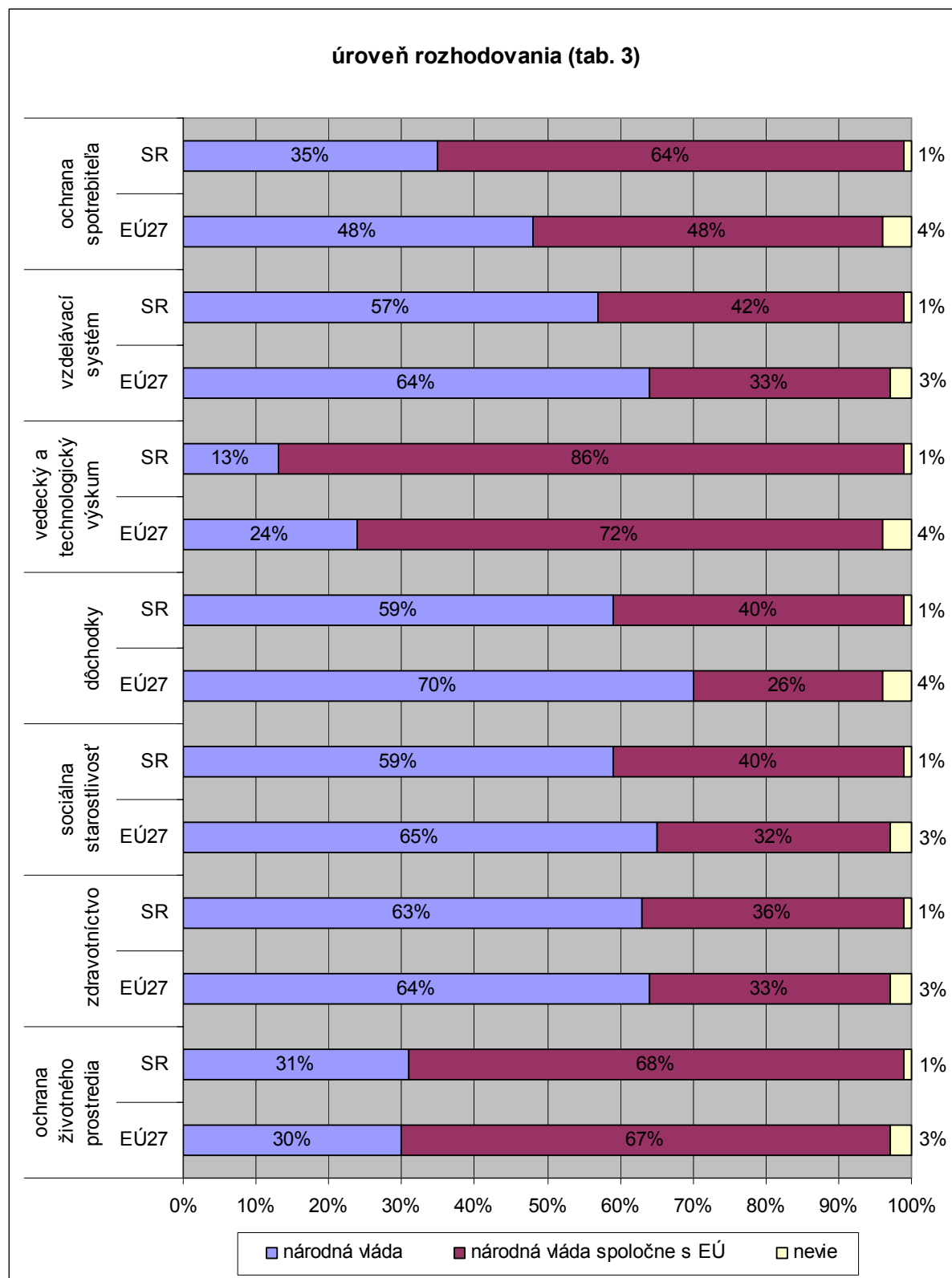

Slováci tiež uprednostňujú spoločné rozhodovanie národnej vlády s Európskou úniou v oblasti podpory regiónov trpiacich ekonomickými problémami, (73%, v EÚ27 62%), politiky v oblasti konkurencie (66%, v EÚ27 57%), hospodárstva (63%, v EÚ27 51%), energetickej politiky (63%, v EÚ27 63%) a poľnohospodárskej a rybárskej politiky (54%, v EÚ27 50%). Aj keď v miere podpory sa názory slovenských občanov niekedy výrazne líšia od celoeurópskeho priemeru, vo všetkých vyššie uvedených prípadoch platí, že spoločné rozhodovanie národnej vlády s EÚ podporuje väčšina občanov SR, ako aj väčšina občanov EÚ27.

Iná situácia je v názoroch na úroveň rozhodovania v oblasti boja proti nezamestnanosti. Kým na Slovensku aj v tejto oblasti preferuje väčšina (59%) spoločné rozhodovanie národnej vlády s EÚ, v EÚ27 je za spoločné rozhodovanie iba 40% občanov kým väčšina (57%) je za to, aby o tejto oblasti rozhodovali výlučne národné vlády.

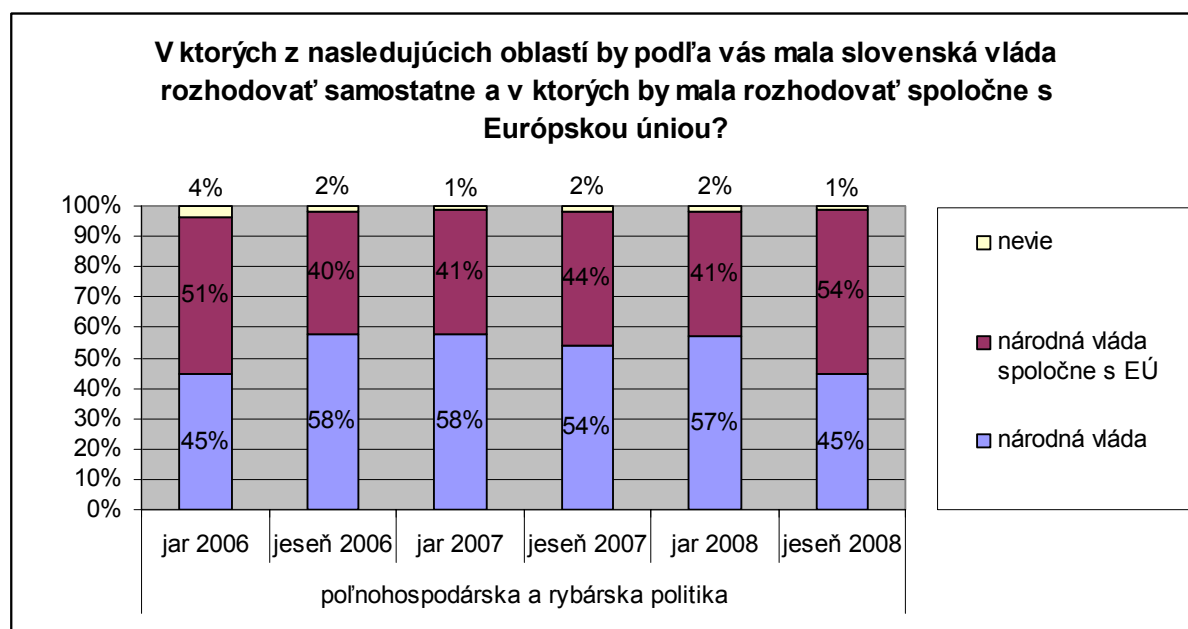
Názor slovenských občanov sa však s názorom občanov EÚ27 takmer úplne zhoduje v oblasti daní. V tomto prípade však väčšina (65% občanov SR a 66% občanov EÚ27) preferuje ponechanie výlučnej kompetencie v oblasti daní v rukách národných vlád.

Na národnej úrovni by malo zostať rozhodovanie o zdravotníctve (63% občanov SR a 64% občanov EÚ27), sociálnej starostlivosti (59% občanov SR a 65% občanov EÚ27), dôchodkoch (59% občanov SR a 70% občanov EÚ27) a vzdelávaní (57% občanov SR a 64% občanov EÚ27)

Naopak, spoločne s Európskou vládou by národné vlády mali rozhodovať v oblasti vedeckého a technologického výskumu (86% občanov SR a 72% občanov EÚ27), životného prostredia (68% občanov SR a 67% občanov EÚ27) a ochrany spotrebiteľa (64% občanov SR, ale iba 48% občanov EÚ27 zatiaľ čo ďalších 48% je za ponechanie tejto kompetencie na národnej úrovni).

Z hľadiska trendov nedošlo v uplynulom období v názoroch slovenských občanov k významným zmenám až na jednu výnimku. Kým v predchádzajúcich štyroch prieskumoch sa väčšina občanov SR prikláňala k názoru, že v oblasti poľnohospodárskej a rybárskej politiky by mala slovenská vláda rozhodovať samostatne, na jeseň 2008 sa väčšina Slovákov opäť priklonila k tomu, aby o tejto oblasti rozhodovali národné vlády spoločne s Európskou úniou.

Z uvedených výsledkov vyplýva, že Slováci sú ochotní vzdať sa samostatného rozhodovania o širokom okruhu politických, ekonomických a spoločenských záležitostí na národnej úrovni a akceptovať obmedzenie národnej suverenity s výnimkou niekoľkých kľúčových oblastí. Predovšetkým ide o rozhodovanie o daniach, ktoré by podľa slovenských občanov malo ostať vo výlučnej kompetencii národnej vlády.

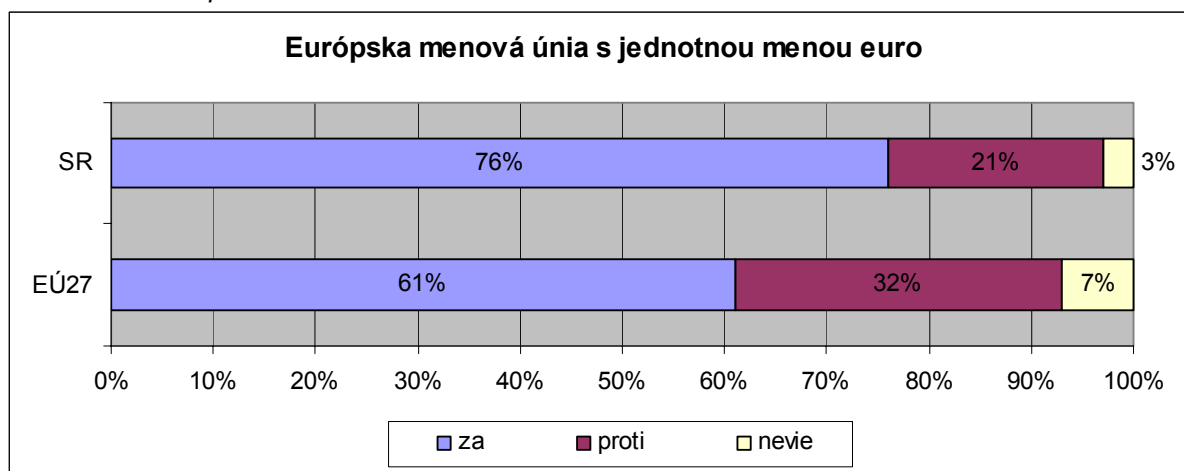
Naopak, Slováci sú najviac ochotní vzdať sa suverenity v oblastiach týkajúcich sa ich bezpečnosti, teda v oblasti boja proti terorizmu, obrany a zahraničnej politiky, boja proti zločinu a prisťahovalectva.

3.7. Euro

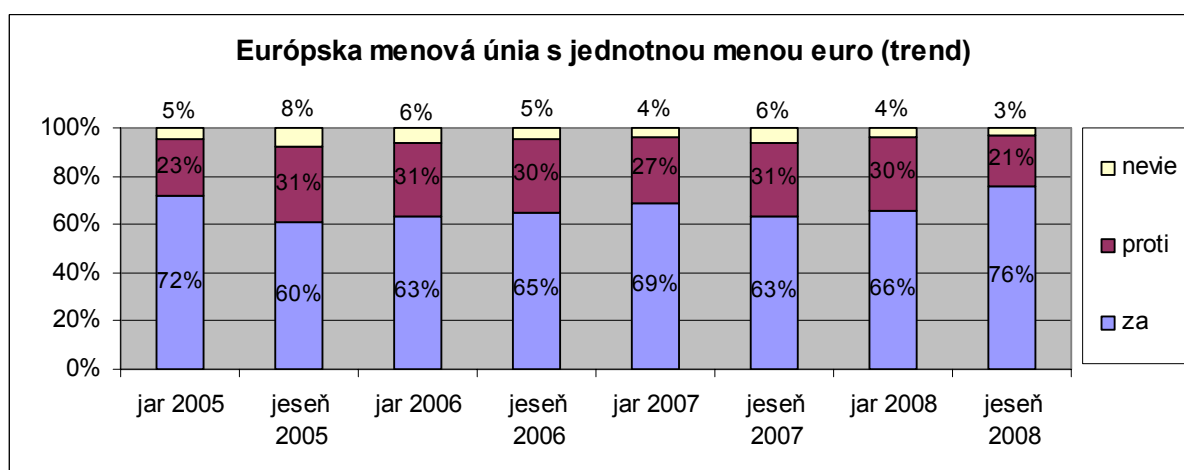
Vzhľadom na to, že Slovenská republika 1. januára 2009 ako šesťnástu krajinu Európskej únie vstúpila do eurozóny a prijala spoločnú európsku menu euro, je zaujímavý pohľad na to, aký názor mali slovenskí občania na túto zmenu niekoľko týždňov pred tým ako sa uskutočnila. V prieskume síce nebola Slovákom položená špecifická otázka týkajúca sa tejto zmeny, v štandardnom Eurobarometri sa však pravidelne opakuje otázka, prostredníctvom ktorej sa zisťujú názory občanov EÚ na Európsku menovú úniu s jednotnou menou euro.

Na jeseň 2008 sa viac ako tri štvrtiny (76%) slovenských respondentov vyjadrilo, že sú za Európsku menovú úniu s jednotnou menou euro, čo je o 15 percentuálnych bodov viac ako je priemer EÚ27.

Otázka: Aký máte názor na každý z nasledujúcich výrokov? Povedzte mi, prosím, pre každý výrok, či ste "za to" alebo "proti tomu".

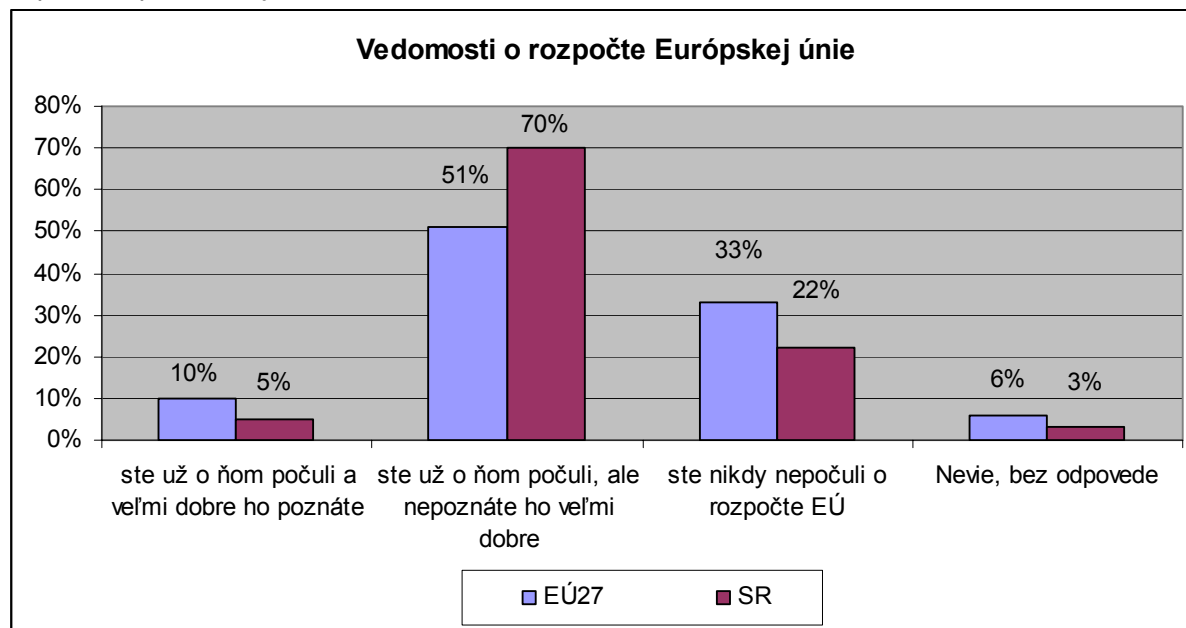
Navyše z pohľadu trendov môžeme skonštatovať, že po trojročnom období, keď sa súhlas s Európskou menovou úniou s jednotnou menou euro pohyboval v rozmedzí od 60% do 69%, na jeseň 2008 dosiahla miera súhlasu s EMÚ a eurom 76%, čo je najviac od jari 2005.

4. Rozpočet Európskej únie

Výrazná väčšina (70%) slovenských občanov už síce počula o rozpočte Európskej únie, ale priznávajú, že ho veľmi nepoznajú. Iba 5% Slovákov tvrdí, že o rozpočte EÚ už nielen počuli ale ho dokonca aj veľmi dobre poznajú. Oveľa viac, 22% Slovákov dokonca tvrdí, že o rozpočte EÚ nikdy nepočuli. Tieto výsledky iba potvrdzujú to, čo už bolo konštatované v tejto správe (pozri kapitolu 3.5 Vedomosti o Európskej únii). Vedomosti o fungovaní Európskej únie sú veľmi nízke.

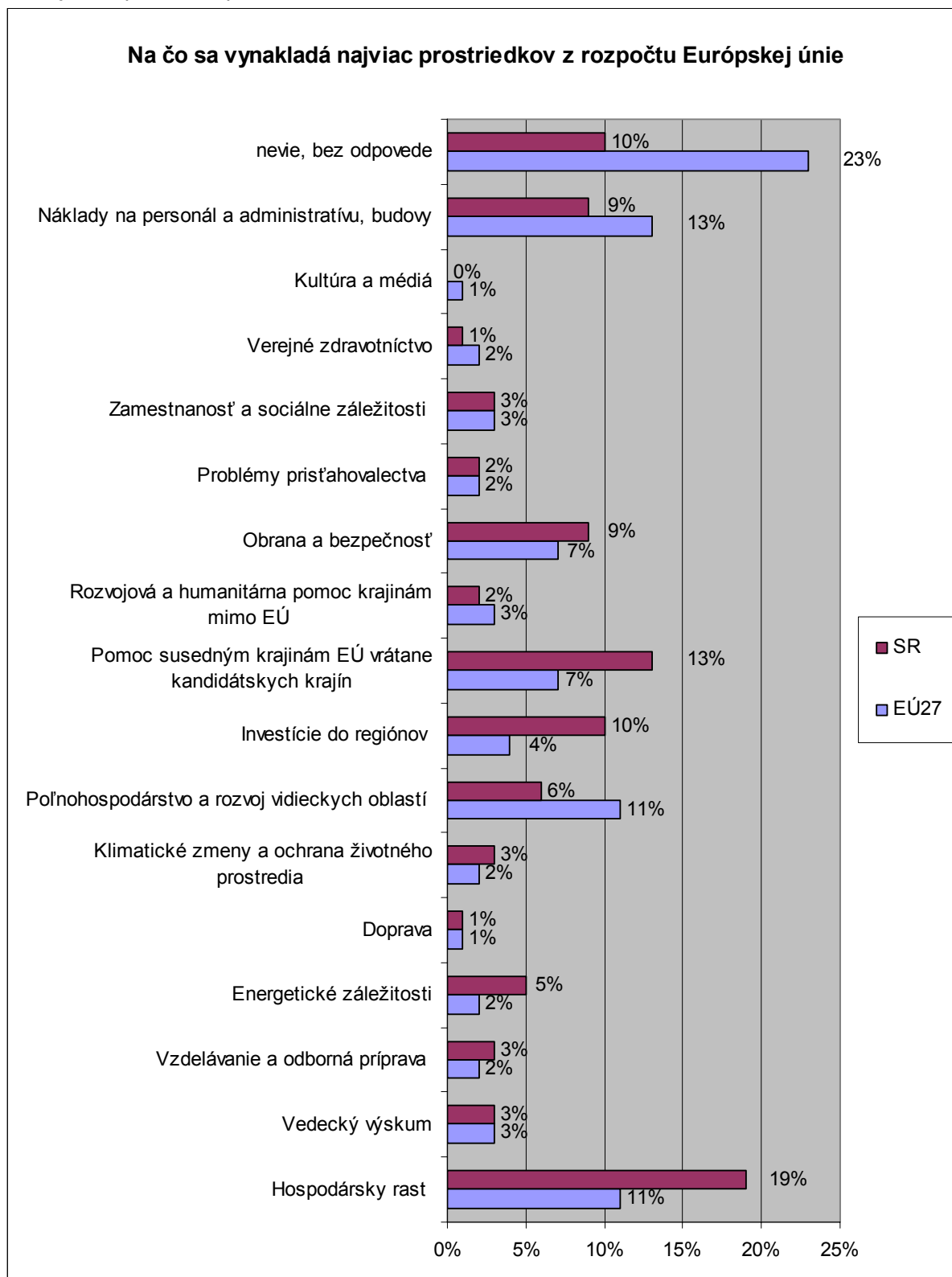
Otázka: Európska únia má rozpočet, z ktorého sa čerpá na širokú škálu rôznych aktivít a investícií do všetkých členských štátov a aj krajín mimo Európskej únie. Keď sa zamyslíte nad týmto európskym rozpočtom, povedali by ste, že vo všeobecnosti...?

Ešte horšie dopadol mini test vedomostí o rozpočte Európskej únie. Okrem toho, že 10% slovenských respondentov otvorene priznalo, že nevie na čo sa vynakladá najviac prostriedkov z rozpočtu EÚ, väčšina respondentov tipovala (pretože široká škála odpovedí naznačovala skôr tipovaciu súťaž než racionálny odhad) nesprávne. Iba 19% slovenských respondentov buď pozná rozpočet Európskej únie na rok 2008, alebo správne tipovalo, že v roku 2008 sa najväčšia časť rozpočtu EÚ (a to prvýkrát v dejinách európskej integrácie) má vynaložiť na hospodársky rast. V celoeurópskom priemere pritom takto odpovedalo ešte menej, iba 11% respondentov. Ďalších 6% slovenských respondentov odpovedalo, že Európska únia vynakladá najviac prostriedkov na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieckych oblastí. V rámci EÚ27 si túto odpoveď zvolilo 11% respondentov. Aj túto odpoveď môžeme považovať za správnu, keďže až do roku 2008 sa väčšina rozpočtu únie vydávala práve na spoločnú poľnohospodársku politiku. Oveľa viac Slovákov však za oblasť, na ktorú sa vynakladá najviac prostriedkov z rozpočtu EÚ, považovalo pomoc susedným krajinám EÚ vrátane kandidátskych krajín (13% respondentov v SR a 7% v EÚ27), investície do regiónov (10% respondentov v SR a 4% v EÚ27), obranu a bezpečnosť (9% respondentov v SR a 7% v EÚ27) a náklady na personál a administratívu, budovy (9% respondentov v SR a 13% v EÚ27).

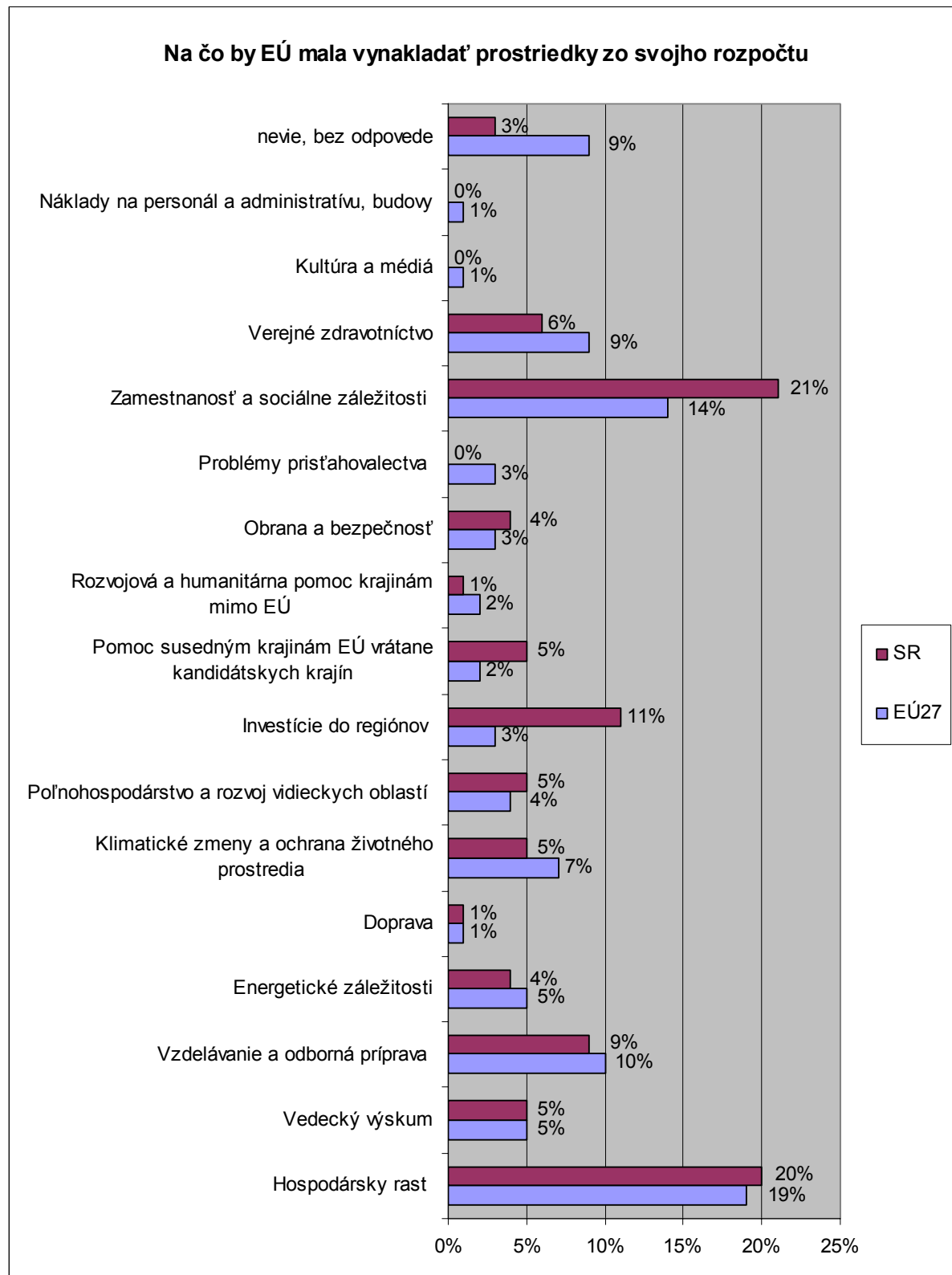
Zaujímavý pohľad je aj na predstavy slovenských občanov o tom, na čo by Európska únia mala vynakladať najviac prostriedkov. Najviac Slovákov, 21%, by chcelo, aby sa prostriedky z rozpočtu EÚ dávali v prvom rade na zamestnanosť a sociálne záležitosti.

Otázka: Na ktorú z nasledujúcich oblastí podľa Vás Európska únia vynakladá najviac prostriedkov zo svojho rozpočtu? Za prvé?

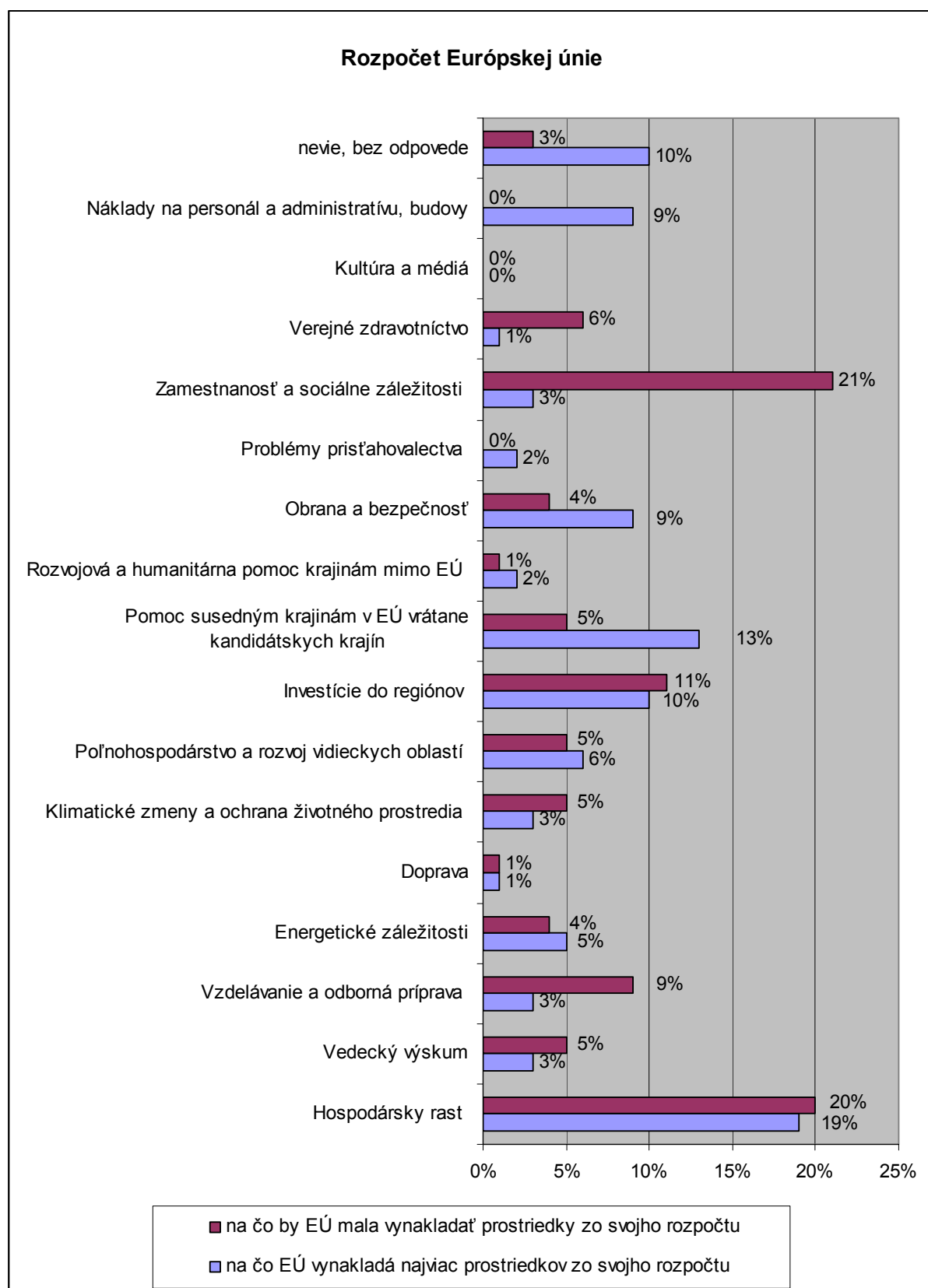

Na hospodársky rast by dalo najviac prostriedkov z rozpočtu únie 20% Slovákov. V rámci priemer EÚ27 je poradie opačné. 19% občanov EÚ27 by dalo najviac prostriedkov z rozpočtu EÚ na hospodársky rast a 14% na zamestnanosť a sociálne záležitosti.

Otázka: A na ktoré z nasledujúcich oblastí by ste chceli, aby Európska únia vynakladala prostriedky zo svojho rozpočtu? Za prvé?

Tieto čísla sú v súlade so zisteniami prieskumu Eurobarometer, podľa ktorých najviac slovenských občanov si želá, aby sa európske inštitúcie v najbližších rokoch zamerali najmä na sociálne otázky (pozri kapitolu 5. *Priority európskeho integračného procesu v najbližších rokoch*).

5. Priority európskeho integračného procesu v najbližších rokoch

Európska únia by sa podľa Slovákov mala v najbližších rokoch zamerať predovšetkým na sociálne otázky, na energetické otázky, na boj proti zločinu, na otázky životného prostredia, na vnútorný trh a na európsku zahraničnú politiku. Sociálne otázky by sa mali stať prioritou Európskej únie podľa 39% slovenských občanov, čo je o 12 percentuálnych bodov viac ako je priemer EÚ27. Navyše v celoeurópskom priemere sa sociálne otázky, spolu s otázkami životného prostredia, ocitli až na treťom mieste za energetickými otázkami a otázkami prisťahovalectva. Energetické otázky by sa mali stať prioritou EÚ podľa 34% slovenských občanov (o 4 percentuálne body viac ako priemer EÚ27), boj proti zločinu by sa mal stať prioritou EÚ podľa 27% Slovákov a otázky životného prostredia by sa mali stať prioritou EÚ tiež podľa 27% občanov SR. Pokiaľ ide o boj proti zločinu a otázky životného prostredia, názory slovenských občanov sa takmer neodlišujú od celoeurópskeho priemeru.

V prípade vysokého dôrazu na energetické otázky treba pripomenúť, že prieskum sa uskutočnil niekoľko týždňov pred prerušením dodávok zemného plynu z Ruska cez Ukrajinu na Slovensko (a do ďalších európskych krajín), takže táto udalosť názory slovenských respondentov neovplyvnila. Môžeme iba predpokladať, že po skúsenosti s krízou vyvolanou prerušením dodávok zemného plynu, budú Slováci (ale aj občania ďalších krajín Európskej únie) kladť väčší dôraz na energetické otázky ako jednu z priorít EÚ.

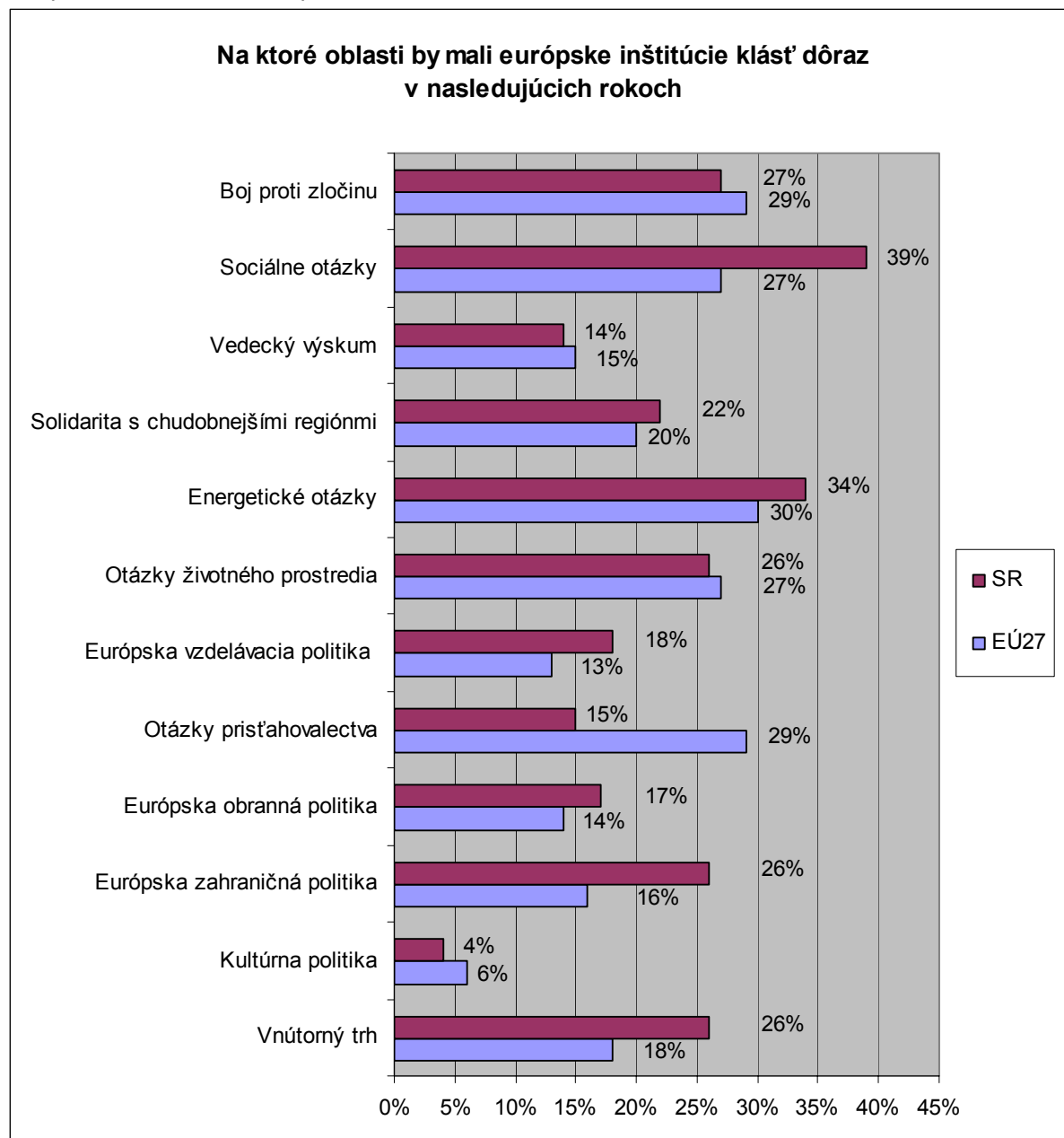
Naopak, názory slovenského obyvateľstva sa od priemeru EÚ27 najviac odlišujú v pohľade na otázky prisťahovalectva, ktoré by sa prioritou Európskej únie mali stať podľa 29% občanov EÚ27, zatiaľ čo na Slovensku ich za prioritu považuje iba 15% občanov. Výrazný rozdiel je tiež v pohľade na už spomínané sociálne otázky. Výraznejšie rozdiely sú tiež v prioritizácii európskej zahraničnej politiky, na ktorú by mala EÚ kladť dôraz podľa 26% slovenských občanov (o 10 percentuálnych bodov viac ako je priemer EÚ27) a vnútorného trhu, na ktorý by mala únia kladť dôraz tiež podľa 26% občanov (o 8 percentuálnych bodov viac ako je priemer EÚ27).

To, že najviac občanov Slovenskej republiky si želá, aby sa Európska únia v najbližších rokoch zamerala na sociálne otázky sa odráža aj v tom, že podľa Slovákov by sa najväčšia časť rozpočtu EÚ mala vynakladať na zamestnanosť a sociálne záležitosti (*pozri kapitolu 4. Rozpočet Európskej únie*).

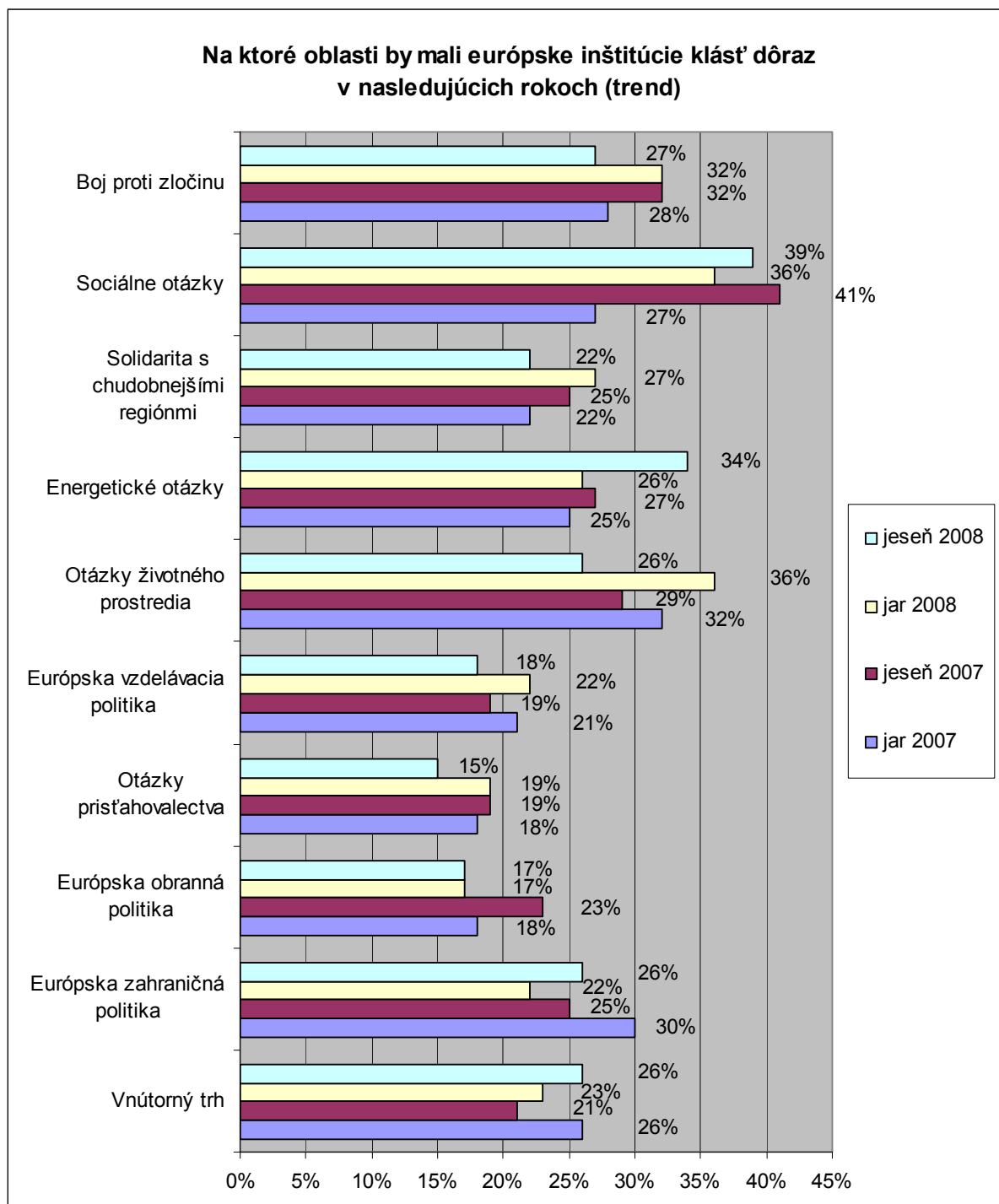
Paradoxne však Slováci v inej časti prieskumu Eurobarometer vyjadrili názor, že zatiaľ čo o otázkach zamestnanosti by slovenská vláda mala rozhodovať spoločne s Európskou úniou, o otázkach sociálnej starostlivosti by mala rozhodovať samostatne.

Aj keď tieto údaje sú trochu skreslené skutočnosťou, že v niektorých prípadoch boli oblasti zamestnanosti a sociálnych záležitostí spojené do jednej možnej odpovede, zatiaľ čo pri iných otázkach boli ponúkané ako dve samostatné odpovede, z odpovedí slovenských respondentov vyplýva nesúlad očakávaní väčšej angažovanosti únie v oblasti sociálnych vecí (vrátane vyčlenenia väčšieho balíka prostriedkov v rámci rozpočtu EÚ) s neochotou odovzdania kompetencií z národnej úrovne na úroveň Európskej únie.

Otázka: Európska integrácia sa v posledných rokoch sústredila na rôzne záležitosti. Podľa Vášho názoru, na ktoré oblasti by mali európske inštitúcie klásť dôraz v nasledujúcich rokoch, aby sa Európska únia v budúcnosti posilnila?

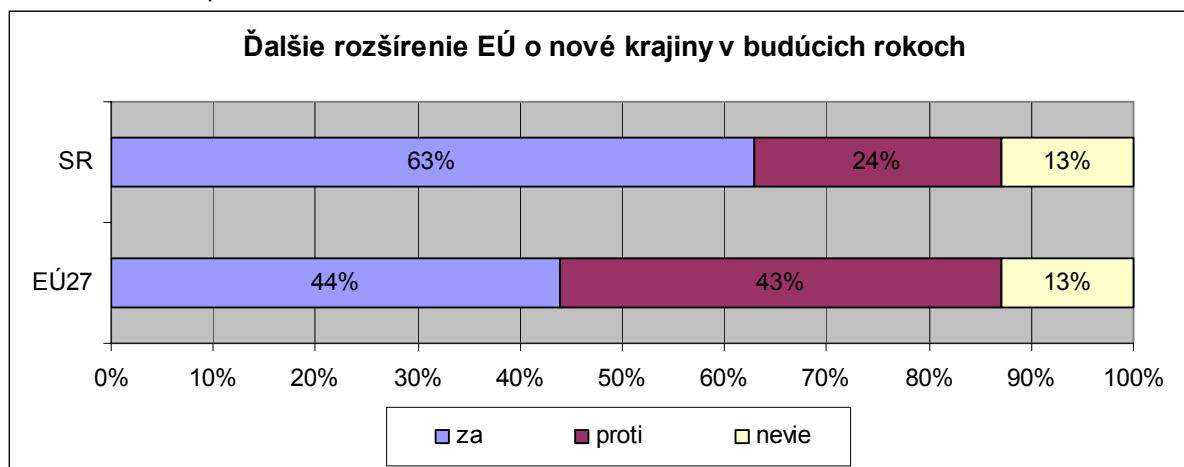

Z hľadiska trendov môžeme na Slovensku pozorovať, že sociálne otázky sa za posledný rok a pol udržiavajú na zhruba rovnako vysokej úrovni medzi očakávanými prioritami Európskej únie. Iná je situácia pokiaľ ide o otázky životného prostredia a energetické otázky. Po prechodnom prudkom náraste dôrazu na otázky životného prostredia na jar 2008, došlo od posledného prieskumu k výraznému poklesu dôrazu na túto oblasť o 10 percentuálnych bodov. Naopak, v prípade energetických otázok, došlo práve od posledného prieskumu z jari 2008 k nárastu počtu Slovákov, podľa ktorých by sa táto oblasť mala stať jednou z priorit Európskej únie, o 8 percentuálnych bodov.

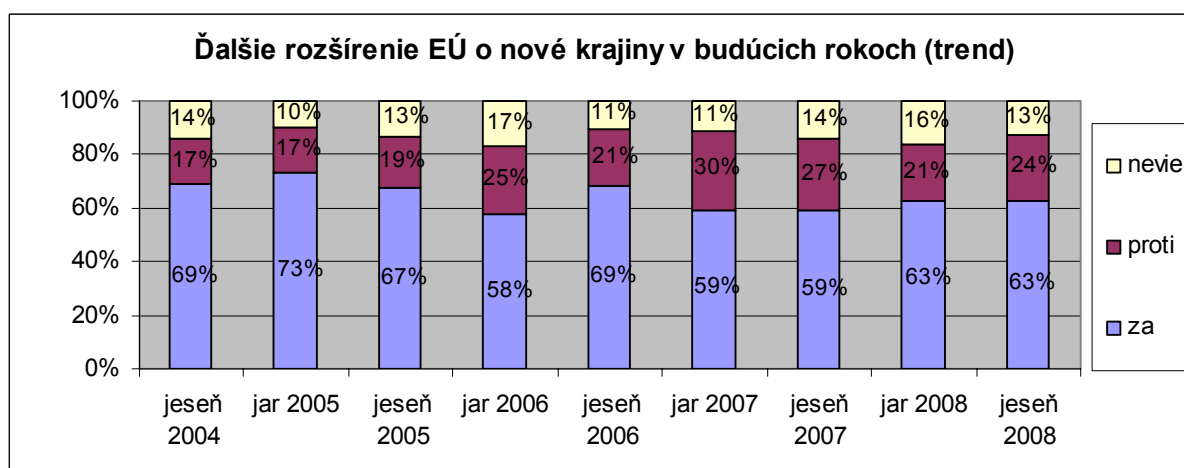

V prieskume Eurobarometer č. 70 sa nezisťovala miera podpory pre členstvo niektorých krajín v Európskej únii (bez ohľadu či majú oficiálny štatút kandidátskej krajiny alebo nie), respondenti však vyjadrovali svoj názor na ďalšie rozšírenie EÚ o nové členské krajiny v budúcich rokoch. Podpora ďalšiemu rozširovaniu Európskej únie je na Slovensku výrazne vyššia ako je európsky priemer. Väčšina, až 63% slovenských občanov je za ďalšie rozšírenie EÚ o nové krajiny v budúcich rokoch, zatiaľ čo proti je iba 24% občanov. V priemere EÚ27 je za ďalšie rozširovanie menej ako polovica občanov (44%) a takmer rovnaký počet (43%) je proti.

Otázka: Aký máte názor na každý z nasledujúcich výrokov? Povedzte mi, prosím, pre každý výrok, či ste "za to" alebo "proti tomu".

Podpora pre ďalšie rozširovanie Európskej únie má na Slovensku od vstupu našej krajiny do EÚ vysokú úroveň, aj keď jej miera v tomto období kolísala v dosť veľkom rozsahu.

Záver

Napriek prebiehajúcej celosvetovej finančnej kríze väčšina občanov Slovenskej republiky považuje stav domácej ekonomiky, stav európskej ekonomiky, svoju osobnú situáciu ohľadne zamestnania a finančnú situáciu svojej domácnosti za veľmi dobrú alebo skôr dobrú.

Pokiaľ však ide o ich očakávania týkajúce sa vývoja ekonomickej situácie vo svojej krajine v nasledujúcich dvanástich mesiacoch, najviac Slovákov očakáva zhoršenie situácie - až dvakrát viac ako tých ktorí očakávajú zlepšenie. V prípade očakávaní týkajúcich sa osobnej situácie ohľadom zamestnania v nasledujúcich dvanástich mesiacoch, väčšina občanov neočakáva žiadnu zmenu.

Najdôležitejším problémom, ktorému musí ich krajina čeliť, sú podľa Slovákov rastúce ceny/inflácia. Druhým najdôležitejším problémom je s výrazným odstupom ekonomická situácia. Najdôležitejším problémom, ktorému v súčasnosti čelia oni osobne, sa ešte vypuklejšie prejavil problém rastúcich cien/inflácie.

Dôvera k domácej vláde je na Slovensku vyššia než je priemer EÚ27, napriek tomu presná polovica slovenských občanov súčasnej vláde nedôveruje. V porovnaní s priemerom EÚ27 však Slováci oveľa menej dôverujú súdnemu a právnomu systému vo svojej krajine.

Slovensko je krajinou s najvyššou dôverou občanov k Európskej únii spomedzi všetkých dvadsať sedem členských krajín EÚ. Slovensko je po Belgicku krajinou s druhým najvyšším podielom občanov, ktorí dôverujú Európskej komisii, a krajinou s najvyšším podielom občanov dôverujúcich Európskemu parlamentu.

Slovensko patrí k tým krajinám Európskej únie, v ktorých väčšina občanov hodnotí členstvo svojej vlasti v EÚ pozitívne. Z nových členských krajín si viac občanov myslí, že členstvo ich krajiny v únii je dobrá vec iba v Rumunsku a Poľsku.

Ešte viac Slovákov sa domnieva, že ich krajina má prospech a výhody zo vstupu do Európskej únie. Slovensko sa v tomto hodnotení ocitlo v rebríčku členských krajín EÚ na treťom mieste za Írskom a Estónskom.

Pre Slovákov Európska únia znamená predovšetkým slobodu cestovať, študovať a pracovať kdekoľvek v EÚ a tiež spoločnú menu euro.

Väčšina občanov Slovenskej republiky si nemyslí, že ich hlas má váhu v Európskej únii. To, že hlas ich krajiny má v EÚ váhu si síce myslí menej ako polovica slovenských občanov, je ich však viac ako tých, ktorí si myslia, že hlas ich krajiny nemá v EÚ váhu.

Na Slovensku je viac občanov, ktorí si myslia že nerozumejú ako funguje Európska únia ako tých čo si myslia, že rozumejú tomu ako funguje EÚ.

Výrazná väčšina Slovákov si myslí, že okruh rozhodovacích právomoci Európskej únie je príliš široký a iba malá časť z nich je so súčasným rozsahom rozhodovacích právomocí EÚ spokojná resp. by privítala jeho rozšírenie.

Slováci sú ochotní vzdať sa samostatného rozhodovania o širokom okruhu politických, ekonomických a spoločenských záležitostí na národnej úrovni a akceptovať obmedzenie národnej suverenity s výnimkou niekoľkých kľúčových oblastí. Predovšetkým ide o rozhodovanie o daniach, ktoré by podľa slovenských občanov malo ostať vo výlučnej kompetencii národnej vlády.

Viac ako tri štvrtiny slovenských respondentov sa vyjadrilo, že sú za Európsku menovú úniu s jednotnou menou euro.

Výrazná väčšina slovenských občanov už síce počula o rozpočte Európskej únie, ale priznávajú, že ho veľmi nepoznajú.

Väčšina respondentov nevie, na čo sa vynakladá najviac prostriedkov z rozpočtu EÚ. Najviac Slovákov by chcelo, aby sa prostriedky z rozpočtu EÚ dávali v prvom rade na zamestnanosť a sociálne záležitosti.

Európska únia by sa podľa Slovákov mala v najbližších rokoch zamerať predovšetkým na sociálne otázky, na energetické otázky, na boj proti zločinu, na otázky životného prostredia, na vnútorný trh a na európsku zahraničnú politiku.

Väčšina slovenských občanov je za ďalšie rozšírenie EÚ o nové krajiny v budúcich rokoch.

Špecifikácia výberovej vzorky

EUROBAROMETER 70.1 TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between the 6th of October and the 6th of November 2008, TNS Opinion & Social, a consortium created between Taylor Nelson Sofres and EOS Gallup Europe, carried out wave 70.1 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General for Communication, "Research and Political Analysis".

The EUROBAROMETER 70.1 covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The EUROBAROMETER 70.1 has also been conducted in the three candidate countries (Croatia, Turkey and the Former Yugoslav Republic of Macedonia) and in the Turkish Cypriot Community. In these countries, the survey covers the national population of citizens and the population of citizens of all the European Union Member States that are residents in these countries and have a sufficient command of the national languages to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the "closest birthday rule"). All interviews were conducted face-to-face in people's homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) was used in those countries where this technique was available.

ABBREVIATIONS	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	1.002	10/10/2008	06/11/2008	8.786.805
BG	Bulgaria	TNS BBSS	1.006	09/10/2008	20/10/2008	6.647.375
CZ	Czech Rep.	TNS Aisa	1.026	06/10/2008	22/10/2008	8.571.710
DK	Denmark	TNS Gallup DK	1.029	06/10/2008	02/11/2008	4.432.931
DE	Germany	TNS Infratest	1.526	10/10/2008	02/11/2008	64.546.096
EE	Estonia	Emor	1.000	10/10/2008	03/11/2008	887.094
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	10/10/2008	02/11/2008	8.691.304
ES	Spain	TNS Demoscopia	1.000	09/10/2008	06/11/2008	38.536.844
FR	France	TNS Sofres	1.027	06/10/2008	31/10/2008	46.425.653
IE	Ireland	TNS MRBI	1.000	06/10/2008	31/10/2008	3.375.399
IT	Italy	TNS Infratest	1.061	08/10/2008	24/10/2008	48.892.559
CY	Rep. of Cyprus	Synovate	503	08/10/2008	02/11/2008	638.900
CY(tcc)	Turkish Cypriot Comm.	KADEM	500	07/10/2008	27/10/2008	143.226
LV	Latvia	TNS Latvia	1.002	10/10/2008	04/11/2008	1.444.884
LT	Lithuania	TNS Gallup Lithuania	1.011	09/10/2008	28/10/2008	2.846.756
LU	Luxembourg	TNS ILReS	500	06/10/2008	03/11/2008	388.914
HU	Hungary	TNS Hungary	1.002	10/10/2008	02/11/2008	8.320.614
MT	Malta	MISCO	500	09/10/2008	03/11/2008	335.476
NL	Netherlands	TNS NIPO	1.041	09/10/2008	05/11/2008	13.017.690
AT	Austria	Österreichisches Gallup-Institut	1.003	06/10/2008	28/10/2008	7.004.205
PL	Poland	TNS OBOP	1.000	11/10/2008	31/10/2008	32.155.805
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	1.000	11/10/2008	03/11/2008	8.080.915
RO	Romania	TNS CSOP	1.053	07/10/2008	03/11/2008	18.246.731
SI	Slovenia	RM PLUS	1.006	07/10/2008	04/11/2008	1.729.298
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1.006	09/10/2008	26/10/2008	4.316.438
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.004	15/10/2008	06/11/2008	4.353.495
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.002	13/10/2008	03/11/2008	7.562.263
UK	United Kingdom	TNS UK	1.308	07/10/2008	02/11/2008	50.519.877
HR	Croatia	Puls	1.000	08/10/2008	29/10/2008	3.734.300
TR	Turkey	TNS PIAR	1.003	08/10/2008	05/11/2008	47.583.830
MK	Former Yugoslav Rep. of Macedonia	TNS Brima	1.009	07/10/2008	16/10/2008	1.648.012
TOTAL			30.130	06/10/2008	06/11/2008	453.865.399

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics offices. For all countries surveyed, a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points

Dotazník

SK

A	Naše číslo prieskumu (101-105)	
	EB69.2 A	
B	Kód krajiny (106-107)	
	EB69.2 B	
C	Klientove číslo prieskumu (108-110)	
	EB69.2 C	
D	Číslo rozhovoru (111-116)	
	EB69.2 D	
E	Verzia dotazníka	
		(117)
	A	1
	B	2
	EB69.2 E	
	POLOŽKU 28 SA SPÝTAJTE IBA V TURECKU	
	POLOŽKU 29 SA SPÝTAJTE IBA V CHORVÁTSKU	
	POLOŽKU 30 SA SPÝTAJTE IBA V TURECKEJ ČASTI CYPRU	
	POLOŽKU 31 SA PYTAJTE IBA V BÝVALEJ JUHOSLOVANSKEJ REPUBLIKE	

Q1 Aká je Vaša štátna príslušnosť? Povedzte mi prosím krajinu alebo krajiny, kde ste občanom

(MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ)

(158-190)

Belgicko	1,
Dánsko	2,
Nemecko	3,
Grécko	4,
Španielsko	5,
Francúzsko	6,
Írsko	7,
Taliansko	8,
Luxembursko	9,
Holandsko	10,
Portugalsko	11,
Spojené Kráľovstvo (Veľká Británia, Severné Írsko)	12,
Rakúsko	13,
Švédsko	14,
Fínsko	15,
Cyperská republika (Juh)	16,
Česká republika	17,
Estónsko	18,
Maďarsko	19,
Lotyšsko	20,
Litva	21,
Malta	22,
Poľsko	23,
Slovensko	24,
Slovinsko	25,
Bulharsko	26,
Rumunsko	27,
	28,
	29,
	30,
	31,
Iné krajiny: VYPÍŠTE:	32,
Nevie, bez odpovede [NEPONÚKAJTE]	33,

EB69.2 Q1

AK INÁ ODPOVEĎ ALEBO NEVIE, UKONČITE ROZHOVOR

NA OTÁZKY QA SA PÝTAJTE VŠETKÝCH

QA1	Kedy sa stretnete s priateľmi, povedali by ste, že diskutujete o politických záležitostiach často,
	(211)
	často 1
	príležitostne 2
	nikdy 3
	nevie, bez odpovede (NEPONÚKAJTE) 4

EB69.2 QA1

QA2	Kedy ste presvedčený(á) o svojom názore, stane sa Vám niekedy, že presvedčate svojich
------------	---

(PREČÍTAJTE)

	(212)
často	1
z času na čas	2
zriedka	3
nikdy	4
nevie, bez odpovede (NEPONÚKAJTE)	5

EB69.2 QA2

QA3	Celkovo ste veľmi spokojný(á), skôr spokojný(á), nie veľmi spokojný(á), vôbec nie
------------	---

(PREČÍTAJTE)

	(213)
veľmi spokojný(á)	1
skôr spokojný(á)	2
nie veľmi spokojný(á)	3
vôbec nie spokojný(á)	4
nevie, bez odpovede (NEPONÚKAJTE)	5

EB69.2 QA3

NEPÝTAJTE SA QA4a na CY(tč) - CY(tč) PREJDUTE NA QA4b

QA4a	Ako by ste hodnotili súčasnú situáciu v každej z nasledujúcich oblastí?
-------------	---

(PREDLOŽTE KARTU SO STUPNICOU - JEDNA ODPOVEĎ V RIADKU)

	(PREČÍTAJTE)	Veľmi	Skôr dobrá	Skôr zlá	Veľmi zlá	Neviem,
(214)	1 Stav slovenskej ekonomiky	1	2	3	4	5
(215)	2 Stav európskej ekonomiky	1	2	3	4	5
(216)	3 Stav svetovej ekonomiky	1	2	3	4	5
(217)	4 Vaša situácia v zamestnaní	1	2	3	4	5
(218)	5 Finančná situácia vašej	1	2	3	4	5
(219)	6 Stav zamestnanosti na	1	2	3	4	5
(220)	7 Stav životného prostredia na	1	2	3	4	5

EB68.1 QA4 TREND MODIFIED

NA OTÁZKU QA4b SA PÝTAJTE IBA NA CY(tč) - OSTATNÍ PREJDITE NA QA5a

QA5a Ako by ste hodnotili súčasnú situáciu v každej z nasledujúcich oblastí?

(PREDLOŽTE KARTU SO STUPNICOU - JEDNA ODPOVEĎ V RIADKU)

	PREČÍTAJTE	Veľmi	Skôr dobrá	Skôr zlá	Veľmi zlá	Nevie, bez	
(228)	1	Okolie, v ktorom žijete	1	2	3	4	5
(229)	2	Zdravotná starostlivosť	1	2	3	4	5
(230)	3	Dôchodky vyplácané na	1	2	3	4	5
(231)	4	Podpora v nezamestnanosti	1	2	3	4	5
(232)	5	Náklady na živobytie na	1	2	3	4	5
(233)	6	Vzťahy na Slovensku medzi	1	2	3	4	5
(234)	7	Spôsob, akým sa na	1	2	3	4	5
(235)	8	Cenová dostupnosť energií	1	2	3	4	5
(236)	9	Cenová dostupnosť bývania	1	2	3	4	5
(237)	10	Spôsob fungovania verejnej	1	2	3	4	5

NEW

NA OTÁZKU QA5b SA PÝTAJTE IBA NA CY(tč) - OSTATNÍ PREJDITE NA QA6a

QA6a Aké sú Vaše očakávania pre nasledujúcich 12 mesiacov: bude nasledujúcich 12 mesiacov

	(PREČÍTAJTE)	LEPŠIE	HORŠIE	ROVNAKÉ	NEVIEM	
(248)	1	vášho života celkovo	1	2	3	4
(249)	2	ekonomickej situácie na Slovensku	1	2	3	4
(250)	3	finančnej situácie Vašej domácnosti	1	2	3	4
(251)	4	možnosti zamestnania na Slovensku	1	2	3	4
(252)	5	Vašej osobnej situácie v zamestnaní	1	2	3	4
(253)	6	ekonomickej situácie v EÚ	1	2	3	4
(254)	7	ekonomickej situácie vo svete	1	2	3	4
(255)	8	stavu životného prostredia na Slovensku	1	2	3	4

EB69.2 QA4a TREND MODIFIED

NA OTÁZKU QA6b SA PÝTAJTE IBA NA CY(tč) - OSTATNÍ PREJDITE NA QA7a

QA7a Povedali by ste ku každej z nasledujúcich oblastí, že situácia na Slovensku je lepšia alebo

(PREDLOŽTE KARTU SO STUPNICOU - JEDNA ODPOVEĎ V RIADKU)

	(PREČÍTAJTE - MEŇTE	Oveľa	Skôr	Skôr	Oveľa	Rovnaká	
(264)	1	Stav slovenskej ekonomiky	1	2	3	4	5
(265)	2	Stav zamestnanosti na	1	2	3	4	5
(266)	3	Náklady na živobytie na	1	2	3	4	5
(267)	4	Ceny energií na Slovensku	1	2	3	4	5
(268)	5	Kvalita života na Slovensku	1	2	3	4	5
(269)	6	Stav životného prostredia na	1	2	3	4	5

EB69.2 QA5a (ITEMS 1-5) - EB67.2 QA7C (ITEM 6) - TREND MODIFIED

NA OTÁZKU QA7b SA PÝTAJTE IBA NA CY(tč) - OSTATNÍ PREJDITE NA QA8a

QA8a Čo si myslíte, ktoré sú dva najdôležitejšie problémy, ktorým musí Slovensko v súčasnosti

(PREDLOŽTE KARTU - PREČÍTAJTE - MAX. 2 MOŽNÉ ODPOVEDE)

(276-291)

kriminalita	1,
ekonomická situácia	2,
rastúce ceny, inflácia	3,
daňový systém	4,
nezamestnanosť	5,
terorizmus	6,
obrana, zahraničná politika	7,
bývanie	8,
prísťahovalectvo	9,
systém zdravotnej starostlivosti	10,
vzdelávací systém	11,
dôchodky	12,
ochrana životného prostredia	13,
záležitosti týkajúce sa energie	14,
iné (SPONTÁNNE)	15,
nevie, bez odpovede (NEPONÚKAJTE)	16,

EB69.2 QA6a

QA8b A ktoré sú podľa vás dva najdôležitejšie problémy, ktorým v súčasnosti čelíte vy osobne?

(PREDLOŽTE KARTU - PREČÍTAJTE - MAX. 2 MOŽNÉ ODPOVEDE)

(292-307)

kriminalita	1,
ekonomická situácia	2,
rastúce ceny, inflácia	3,
daňový systém	4,
nezamestnanosť	5,
terorizmus	6,
obrana, zahraničná politika	7,
bývanie	8,
prísťahovalectvo	9,
systém zdravotnej starostlivosti	10,
vzdelávací systém	11,
dôchodky	12,
ochrana životného prostredia	13,
záležitosti týkajúce sa energie	14,
iné (NEPONÚKAJTE)	15,
Nevie, bez odpovede [NEPONÚKAJTE]	16,

NEW

NA OTÁZKU QA8c A QA8d SA PÝTAJTE IBA NA CY(tč) - OSTATNÍ PREJDITE NA QA9a

QA9a Vo všeobecnosti si myslíte, že členstvo Slovenska v Európskej únii je...?

(PREČÍTAJTE)

(340)

dobrá vec	1
zlá vec	2
ani dobrá ani zlá vec	3
nevie, bez odpovede (NEPONÚKAJTE)	4

EB69.2 QA7a

QA10a Ak zvážite všetky okolnosti, povedali by ste, že Slovensko má alebo nemá prospech a výhody

(341)

áno, má výhody	1
nie, nemá výhody	2
nevie, bez odpovede (NEPONÚKAJTE)	3

EB69.2 QA8a

PÝTAJTE SA QA9b a QA10b IBA v FM, TR a HR - EÚ27 PREJDITE NA QA11a - CY(tč)

QA11a V súčasnej dobe by ste povedali, že vo všeobecnosti idú veci správnym smerom alebo

(JEDNA ODPOVEĎ V KAŽDOM RIADKU)

	(PREČÍTAJTE)	Veci idú	Veci idú	Ani jedným	Nevie, bez
--	--------------	----------	----------	------------	------------

(346)	1	Na Slovensku	1	2	3	4
(347)	2	V Európskej únii	1	2	3	4

EB69.2 QA11a

PÝTAJTE SA QA11b LEN NA CY(tč) - OSTATNÍ PREJDITE NA QA12

QA12 Rád(a) by som sa Vás spýtal(a) do akej miery dôverujete niektorým inštitúciám. Povedzte mi

	(PREČÍTAJTE)	SKÔR	SKÔR	NEVIEM
--	--------------	------	------	--------

(350)	1	Súdy, slovenský právny systém	1	2	3
(351)	2	Politické strany	1	2	3
(352)	3	Krajské alebo miestne štátne úrady	1	2	3
(353)	4	Vláda Slovenskej republiky	1	2	3
(354)	5	Národná rada Slovenskej republiky	1	2	3
(355)	6	Európska únia	1	2	3
(356)	7	Organizácia spojených národov	1	2	3
(357)	8	NATO	1	2	3

EB69.2 QA12 TREND MODIFIED

QA13 Vo všeobecnosti, aký máte dojem a pocit z Európskej únie - veľmi pozitívny, skôr pozitívny,

	(358)
Veľmi pozitívny	1
Skôr pozitívny	2
Neutrálny	3
Skôr negatívny	4
Veľmi negatívny	5
NEVIEM	6

EB69.2 QA13

QA14 Čo pre Vás osobne Európska únia znamená?

(PREDLOŽTE KARTU - PREČÍTAJTE - MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ - MEŇTE	
	(359-374)
mier	1,
ekonomická prosperita	2,
demokracia	3,
sociálna ochrana	4,
sloboda cestovať, študovať a pracovať kdekoľvek v EÚ	5,
kultúrna rôznorodosť	6,
"silnejšie slovo" vo svete	7,
Euro	8,
nezamestnanosť	9,
byrokracia	10,
plytvanie peniazmi	11,
strata našej kultúrnej identity	12,
zvýšená kriminalita	13,
nedostatočná kontrola vonkajších hraníc	14,
iné (NEPONÚKAJTE) VYPÍŠTE:	15,
nevie, bez odpovede (NEPONÚKAJTE)	16,

EB69.2 QA14

NEPÝTAJTE SA QA15a NA CY(tč) - POLOŽKU 1 SA PÝTAJTE IBA V KRAJINÁCH EÚ27,

QA15a Povedzte mi, prosím, pre každý z nasledujúcich výrokov, či s ním skôr súhlasíte alebo skôr

	(PREČÍTAJTE)	SKÔR	SKÔR	NEVIE
(375)	1 Mám pocit, že sme ekonomicky stabilnejší, pretože	1	2	3
(376)	2	1	2	3
(377)	3 Môj hlas má váhu v Európskej únii	1	2	3
(378)	4 Môj hlas má váhu na Slovensku	1	2	3
(379)	5 Rozumiem ako funguje Európska únia	1	2	3
(380)	6 Hlas Slovenska má v EÚ váhu	1	2	3
(381)	7 Zájmy Slovenska sú v EÚ brané do úvahy	1	2	3
(382)	8 Európska únia vnucuje svoje názory Slovensku	1	2	3
(383)	9 Slovenská vláda citlivo reaguje na záležitosti, ktoré	1	2	3
(384)	10 EÚ citlivo reaguje na záležitosti, ktoré sa týkajú	1	2	3
(385)	11 Slovenská vláda citlivo reaguje na záležitosti, ktoré	1	2	3

EB69.2 QA15a TREND MODIFIED

PÝTAJTE SA QA15b IBA NA CY(tč) - OSTATNÍ PREJDITE NA QA16

QA16 Počuli ste už niekedy o...?

	(PREČÍTAJTE)	ÁNO	NIE	NEVIEM
(391)	1 Európskom parlamente	1	2	3
(392)	2 Európskej komisii	1	2	3
(393)	3 Rade Európskej únie	1	2	3
(394)	4 Európskej centrálnej banke	1	2	3

EB69.2 QA16

QA17 A pre každú z nasledujúcich Európskych inštitúcií mi prosím povedzte, či si myslíte, že

	PREČÍTAJTE	ZOHRÁVA	NEZOHRÁ	NEVIEM
(395)	1 Európsky parlament	1	2	3
(396)	2 Európska komisia	1	2	3
(397)	3 Rada Európskej únie	1	2	3
(398)	4 Európska centrálna banka	1	2	3

EB69.2 QA17

QA18 Povedzte mi prosím ku každej inštitúcii, či jej skôr dôverujete alebo skôr nedôverujete?

	(PREČÍTAJTE)	SKÔR	SKÔR	NEVIEM
(399)	1 Európsky parlament	1	2	3
(400)	2 Európska komisia	1	2	3
(401)	3 Rada Európskej únie	1	2	3
(402)	4 Európska centrálna banka	1	2	3

EB69.2 QA18

QA19a Aká je, podľa Vášho názoru, súčasná rýchlosť budovania Európy? Pozrite si, prosím, tieto

QA19b A ktoré číslo najlepšie zodpovedá tempu, aké by ste si želali?

UKÁŽTE KARTU SO STUPNICOU

	(403)	(404)
PREČÍTAJTE	QA19a	QA19b
	SÚČASNÁ	ŽELANÁ
stojí na mieste	1	1
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
prebieha najrýchlejšie, ako je to možné	7	7
nevie, bez odpovede (NEPONÚKAJTE)	8	8

EB66.1 QA13a&b

QA20 Ak premýšľate o svojej kúpnej sile, čiže o veciach, ktoré si môže Vaša domácnosť dovoliť v

(PREDLOŽTE KARTU - LEN JEDNA ODPOVEĎ)

	(405)
Zlepšila sa	1
Zostala rovnaká	2
Zhoršila sa	3
Nevie, bez odpovede	4

EB69.2 QA27

QA21 Povedzte mi, prosím, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcim výrokom: Na

(PREČÍTAJTE - LEN JEDNA ODPOVEĎ)

	(406)
Rozhodne súhlasím	1
Skôr súhlasím	2
Skôr nesúhlasím	3
Rozhodne nesúhlasím	4
Nevie, bez odpovede	5

EB69.2 QA28

QA22 Myslíte si, že život tých, čo sú dnes deťmi bude vo všeobecnosti ľahší, ťažší alebo ani ľahší,

(PREČÍTAJTE - LEN JEDNA ODPOVEĎ)

	(407)
Ľahší	1
Ťažší	2
Ani ľahší, ani ťažší	3
Nevie, bez odpovede [NEPONÚKAJTE]	4

EB69.2 QA29

QA23 Povedzte mi, prosím, či skôr súhlasíte alebo skôr nesúhlasíte s nasledujúcim výrokom: Deti,

PREČÍTAJTE

(408)

Skôr súhlasím	1
Skôr nesúhlasím	2
To záleží (NEPONÚKAJTE)	3
Nevie, bez odpovede [NEPONÚKAJTE]	4

NEW

QA24 Mohli by ste mi, prosím, povedať, či sú nasledujúce výroky o Európskej únii podľa Vás

(PREČÍTAJTE - MEŇTE PORADIE POLOŽIEK)

Pravdivý

Nepravdivý

NEVIEM

(409)	1	EÚ v súčasnosti pozostáva z pätnástich členských	1	2	3
(410)	3	Rade Európskej únie predsedá každých šesť	1	2	3
(411)	4	Eurozóna v súčasnosti pozostáva z dvanástich	1	2	3
(412)	2	Švajčiarsko je členom Európskej únie	1	2	3

EB69.2 QA34 (ITEMS' SEQUENCE MODIFIED + ROTATE ADDED)

PÝTAJTE SA QA25 a QA26 IBA V EÚ27 - OSTATNÍ PREJDITE NA QA27

QA25 Pre každú z nasledujúcich oblastí myslíte si, že by mala slovenská vláda rozhodovať

(JEDNA ODPOVEĎ V RIADKU)

(PREČÍTAJTE - MEŇTE PORADIE POLOŽIEK)

Slovenská

Spoločne

NEVIE

(413)	1	Boj proti zločinu	1	2	3
(414)	2	Dane	1	2	3
(415)	3	Boj proti nezamestnanosti	1	2	3
(416)	4	Boj proti terorizmu	1	2	3
(417)	5	Obrana a zahraničné záležitosti	1	2	3
(418)	6	Pristahovalectvo	1	2	3
(419)	7	Vzdelávací systém	1	2	3
(420)	8	Dôchodky	1	2	3
(421)	9	Ochrana životného prostredia	1	2	3

EB69.2 QA35a

QA26 Pri každej z nasledujúcich oblastí by podľa Vás rozhodnutia mali byť prijímané slovenskou

(JEDNA ODPOVEĎ V RIADKU)

(PREČÍTAJTE - MEŇTE PORADIE POLOŽIEK)	Slovensko	Spoločne	NEVIE
---------------------------------------	-----------	----------	-------

(422)	1	Zdravotníctvo	1	2	3
(423)	2	Sociálna starostlivosť	1	2	3
(424)	3	Poľnohospodárstvo a rybárstvo	1	2	3
(425)	4	Ochrana spotrebiteľa	1	2	3
(426)	5	Vedecký a technologický výskum	1	2	3
(427)	6	Podpora regiónov trpiacich ekonomickými	1	2	3
(428)	7	Energia	1	2	3
(429)	8	Oblasť konkurencie	1	2	3
(430)	9	Doprava	1	2	3
(431)	10	Ekonomika	1	2	3
(432)	11	Boj s infláciou	1	2	3

EB69.2 QA36a

PÝTAJTE SA VŠETKÝCH

QA27 Aký máte názor na každý z nasledujúcich výrokov? Povedzte mi, prosím, pre každý výrok, či

(PREČÍTAJTE - MEŇTE PORADIE POLOŽIEK)	ZA	PROTI	NEVIE
---------------------------------------	----	-------	-------

(433)	1	Európska menová únia s jednotnou menou - Euro	1	2	3
(434)	2	Spoločná zahraničná politika členských štátov EÚ	1	2	3
(435)	3	Spoločná obranná a bezpečnostná politika	1	2	3
(436)	4	Ďalšie rozšírenie EÚ o nové krajiny v budúcnosti	1	2	3
(437)	5	Rýchlosť budovania Európy je v jednej skupine	1	2	3

EB69.2 QA37 (ITEMS 1-4) - EB68.1 QA22 (ITEM 5)

QA28 Európska integrácia sa v posledných rokoch sústredila na rôzne záležitosti. Podľa Vášho

(PREDLOŽTE KARTU - PREČÍTAJTE -MEŇTE PORADIE POLOŽIEK - MAX. 3

(438-452)

Vnútorný trh	1,
Kultúrna politika	2,
Európska zahraničná politika	3,
Európska obranná politika	4,
Otázky prisťahovalectva	5,
Európska vzdelávacia politika	6,
Otázky životného prostredia	7,
Energetické otázky	8,
Solidarita s chudobnejšími regiónmi	9,
Vedecký výskum	10,
Sociálne otázky	11,
Boj proti zločinu	12,
Žiadne z uvedených (SPONTÁNNÉ)	13,
Iné (SPONTÁNNÉ)	14,
Nevie, bez odpovede [NEPONÚKAJTE]	15,

EB69.2 QA39

PÝTAJTE SA QA29 AŽ QA32 IBA V EÚ27 - CY(tč) PREJDITE NA QA33b - OSTATNÍ

QA29 V Európskej únii sa každá členská krajina strieda na poste predsedu Rady Európskej únie na

(453)

Áno	1
Nie	2
Nevie, bez odpovede	3

EB69.2 QA40 TREND MODIFIED

PÝTAJTE SA QA30 IBA VO FR - OSTATNÉ KRAJINY EÚ27 PREJDITE NA QA31

QA31 V Európskej únii sa každá členská krajina strieda na poste predsedu Rady Európskej únie na

(455)

Áno	1
Nie	2
Nevie, bez odpovede (NEPONÚKAJTE)	3

EB69.2 QA42

PÝTAJTE SA QA32 IBA V CZ - OSTATNÍ PREJDITE NA QA33a

QA33a Ktoré z nasledujúcich dvoch tvrdení je bližšie Vášmu názoru na globalizáciu?

PREČÍTAJTE - LEN JEDNA ODPOVEĎ

(457)

Globalizácia predstavuje dobrú príležitosť pre slovenské spoločnosti vďaka	1
Globalizácia predstavuje hrozbu pre zamestnanosť a spoločnosti na	2
Nevie, bez odpovede	3

EB69.2 QA48a

PÝTAJTE SA QA33b IBA NA CY(tč) - OSTATNÍ PREJDITE NA QA34a

QA34a Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcim výrokom: Európska únia nás

(PREČÍTAJTE – IBA JEDNA ODPOVEĎ)

(459)

Rozhodne súhlasím	1
Skôr súhlasím	2
Skôr nesúhlasím	3
Rozhodne nesúhlasím	4
Nevie, bez odpovede	5

EB69.2 QA49a

OTÁZKU QA34b SA PÝTAJTE IBA PRI VERZII DOTAZNÍKU B - PRI VERZII DOTAZNÍKA A

QA34b Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcim výrokom: Európska únia umožňuje

(PREČÍTAJTE - LEN JEDNA ODPOVEĎ)

(460)

Rozhodne súhlasím	1
Skôr súhlasím	2
Skôr nesúhlasím	3
Rozhodne nesúhlasím	4
Nevie, bez odpovede	5

EB69.2 QA49b

QC SA PÝTAJTE IBA V EÚ27

QC1 Pád Berlínskeho múru v roku 1989 znamenal koniec železnej opony, ktorá oddeľovala

(PREDLOŽTE KARTU SO STUPNICOU - JEDNA ODPOVEĎ V RIADKU)

	(PREČÍTAJTE)	Veľmi	Skôr	Skôr	Vôbec	Nevie, bez
(504)	1 Európskej únii	1	2	3	4	5
(505)	2 Slovensku	1	2	3	4	5
(506)	3 Vám osobne	1	2	3	4	5

NEW

QC2 Od roku 2004 sa Európska únia rozšírila z 15 na 27 krajín. Ako by ste celkovo ohodnotili toto

(PREČÍTAJTE – LEN JEDNA ODPOVEĎ)

(507)

Posilnilo to Európsku úniu	1
Oslabilo to Európsku úniu	2
Nevie, bez odpovede [NEPONÚKAJTE]	3

NEW

QC3 Ktorý z nasledujúcich výrokov, ktoré sa týkajú oblastí rozhodovania Európskej únie, je bližšie

(PREČÍTAJTE – LEN JEDNA ODPOVEĎ)

(508)

EÚ môže rozhodovať v príliš veľa oblastiach	1
EÚ môže rozhodovať v príliš málo oblastiach	2
Počet oblastí, v ktorých môže EÚ rozhodovať, je primeraný	3
Nevie, bez odpovede [NEPONÚKAJTE]	4

NEW

Podme sa teraz rozprávať o inej téme.

QE SA PÝTAJTE IBA V EÚ27

QE1 V auguste tohto roku vypukol ozbrojený konflikt medzi Ruskom a Gruzínskom. Počuli alebo

(PREČÍTAJTE – LEN JEDNA ODPOVEĎ)

(698)

Áno a presne viete, čoho sa konflikt týkal	1
Áno, ale neviete vlastne čoho sa konflikt týkal	2
Nie	3
Nevie, bez odpovede [NEPONÚKAJTE]	4

NEW

QE2 Pretrvávajúce napätie v jednom z gruzínskych regiónov, v Južnom Osetsku, viedlo k

(PREČÍTAJTE - MEŇTE PORADIE POLOŽIEK - LEN JEDNA ODPOVEĎ)

(699)

Organizácia spojených národov (OSN)	1
Severoatlantická aliancia (NATO)	2
Európska únia	3
USA	4
Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE)	5
Žiadna z uvedených (SPONTÁNNÉ)	6
Iné (SPONTÁNNÉ - UPRESNITE)	7
Nevie, bez odpovede [NEPONÚKAJTE]	8

NEW

PÝTAJTE SA QE2o AK "INÉ", OZNAČENÉ 7 V QE2

QE2o Kto ešte?

10 2 (700,701-720)

NEW

QE3 Myslite si, že tento konflikt by mohol mať dopad na bezpečnosť dodávok energií v Európskej

(PREČÍTAJTE - LEN JEDNA ODPOVEĎ)

(721)

Áno, do veľkej miery	1
Do určitej miery áno	2
Skôr nie	3
Vôbec nie	4
Nevie, bez odpovede [NEPONÚKAJTE]	5

NEW

PÝTAJTE SA VO VŠETKÝCH KRAJINÁCH

PÝTAJTE SA D15b IBA AK "SÚČASNE NEVYKONÁVA ŽIADNU PLATENÚ PRÁCU",

D15a Aké je Vaše súčasné zamestnanie?

D15b Vykonávali ste nejakú platenú prácu v minulosti? Aké bolo Vaše posledné zamestnanie?

(722-723)

(724-725)

	D15a	D15b
	SÚČASNÉ	POSLEDNÉ
NIE JE ZÁROBKOVO ČINNÝ		
Stará sa o bežné nákupy a domácnosť alebo nemá žiadne	1	
Študent/-ka	2	
Nezamestnaný(á) alebo prechodne bez práce	3	
Na penzii alebo práceneschopný(á) kvôli nemoci	4	
SAMOSTATNE ZÁROBKOVO ČINNÝ(Á)		
Poľnohospodár	5	5
Rybár	6	6
Odborník (právník, lekár, účtovník, architekt, ...)	7	7
Majiteľ predajne, remeselník alebo iná samostatne	8	8
Majiteľ firmy, vlastník (úplný alebo spoločník) podniku	9	9
ZAMESTNANEC		
Zamestnaný odborník (zamestnaný lekár, právnik,	10	10
Generálny riaditeľ, riaditeľ alebo vrcholový manažment	11	11
Stredný manažment, iní manažéri (vedúci oddelenia,	12	12
Zamestnanec, pracujúci hlavne v kancelárii (na jednom	13	13
Zamestnanec, ktorý nepracuje na jednom mieste, ale na	14	14
Zamestnanec v službách (nemocnice, reštaurácie, polícia,	15	15
Supervízor / majster	16	16
Kvalifikovaný robotník	17	17
iní (nekvalifikovaní) robotníci, služobníctvo	18	18
Nikdy nevykonával platenú prácu		19

EB69.2 D15a D15b

Prejdime na ďalšiu tému

QG SA PÝTAJTE IBA V EÚ27

QG1 Európska únia má rozpočet, z ktorého sa čerpá na širokú škálu rôznych aktivít a investícií do

(PREDLOŽTE KARTU - PREČÍTAJTE - LEN JEDNA ODPOVEĎ)

(887)

ste už o ňom počuli a veľmi dobre ho poznáte	1
ste už o ňom počuli, ale nepoznáte ho veľmi dobre	2
ste nikdy nepočuli o rozpočte EÚ	3
Nevie, bez odpovede [NEPONÚKAJTE]	4

NEW

QG2a Na ktorú z nasledujúcich oblastí podľa Vás Európska únia vynakladá najviac prostriedkov zo

(PREDLOŽTE KARTU - PREČÍTAJTE - MEŇTE PORADIE POLOŽIEK - LEN JEDNA

(888-889)

Hospodársky rast	1
Vedecký výskum	2
Vzdelávanie a odborná príprava	3
Energetické záležitosti	4
Doprava	5
Klimatické zmeny a ochrana životného prostredia	6
Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieckych oblastí	7
Investície do regiónov	8
Pomoc susedným krajinám v EÚ vrátane kandidátskych krajín (ak je to	9
Rozvojová a humanitárna pomoc krajinám mimo EÚ	10
Obrana a bezpečnosť	11
Problémy prisťahovalectva	12
Zamestnanosť a sociálne záležitosti	13
Verejné zdravotníctvo	14
Kultúra a médiá	15
Náklady na personál a administratívu, budovy	16
Žiadne z uvedených (SPONTÁNNÉ)	17
Iné (NEPONÚKAJTE)	18
nevie, bez odpovede (NEPONÚKAJTE)	19

EB66.1 QA28 TREND MODIFIED

QG2b Ešte niektoré?

(PREDLOŽTE KARTU - PREČÍTAJTE - MEŇTE PORADIE POLOŽIEK - MAX. 3

(890-908)

Hospodársky rast	1,
Vedecký výskum	2,
Vzdelávanie a odborná príprava	3,
Energetické záležitosti	4,
Doprava	5,
Klimatické zmeny a ochrana životného prostredia	6,
Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieckych oblastí	7,
Investície do regiónov	8,
Pomoc susedným krajinám v EÚ vrátane kandidátskych krajín (ak je to	9,
Rozvojová a humanitárna pomoc krajinám mimo EÚ	10,
Obrana a bezpečnosť	11,
Problémy prisťahovalectva	12,
Zamestnanosť a sociálne záležitosti	13,
Verejné zdravotníctvo	14,
Kultúra a médiá	15,
Náklady na personál a administratívu, budovy	16,
Žiadne z uvedených (SPONTÁNNÉ)	17,
Iné (NEPONÚKAJTE)	18,
nevie, bez odpovede (NEPONÚKAJTE)	19,

NEW

QG3a A na ktoré z nasledujúcich oblastí by ste chceli, aby Európska únia vynakladala prostriedky zo

(PREDLOŽTE KARTU - PREČÍTAJTE - MEŇTE PORADIE POLOŽIEK - LEN JEDNA

(909-910)

Hospodársky rast	1
Vedecký výskum	2
Vzdelávanie a odborná príprava	3
Energetické záležitosti	4
Doprava	5
Klimatické zmeny a ochrana životného prostredia	6
Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieckych oblastí	7
Investície do regiónov	8
Pomoc susedným krajinám v EÚ vrátane kandidátskych krajín (ak je to	9
Rozvojová a humanitárna pomoc krajinám mimo EÚ	10
Obrana a bezpečnosť	11
Problémy prisťahovalectva	12
Zamestnanosť a sociálne záležitosti	13
Verejné zdravotníctvo	14
Kultúra a médiá	15
Náklady na personál a administratívu, budovy	16
Žiadne z uvedených (SPONTÁNNÉ)	17
Iné (NEPONÚKAJTE)	18
nevie, bez odpovede (NEPONÚKAJTE)	19

NEW

QG3b Ešte niektoré?

(PREDLOŽTE KARTU - PREČÍTAJTE - MEŇTE PORADIE POLOŽIEK - MAXIMÁNE 3

(911-929)

Hospodársky rast	1,
Vedecký výskum	2,
Vzdelávanie a odborná príprava	3,
Energetické záležitosti	4,
Doprava	5,
Klimatické zmeny a ochrana životného prostredia	6,
Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieckych oblastí	7,
Investície do regiónov	8,
Pomoc susedným krajinám v EÚ vrátane kandidátskych krajín (ak je to	9,
Rozvojová a humanitárna pomoc krajinám mimo EÚ	10,
Obrana a bezpečnosť	11,
Problémy prisťahovalectva	12,
Zamestnanosť a sociálne záležitosti	13,
Verejné zdravotníctvo	14,
Kultúra a médiá	15,
Náklady na personál a administratívu, budovy	16,
Žiadne z uvedených (SPONTÁNNÉ)	17,
Iné (NEPONÚKAJTE)	18,
nevie, bez odpovede (NEPONÚKAJTE)	19,

NEW

DEMOGRAFIA

D1 V politike sa hovorí o „ľavici“ a „pravici“. Kde by ste sa Vy zaradili s Vašimi názormi na tejto

(PREDLOŽTE KARTU) - (NENÚŤTE - AK ZAVÁHA, SKÚSTE ZNOVU)

(977-978)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ľavica									pravica
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Odmietol(a) (SPONTÁNNÉ) 11

Nevie, bez odpovede 12

EB69.2 D1

ŽIADNE OTÁZKY D2 AŽ D6

D7 Aký je Váš rodinný stav?

(UKÁŽTE KARTU - PREČÍTAJTE - LEN JEDNA ODPOVEĎ)

(979-980)

ženatý/vydatá	1
znovu ženatý/znovu vydatá	2
slobodný(á), v súčasnosti žije s partnerom(kou)	3
slobodný(á), nikdy nežil(a) s partnerom(kou)	4
slobodný(á), predtým žil(a) s partnerom(kou), teraz žije sám/sama	5
rozvedený(á)	6
odlúčený(á)	7
ovdovený(á)	8
iné (NEPONÚKAJTE) VYPÍŠTE:	9
odmietnutie (SPONTÁNNÉ)	10

EB69.2 D7

D8 Koľko ste mali rokov, keď ste ukončili Vaše vzdelanie? Máme na mysli riadne, denné štúdium.

(INT.: AK „STÁLE ŠTUDUJE“, OZNAČTE „00“ - AK „ŽIADNE VZDELANIE“ OZNAČTE „01“ -
(981-982)

--	--

EB69.2 D8

NIE JE OTÁZKA D9

D10 Pohlavie.

(983)

Muž	1
Žena	2

EB69.2 D10

D11 Koľko máte rokov?

(984-985)

--	--

EB69.2 D11

NIE JE OTÁZKA D12 AŽ D14

NA OTÁZKY D15a&b SA PÝTATE PRED QB

NIE SÚ OTÁZKY D16 AŽ D24

D25 Povedali by ste, že žijete...?

PREČÍTAJTE

(986)

na vidieku alebo na dedine	1
v malom alebo v stredne veľkom meste	2
vo veľkom meste	3
nevie, bez odpovede (NEPONÚKAJTE)	4

EB69.2 D25

NIE SÚ OTÁZKY D26 AŽ D39

D40a Mohli by ste mi povedať koľko osôb vo veku 15 rokov alebo starších žije vo vašej domácnosti

(INT.: PREČÍTAJTE - ZAPÍŠTE)

(987-988)

--	--

EB69.2 D40a

D40b Koľko detí, mladších ako 10 rokov žije vo vašej domácnosti?

(INT.: PREČÍTAJTE - ZAPÍŠTE)

(989-990)

--	--

EB69.2 D40b

D40c A koľko detí, vo veku 10 až 14 rokov žije vo vašej domácnosti?

(INT.: PREČÍTAJTE - ZAPÍŠTE)

(991-992)

--	--

EB69.2 D40c

D41 Vy osobne ste sa narodili...?

(PREDLOŽTE KARTU - PREČÍTAJTE - LEN JEDNA ODPOVEĎ)

(993)

na Slovensku	1
v inej členskej krajine Európskej únie	2
v Európe, ale nie v členskej krajine Európskej únie	3
v Ázii, v Afrike alebo v Latinskej Amerike	4
v severnej Amerike, v Japonsku alebo v Oceánii	5
odmietnutie (NEPONÚKAJTE)	6

EB69.2 D41

D42 Ktorý z týchto výrokov vystihuje Vašu situáciu?

PREDLOŽTE KARTU - PREČÍTAJTE - LEN JEDNA ODPOVEĎ

(994)

Obidvaja Vaši rodičia sa narodili na Slovensku	1
Jeden z Vašich rodičov sa narodil na Slovensku a druhý v inom členskom	2
Vaša matka aj Váš otec sa narodili v inom členskom štáte EÚ	3
Jeden z Vašich rodičov sa narodil na Slovensku a druhý mimo EÚ	4
Vaša matka aj Váš otec sa narodili mimo EÚ	5
Jeden z Vašich rodičov sa narodil v inom členskom štáte EÚ a druhý sa	6
Nevie / Odmietnutie (SPONTÁNNÉ)	7

EB69.2 D42

D43a	Vlastníte vo Vašej domácnosti pevnú telefónnu linku?
------	--

D43b	Vlastníte osobný mobilný telefón?
------	-----------------------------------

	(995)	(996)
	D43a	D43b
	Pevná linka	Mobil
Áno	1	1
Nie	2	2

EB69.2 D43a D43b

D46	Ktoré z nasledujúcich produktov vlastníte vo Vašej domácnosti?
-----	--

(PREDLOŽTE KARTU – PREČÍTAJTE – MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ)

	(997-1006)
Televízor	1,
DVD prehrávač	2,
CD prehrávač	3,
Počítač	4,
Pripojenie na Internet	5,
Auto	6,
Byt, dom, ktorý ste už splatili	7,
Byt, dom, ktorý splácate	8,
Žiadne (SPONTÁNNE)	9,
nevie, bez odpovede (NEPONÚKAJTE)	10,

EB69.2 D46

PROTOKOL ROZHOVORU

P1	DÁTUM ROZHOVORU	
	(1027-1028)	(1029-1030)
	<input type="text"/> <input type="text"/> DEŇ	<input type="text"/> <input type="text"/> MESIAC
EB69.2 P1		
P2	ČAS ZAČIATKU ROZHOVORU	
	(INT.: POUŽITE 24-HODINOVÝ ČASOVÝ ÚDAJ)	
	(1031-1032)	(1033-1034)
<input type="text"/> <input type="text"/> HODINA	<input type="text"/> <input type="text"/> MINÚTY	
EB69.2 P2		
P3	TRVANIE ROZHOVORU V MINÚTACH	
	(1035-1037)	
	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> MINÚTY	
EB69.2 P3		
P4	Počet osôb, prítomných počas rozhovoru, vrátane anketára	
	(1038)	
	<div> <div>dva (anketár a respondent)</div> <div>traja</div> <div>štyria</div> <div>piati a viac</div> </div>	<div>1</div> <div>2</div> <div>3</div> <div>4</div>
EB69.2 P4		
P5	Spolupráca respondenta	
	(1039)	
	<div> <div>výborná</div> <div>celkom dobrá</div> <div>priemerná</div> <div>zlá</div> </div>	<div>1</div> <div>2</div> <div>3</div> <div>4</div>
EB69.2 P5		